

BN Bank ASA

ÅRSRAPPORT | 2013

Innhold

BN Bank - en enkel, effektiv og forutsigbar spesialist	3
Oppsummering 2013.....	4
Nøkkeltall.....	5
Historikk	6
Styret	8
Ledergruppen.....	9
Virksomhetsbeskrivelse	10
Risiko- og kapitalstyring.....	16
Samfunnsansvar	27
Styrets beretning.....	30
Resultatregnskap.....	35
Balanse pr. 31.12.....	36
Endring i egenkapital i 2012 og 2013.....	37
Kontantstrømpoppstilling	38
Noter.....	39
NOTE 1. Regnskapsprinsipper m.v.	40
NOTE 2. Informasjon om driftssegmenter	46
NOTE 3. Kapitaldekning	48
NOTE 4. Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	51
NOTE 5. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - konsern	55
NOTE 6. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - morbank.....	62
NOTE 7. Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	70
NOTE 8. Utlån.....	70
NOTE 9. Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	71
NOTE 10. Tap og nedskrivninger på utlån vurdert til amortisert kost	72
NOTE 11. Renteinntekter og lignende inntekter	75
NOTE 12. Rentekostnader og lignende kostnader.....	75
NOTE 13. Andre driftsinntekter.....	76
NOTE 14. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap.....	77
NOTE 15. Forlik.....	78
NOTE 16. Lønn og generelle administrasjonskostnader	78
NOTE 17. Andre driftskostnader.....	79
NOTE 18. Pensjonskostnader og -forpliktelser.....	79
NOTE 19. Skatt.....	84
NOTE 20. Finansielle instrumenter etter kategori.....	86
NOTE 21. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	88
NOTE 22. Finansielle derivater	96
NOTE 23. Motregningsrett finansielle derivater	96
NOTE 24. Kortsiktige plasseringer i verdipapirer.....	98
NOTE 25. Ansvarlig utlån.....	98
NOTE 26. Eierinteresser i konsernselskaper.....	99
NOTE 27. Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	100
NOTE 28. Overtatte eiendommer.....	102
NOTE 29. Innskudd fra og gjeld til kunder.....	102
NOTE 30. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.....	102
NOTE 31. Gjeld til kredittinstitusjoner.....	103
NOTE 32. Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter.....	103
NOTE 33. Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter.....	103
NOTE 34. Ansvarlig lånekapital.....	104
NOTE 35. Pantstillelser og garantiansvar pr. 31.12.	105
NOTE 36. Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	105
NOTE 37. Opplysninger om nærstående parter.....	106
NOTE 38. Aksjonærstruktur og aksjekapital	111
NOTE 39. Foreslått, ikke vedtatt utbytte.....	111
NOTE 40. Hendelser etter balansedagen	112
NOTE 41. Resultatregnskap 4 siste kvartal.....	112
NOTE 42. Tillitsvalgte og ledelse.....	114
Erklæring fra styret og administrerende direktør.....	116
Revisors beretning.....	117
Kontrollkomiteens beretning	119
Vedtekter for BN Bank ASA	120

BN Bank - en enkel, effektiv og forutsigbar spesialist

Den internasjonale finanskrisen har påført en rekke land svært store kostnader. I mange land er verdiskapingen fortsatt lavere enn i 2008 og arbeidsledigheten har bitt seg fast på et høyt nivå. I etterkant har vi fått strengere, mer omfattende og mer kompliserte reguleringer av finanssektoren. Vår sektor er av natur internasjonal, der mer enn 30 prosent av det norske finansmarkedet betjenes av utenlandske banker. Det er derfor viktig at myndighetene sikrer lik praktisering av de nye reguleringene og derav like konkurransevilkår.

Vi opplever at disse reguleringene tolkes og anvendes ulikt av de nordiske landenes finansmyndigheter. Blant annet kan svenske og danske banker som opererer i Norge anvende betydelige lavere risikovekter på lån til næringsseidom sammenlignet med norske aktører. Det er viktig at bankene er tilstrekkelig kapitalisert for å tåle kriser, men for å sikre like rammebetingelser er det viktig at norske myndigheter arbeider for harmonisert praktisering av kapitaldekningsregelverket på tvers av landegrensene.

Norge har vært «annerledeslandet» i årene etter finanskrisen, men også vi merket i slutten av 2013 at økonomien kjølnet. Blant annet falt boligprisene de siste 4 månedene av 2013. Analytikere er ikke enige om den videre utvikling, men vi legger til grunn at det blir utflating i den økonomiske veksten og boligprisene fremover. BN Bank har en belåningsgrad på under 60 prosent i vår boliglånportefølje. Vi har derfor gode sikkerheter selv ved en betydelig nedgang i boligprisene.

BN Bank hadde et meget godt driftsår i 2013, med en resultatforbedring i driften før tap og engangseffekter på hele 92 prosent. Vi har fokus på kontinuerlig forbedring i alle våre prosesser med mål om å være Norges mest effektive bank. I 2013 har vi levert på målsetting med en KI på 31 prosent gjennom 14 prosent reduksjon i driftskostnadene. Dette kombinert med 35 prosent økning i inntektene forklarer resultatfremgangen. Resultatet reduseres imidlertid av tap som hovedsakelig er knyttet til to enkeltengasjementer innenfor bedriftsmarkedet og tap innenfor garantiporteføljen. Dette gjør at vi ikke når vårt mål for kapitalavkastning på 9,6 prosent i 2013, men lander på 7,3 prosent.

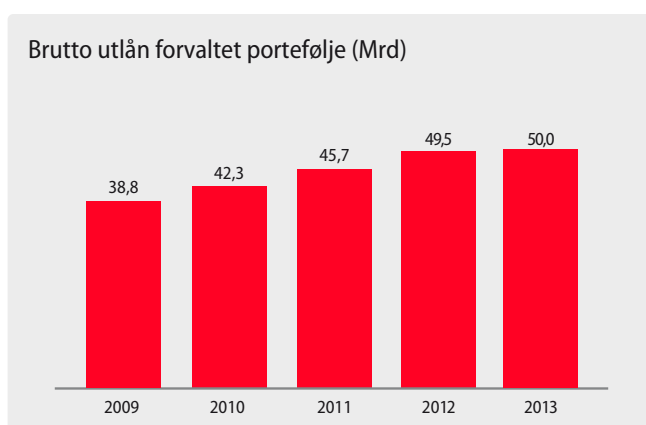
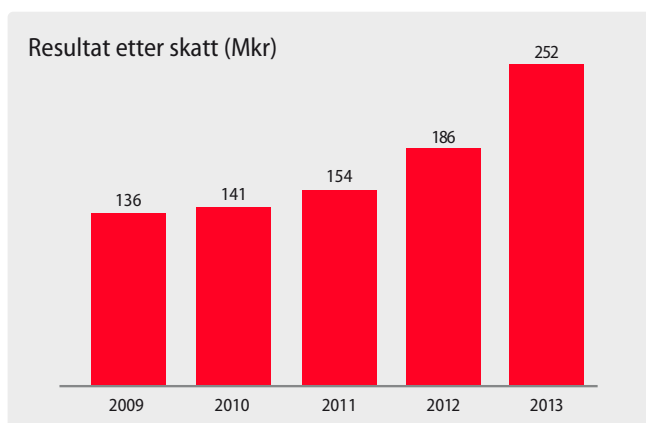
BN Bank skal være kjent for godt bankhåndverk og lav risiko. Vi har derfor gjennomført en grundig evaluering av tapene med mål om å gjøre det som er mulig for å redusere risiko for fremtidige tap. Det er i senere tid foretatt en innstramming av vår kredittpolicy og prosessene innenfor kredittarbeidet er forbedret som en følge av bankens AIRB-søknad. Det siste året er kvaliteten i porteføljen forbedret og forventet tap (EL) i frisk portefølje er nå helt nede i 0,054 prosent.

Fremover skal BN Bank videreføres som enkel, effektiv og forutsigbar spesialist innen utvalgte segmenter i person- og bedriftsmarkedet. Vi skal derfor fortsette med gjennomføring av vedtatt strategi og forbedre banken til beste for våre kunder, eiere, investorer og medarbeidere.

Gunnar Hovland
Administrerende direktør

Oppsummering 2013

- Resultat etter skatt på 252 millioner kroner (186 millioner kroner)
- Resultat etter skatt av kjernevirksomheten på 269 millioner kroner (215 millioner kroner)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt på 7,3 prosent (5,8 prosent)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt i kjernevirksomheten på 7,9 prosent (6,5 prosent)
- Utlånsvekst på 561 millioner kroner siste 12 måneder (3 801 millioner kroner)
- Tap på utlån 129 millioner kroner (114 millioner kroner)
- Kjernekapitaldekning 13,0 prosent (12,1 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 11,1 prosent (10,3 prosent)

Nøkkeltall

MILLIONER KRONER	REFERANSE	KONSERN				
		2013	2012	2011	2010	2009
Resultatsammendrag						
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		410	343	385	380	359
Sum andre driftsinntekter		283	291	103	91	148
Sum inntekter		693	634	488	471	507
Sum andre driftskostnader		215	262	234	245	269
Driftsresultat før tap på utlån		478	372	254	226	238
Tap på utlån		129	114	62	32	20
Resultat før skatt		349	258	192	194	218
Beregnet skattekostnad		97	72	44	52	63
Resultat videreført virksomhet		252	186	148	142	155
Lønnsomhet						
Egenkapitalrentabilitet	1	7,3 %	5,8 %	5,0 %	4,8 %	5,5 %
Rentenetto	2	1,0 %	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,7 %
Kostnadsprosent	3	31,0 %	41,3 %	48,0 %	52,0 %	53,1 %
Balansetall						
Brutto utlån		29 309	33 305	33 439	32 577	30 865
Innskudd fra kunder		15 169	16 910	15 959	16 395	15 592
Innskuddsdekning	4	51,8 %	50,8 %	47,7 %	50,3 %	50,5 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		-12,0 %	-0,4 %	2,6 %	5,5 %	-7,2 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		-10,3 %	6,0 %	-2,7 %	5,2 %	6,9 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5	39 463	40 770	40 887	43 552	51 095
Forvaltningskapital		37 505	41 732	40 722	41 228	47 526
Balansetall inkl. SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt						
Brutto utlån		50 025	49 464	45 663	42 269	38 824
Innskudd fra kunder		15 169	16 910	15 959	16 395	15 592
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		1,1 %	8,3 %	8,0 %	8,9 %	-7,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		-10,3 %	6,0 %	-2,7 %	5,2 %	7,6 %
Andel utlån finansiert via innskudd		30,3 %	34,2 %	34,9 %	38,8 %	39,4 %
Tap og mislighold						
Tapsprosent utlån	6	0,41 %	0,35 %	0,19 %	0,10 %	0,05 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	7	1,91 %	1,19 %	0,59 %	0,43 %	1,46 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	7	2,25 %	1,57 %	1,87 %	2,39 %	1,05 %
Soliditet						
Kapitaldekning		15,4 %	15,1 %	13,7 %	13,9 %	13,3 %
Kjernekapitaldekning		13,0 %	12,1 %	11,0 %	10,8 %	9,5 %
Ren kjernekapital		11,1 %	10,3 %	9,3 %	9,2 %	8,7 %
Kjernekapital		3 705	3 722	3 644	3 448	3 025
Ansvarlig kapital		4 393	4 637	4 543	4 419	4 225
Kontor og bemanning						
Antall kontor		2	2	2	2	2
Antall årsverk		111	114	109	104	99
Aksjer						
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) for videreført virksomhet		17,85	13,90	11,39	11,47	12,50
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) inkl. avsluttet virksomhet		17,85	13,90	11,86	11,39	11,00
Referanse						
1) Overskudd etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital						
2) Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital						
3) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter						
4) Innskudd fra kunder i prosent av utlån til kunder						
5) Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalvis forvaltningskapital per 5 siste kvartal						
6) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån hittil i år						
7) Tallene er inkludert garantiporteføljen						

Historikk

BN Bank ASA er en selvstendig bank med hovedkontor i Trondheim og en avdeling for næringsseiendom i Oslo. Til sammen har banken 126 ansatte. BN Bank er eid av SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SNN og Samarbeidende SpareBanker AS.

1961: Kredittforetaket AS Næringskreditt ble etablert i Trondheim av banker og forsikringsselskaper. Selskapets formål var å medvirke til finansiering av næringsvirksomhet ved å formidle og yte lån med pantesikkerhet.

1983: Avdelingskontor i Oslo etablert.

1986: Virksomheten utvidet til også å omfatte boliglån og navnet ble derfor endret til Bolig- og Næringskreditt AS.

1989: Aksjene i Bolig- og Næringskreditt AS ble notert på Oslo Børs.

1992: Kredittforetaket ble omdannet til bank og tok navnet Bolig- og Næringsbanken ASA (BNbank). Formålet med omdannelsen til bank var muligheten for å tilby gunstige innskudds-/spareprodukter. Dette reduserte selskapets avhengighet av verdipapirmarkedet som finansieringskilde.

1998: Kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt ASA (BNkreditt) ble etablert som et heleid datterselskap av BNbank. BNkreditt overtok BNbanks utlån til bedriftsmarkedet og borettslag (fellesgjeld). Målet for etableringen var å styrke konsernets konkurranseposisjon i bedriftsmarkedet.

2000: Produkt- og tjenestespekteret utvides de kommende år. Hensikten med utvidelsene var å skape et bedre grunnlag for vekst og lønnsomhet, ved å bli en mer komplett tilbyder av finansielle produkter og tjenester i utvalgte kundesegmenter.

2004: I desember satte Íslandsbanki frem et tilbud om kjøp av samtlige aksjer i BNbank. Etter at Íslandsbanki hadde mottatt aksept fra aksjonærene samt de nødvendige tillatelser, ble BNbank en del av Íslandsbanki-konsernet. Aksjen ble deretter strøket fra notering på Oslo Børs. Íslandsbanki endret senere navn til Glitnir hf.

2007: Kredittforetaket BN Boligkreditt AS ble etablert som et heleid datterselskap av BNbank. Selskapets formål var å utstede obligasjoner med fortrinnsrett med grunnlag i bankens godt sikrede boliglån og gi konsernet tilgang til dette finansieringsinstrumentet. BN Boligkreditt ervervet boliglån fra BNbank.

2008: Eierne fusjonerer BNbank med Glitnir Bank AS (tidligere Kredittbanken i Ålesund) og tar navnet Glitnir Bank ASA. I desember får et konsortium av SpareBank 1-banker konsesjon til å kjøpe Glitnir Bank ASA etter at morbanken på Island ble satt under offentlig administrasjon to måneder tidligere. Glitnir Bank ASA bytter samtidig navn tilbake til BNbank ASA.

2009: BNbank selger sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BNbank garanterer for kredittrisikoen i porteføljen i en overgangsperiode. SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert og får konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Formålet med selskapet er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringsseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. I oktober byttet BNbank ASA navn til BN Bank ASA og presenterte det nye navnet med ny profil.

2010: Bankens strategi fram mot 2016 ble ytterligere spisset og rendyrket. I privatmarkedet skal BN Bank være en ledende direktebank som framstår som komplementær i forhold til eierbankene, mens banken innen bedriftsmarkedet skal videreføres som en spesialist innen finansiering av næringsseiendom. I november flyttet banken hovedkontoret sitt fra Munkegata 21 til Søndre gate i Trondheim.

2011: Bankens gamle hovedkontor i Trondheim ble solgt. Gunnar Hovland ble ansatt som ny administrerende direktør.

2012: Bankens strategi revideres og spisses ytterligere. I personmarkedet skal BN Bank være spesialisert bank på nett, brett og mobil med enkle produkter og konkurransedyktige vilkår. I bedriftsmarkedet skal BN Bank være en spesialistbank innen næringsseiendom. SpareBank 1 SMN overtar kreditt-risikoen for brorparten av BN Banks portefølje i Ålesund. BN Boligkreditt ble besluttet avvirket og alle utlån og innlån ble overført til SpareBank 1 Boligkreditt.

2013: BN Boligkreditt AS avvikles. BN Bank konsernet består av morselskapet BN Bank ASA og datterselskapet Bolig- og Næringskreditt AS.

Visjon

BN Banks visjon er å gjøre bank enkelt, effektivt og forutsigbart for våre kunder.

Verdier

Bankens verdier beskriver de viktigste egenskapene ved måten vi jobber på for å etterleve visjonen.

ÅPEN

Kulturen i BN Bank skal preges av tillit, ærlighet, gjensidig respekt og åpenhet – både innad i virksomheten og utad mot kundene. Kommunikasjonen er åpen og aktiv.

ENGASJERT

Ansatte i BN Bank skal gi av seg selv og føle eierskap til arbeidet banken gjør. Ansatte skal søke utfordringer, ta ansvar, tenke helhetlig og evne å snu seg raskt.

EFFEKTIV

Ansatte i BN Bank skal være positive og stå sammen som ett lag. De skal være kostnadsfokuserede og tilstrebe å gjøre ting enkelt. Ansatte skal vise handlingskraft, løsningsfokus og høy gjennomføringsevne. Organisasjonen skal kontinuerlig lete etter forbedringsmuligheter både internt og for kunden.

Strategi

BN Banks strategi er å være en effektiv spesialistbank innen utvalgte segmenter i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Det skal gi våre kunder konkurransedyktige produkter, konsepter og vilkår og gi eierne god avkastning. BN Banks virksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Trondheim, Oslo og det sentrale østlandsområdet.

I personmarkedet skal BN Bank være en selvbetjent bank for kompetente kunder som ønsker effektive, enkle og forutsigbare banktjenester til konkurransedyktige vilkår. Derfor utvikler BN Bank smarte løsninger på mobil, brett og nett. Spesialisering og selvbetjening skal gjøre BN Bank til en av landets mest kostnadseffektive banker.

I bedriftsmarkedet skal BN Bank være en spesialistbank innen finansiering av næringseiendom. Banken er en effektiv, kompetent, rask og forutsigbar samarbeidspartner til utvalgte eiendomsaktører med hovedvekt på Oslo, det sentrale østlandsområdet og Trondheim. Dette skal gi kundene konkurransedyktige betingelser og eierne god avkastning over tid.

Styret

Finn Haugan, leder

Konsernsjef i SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.

Tore Medhus, nestleder

Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.

Stig Arne Engen

Kommunikasjonsdirektør i SpareBank 1 Nord-Norge. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2014.

Harald Gaupen

Adm. banksjef i SpareBank 1 Buskerud-Vestfold. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.

Helene Jebsen Anker

Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2014.

Ella Skjørestad

Markedsdirektør i Sparebank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2011 og valgperiode utløper 2014.

Kristin Undheim

Selvstendig næringsdrivende og Høyskolelektor – Fagansvarlig Bachelor i Kreativitet, Innovasjon og forretningsutvikling - Markedshøyskolen. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper 2014.

Jannike Lund

Finanskonsulent i BN Bank. Varamedlem ansattes representant. Valgt første gang i 2013 og valgperioden utløper i 2015.

Varamedlemmer

Jan-Frode Janson

Konsernsjef SpareBank 1 Nord-Norge

Vibeke Rosset Reimers

Banksjef i SpareBank 1 SMN

Inglen Haugland

Regiondirektør i SpareBank 1 SR-Bank ASA

Ledergruppen

Gunnar Hovland | Administrerende direktør

Gunnar (f. 1965) er administrerende direktør i BN Bank ASA. Hovland har en MBA i økonomi og ledelse fra Norges Handelshøyskole og graden Cand Agric fra Norges Landbrukshøgskole. Gunnar Hovland kommer til BN Bank ASA fra en kombinert stilling som administrerende direktør i Trondheim Kraft og viseadministrerende direktør i Fjordkraft. I tillegg har Hovland hatt flere lederstillinger i Tine BA og bred styreefaring fra ulike bransjer.

Svend Lund | Viseadministrerende direktør

Svend (f. 1970) er viseadministrerende direktør i BN Bank ASA. Hans ansvarsområde omfatter også bedriftsmarkedet og drift. Han har tidligere vært ansatt i Fokus Bank. Lund har utdannelse innenfor regnskap og revisjon fra Trondheim Økonomiske Høgskole og innenfor strategi og ledelse fra BI.

Trond Søråas | Direktør Økonomi og Finans/CFO

Trond (f. 1968) er direktør for økonomi og finans / CFO i BN Bank ASA. Han kommer fra stillingen som finanssjef i KLP Banken AS og KLP Kommunekreditt AS. Søråas er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og autorisert finansanalytiker fra samme sted.

Rune Rasmussen | Direktør Risikostyring

Rune (f. 1971) har hovedfag i statistikk fra NTNU i Trondheim samt diverse fag fra BI Trondheim. Han har tidligere jobbet i DnB NOR og som gjesteforeleser (høyskolelektor) fra BI Trondheim.

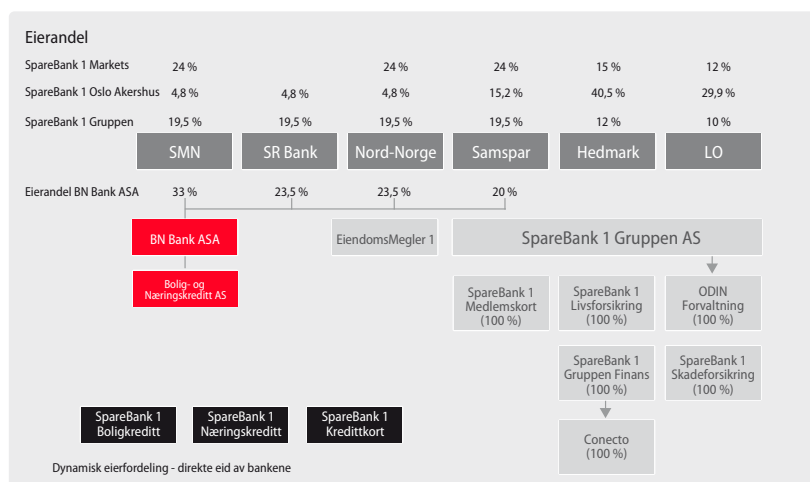

Eli Ystad | Direktør Personmarked

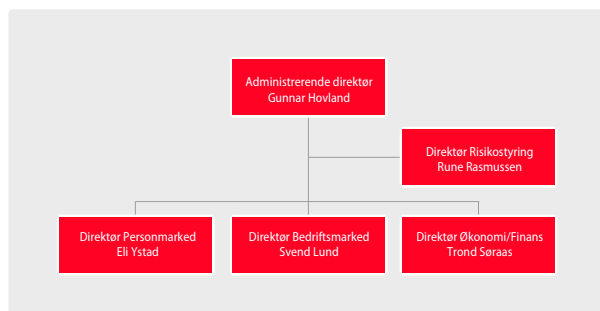
Eli Ystad (f. 1973) er direktør for privatmarkedet i BN Bank ASA. Ystad kom fra stillingen som konsernbank-sjef i SpareBank 1 SMN. Hun har tidligere vært ansatt i CapGemini og Statoil. Ystad er utdannet sivilingeniør innen Industriell økonomi og teknologiledelse fra NTNU.

Virksomhetsbeskrivelse

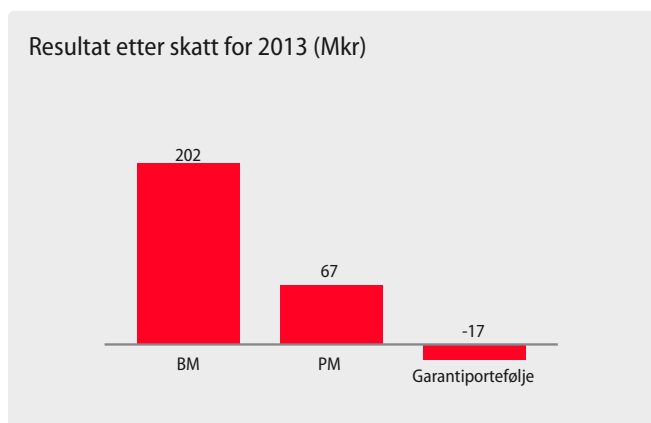
BN Bank er eid av et konsortium av SpareBank 1-banker. Figuren nedenfor viser BN Banks plass i SpareBank 1-alliansen. Selskapene SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt anvendes for finansiering av deler av den samlede utlånsmassen BN Bank forvalter.

BN Banks virksomhet er landsdekkende og konsentrert om forretningsområdene person- og bedriftsmarked. Banken har hovedkontor i Trondheim og avdelingskontor i Oslo. Figurene nedenfor illustrerer bankens selskaps- og organisasjonsstruktur:

Bankens resultat er delt inn i Bedriftsmarked, Personmarked og Garantiporteføljen. Resultat etter skatt i 2013 per forretningsområde er vist nedenfor:

Resultatet for Bedriftsmarked i 2013 er omtrent på nivå med 2012 (198 millioner kroner), mens Personmarked har hatt en betydelig økning fra 16 millioner kroner i 2012 til 67 millioner kroner i 2013. Resultatet for Garantiporteføljen er forbedret fra -112 millioner kroner i 2012 til -17 millioner kroner i 2013.

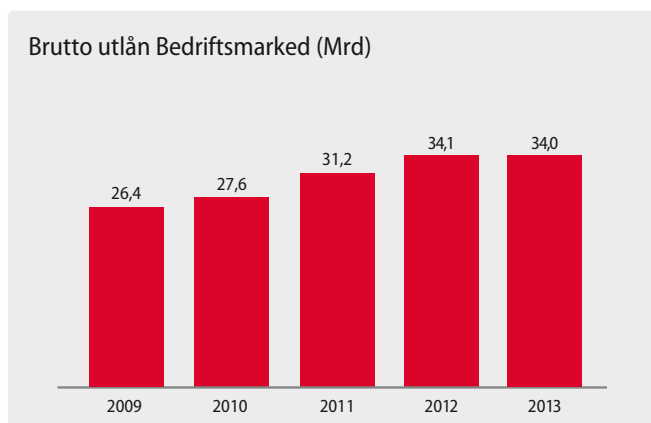
Bedriftsmarked

I bedriftsmarkedet er BN Bank en spesialistbank for finansiering av næringseiendom. Banken er en effektiv, kompetent, rask og forutsigbar samarbeidspartner til utvalgte eiendomsaktører med hovedvekt på Trondheim, Oslo og det sentrale østlandsområdet. Dette gir kundene konkurransedyktige betingelser og eierne en god avkastning over tid.

Resultat etter skatt for bedriftsmarkedet i 2013 er 202 millioner kroner som gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 6,9 prosent. Inntektene økte med 25 % i 2013 i forhold til 2012 hovedsakelig som følge av økte marginer og høyere gjennomsnittlig utlånsvolum. Som en del av bankens kostnadsreduksjonsprogram ble kostnadene redusert med 9 %. Resultatet før nedskrivninger er derfor forbedret med 105 millioner kroner (37 %) og utgjorde 386 millioner kroner i 2013. Som følge av nedskrivninger på to spesielle engasjementer ble resultatet vesentlig redusert.

MILL. KR	BEDRIFTSMARKED	
	2013	2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	291	247
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	27	19
Andre driftsinntekter	164	121
Sum andre driftsinntekter	191	140
Lønn og generelle administrasjonskostnader	-79	-84
Ordinære av- og nedskrivninger	-6	-8
Andre driftskostnader	-11	-14
Sum andre driftskostnader	-96	-106
Driftsresultat før tap på utlån	386	281
Tap på utlån	-106	-5
Driftsresultat etter tap på utlån	280	276
Beregnet skattekostnad	-78	-78
Resultat etter skatt	202	198
Utlån (brutto) inkl. utlån OMF-selskap	34 014	34 097
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 115	1 477

Utlånsvolumet er uendret fra 2012. I løpet av året er det overført netto 2,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt. Ned-
enfor vises utviklingen i brutto utlån inkludert utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt:

I 2013 har utlånsmarginen mot 3-måneders nibor økt med 0,45 prosentpoeng sammenlignet med 2012. Marginendringen skyldes fallende innlånsrenter og renteendringer på utlån. I konsernet er misligholdet for bedriftsmarkedet i prosent av brutto utlån økt med 0,97 prosentpoeng fra 2012 og er på 2,33 prosent av brutto utlån per 31. desember 2013. Misligholdet er hovedsakelig relatert til 2 engasjementer og nedskrivningene på disse engasjementene vurderes som tilstrekkelige hensyntatt tapsrisikoen.

Porteføljrisikoen målt ved misligholds sannsynlighet, forventet tap og uventet tap har utviklet seg positivt de siste årene. Dette forklares både med at utlånsveksten innenfor næringseiendom har vært innenfor engasjementer med lav risiko og at det har vært en positiv migrering i porteføljens tapsrisiko.

Grunnet myndighetens skjerpede kapitalkrav og derigjennom behov for å styrke kapitaldekningen har bedriftsmarkedet i BN Bank ingen vekstambisjoner i 2014. Bedriftsmarkedets strategi om å være en forutsigbar og attraktiv partner for kundene ligger fast. Normaliserte nedskrivninger og reduserte risikovekter gjennom godkjenning av bankens søknad om AIRB vil kunne bidra til å styrke inntjeningen og avkastningen ytterligere i 2014.

Personmarked

I personmarkedet skal BN Bank være et foretrukket valg for selvbetjente kunder som ønsker enkle, effektive og forutsigbare banktjenester på nett, brett og mobil. BN Bank møter kunden på deres egne premisser, gjennom å tilby kostnadseffektive og brukervennlige produkter og løsninger.

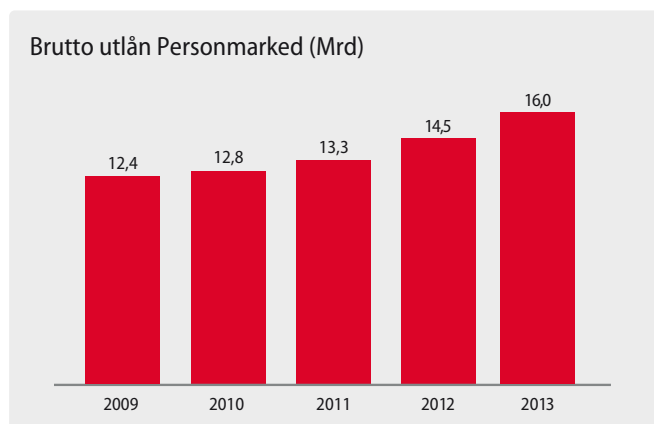
Et spisst nettbasert konsept, sammen med en kostnadseffektiv distribusjon og kundebetjening, gir BN Bank en tydelig kostnadslederposisjon i det norske bankmarkedet. Gjennom videreutvikling av det nettbaserte tilbudet, samt automatisering av manuelle prosesser og oppgaver, skal posisjonen som kostnadsleder forsterkes, og dette skal gi kunden konkurransedyktige vilkår over tid.

BN Bank skal styrke sin posisjon i personmarkedet gjennom tydeliggjøring av merkevare, økt merkevarekjennskap og en ekspansiv vekststrategi. Det er lagt til rette for inntektsvekst gjennom flere kanaler enn tidligere, herunder forsikring, kredittkort og gebyrinntekter gjennom utleietjenesten Roomy. Lansering av den første norske mobile betalingsløsningen mCASH skal bidra til bedre merkevarekjennskap, merinntekter og økt vekstgrunnlag.

Resultat etter skatt for personmarkedet i 2013 er 67 millioner kroner, som gir en egenkapitalavkastning på 13,4 prosent (3,6 prosent). Resultatforbedringen sammenlignet med 2012 er på 51 millioner kroner. Forbedringen kan forklares med bedre marginer, økt utlånsvolum, lavere kostnader og positive verdiendringer på finansielle instrumenter.

MILL. KR	PERSONMARKED	
	2013	2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	123	131
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	14	10
Andre driftsinntekter	76	24
Sum andre driftsinntekter	90	34
Lønn og generelle administrasjonskostnader	-98	-119
Ordinære av- og nedskrivninger	-6	-22
Andre driftskostnader	-15	-15
Sum andre driftskostnader	-119	-156
Driftsresultat før tap på utlån	94	9
Tap på utlån	-1	12
Driftsresultat etter tap på utlån	93	21
Beregnet skattekostnad	-26	-5
Resultat etter skatt	67	16
Utlån (brutto) inkl. utlån OMF-selskap	16 011	14 456
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 054	15 433

Utlånsutviklingen har vært i tråd med planen for 2013 og brutto utlånsvekst er på 11 prosent. Figuren under viser utviklingen i brutto utlån, inkludert utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt:

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til personkunder, noe som reflekteres i fortsatt svært lave tap. Tap og mislighold forventes å forbli på et lavt nivå. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom. Gjennomsnittlig belåningsgrad er under 60% i porteføljen og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende. Vi observerte imidlertid en sunn korreksjon i boligmarkedet de siste 4 månedene av 2013. Utviklingen i boligmarkedet overvåkes kontinuerlig og eventuelle tiltak i kredittpolicy vurderes med utgangspunkt i dette. Fremover forventer vi en utflating i boligprisutviklingen og pr i dag vurderes det ikke nødvendig å iverksette ekstraordinære tiltak.

Garantiporteføljen

BN Bank har tidligere solgt sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BN Bank garanterer for 60 prosent av kredittrisikoen for deler av denne porteføljen (omtalt som garantiporteføljen). Per 31. desember 2013 er garantiporteføljen på 417 millioner kroner, hvorav BN Bank garanterer for 250 millioner kroner. Dette utgjør 0,9 prosent av konsernets brutto utlån ved utgangen av 2013. De 17 gjenværende engasjementene i porteføljen er i hovedsak innenfor sektorene offshore, shipping og oppdrett. Det er avsatt 133 millioner kroner for tap knyttet til Garantiporteføljen. Dette utgjør 53 prosent av det garanterte beløpet.

Resultat etter skatt for Garantiporteføljen i 2013 er negativt med 17 millioner kroner. Resultatendringen sammenlignet med 2012 er positiv med 95 millioner kroner.

MILL. KR	GARANTIPORTEFØLJE	
	2013	2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	-4	-35
Sum andre driftsinntekter	2	0
Sum andre driftskostnader	0	0
Driftsresultat før tap på utlån	-2	35
Tap på utlån	-22	-121
Driftsresultat etter tap på utlån	-24	-156
Beregnet skattekostnad	7	44
Resultat etter skatt	-17	-112
Utlån selgerkreditt (brutto)	0	911

Årsaken til resultatendringen fra 2012 er reduserte tap på utlån.

Ansatte og organisasjon

BN Bank har som mål å være en preferert arbeidsplass. Det krever at vi aktivt jobber med å sikre motiverte og engasjerte ansatte som er drevet av et ønske om at banken skal lykkes med sine mål.

Banken har etablert et system for individuell kompetansekartlegging og en metodikk for løftebasert ledelse for kontinuerlig oppfølging av den enkelte ansattes prestasjoner og mål. Metodikken benyttes av ledere og medarbeidere i gjennomføringen av månedlig resultatsamtale og årlig medarbeidersamtale.

BN Bank har 126 ansatte per 31. desember 2013, hvorav 63 er kvinner og 63 er menn. Sykefraværet var i 2013 på 6,4 prosent. I 2012 var sykefraværet 3,9 prosent. I finansnæringen totalt var sykefraværet 4,4 prosent de tre første kvartalene av 2013. Avviket skyldes langtidssykefravær på enkeltpersoner, der hovedårsaken ikke synes å være jobbrelatert.

BN Bank gir tilskudd til ansatte for deltakelse i bedriftsidrett og trening. Målet er at denne støtten skal oppmuntre bankens ansatte til å delta i fysisk aktivitet som vil resultere i bedre fysisk form og lavere sykefravær.

BN Bank gjennomfører årlig en organisasjonsundersøkelse. Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med SpareBank 1-alliansen og omhandler forhold knyttet til arbeidsmiljø og organisasjon. Som følge av å jobbe målrettet med undersøkelsens forbedringspunkter har undersøkelsen vist en positiv utvikling de siste årene. BN Bank sin målsetting er å ligge over 800 poeng og fikk en score i 2013 på 842 poeng av 1000. Dette er over snittet i alliansen og vurderes som tilfredsstillende.

Risiko- og kapitalstyring

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil i all virksomhet, og å ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelt-hendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Dette reflekteres i bankens konservative kredittpolicy og i våre interne rutiner som vi følger tett opp bl.a. gjennom AIRB prosessene.

Banken har retningslinjer for styring av alle relevante risikoer. Dette omfatter risikotoleranse, rammer, valg av metode for overvåking, samt krav til rapportering. De etablerte prinsippene for risikostyring gjelder for hele konsernet. Styret mottar regelmessig statusrapporter på alle relevante risikoer. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp sentrale risikoer for å sikre at konsernet utvikler seg i tråd med vedtatt risikoprofil og strategier.

Risikostyringen i konsernet skal støtte opp under konsernets strategiske målsetting og sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen og risikokostnadene,
- å skape et bedre beslutningsgrunnlag
- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å unngå uventede negative hendelser som kan være ødeleggende for konsernets drift og omdømmet

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital (økonomisk kapital) for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man må forvente å tape i en 12 måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Styret har vedtatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av alle mulige uventede tap.

Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av forventet tap og for risikojustert kapital, men beregningen forutsetter likevel i noen tilfeller bruk av ekspertvurderinger. For risikotyper hvor det ikke finnes anerkjente metoder for å beregne kapitalbehov, legger banken vekt på å definere rammer for styring av risikoen som sikrer at sannsynligheten for at en hendelse inntreffer er svært lav.

Avkastningen på risikojustert kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av BN Bank ASA. Dette innebærer at forretningsområdene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten, og at det foretas en løpende oppfølging av kapitalavkastningen. Beregningene av risikojustert kapital gjør det mulig å sammenligne risiko på tvers av risikogrupper og forretningsområder. I tillegg måles og følges risikoen opp gjennom måling av blant annet rammebruk og viktige porteføljrisikomål. Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikoreporter til administrasjonen, risikoutvalg og styret.

Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling Risikostyring & Compliance, som er uavhengig av de enkelte forretningsområdene i konsernet og rapporterer direkte til administrerende direktør og styret.

Kapitaldekningsregelverket Basel II trådte i kraft med virkning fra 2007. Finansinstitusjoner med lav kredittisiko og gode systemer for risikostyring vil i utgangspunktet kunne få lavere krav til ansvarlig kapital etter dette regelverket. Banken har ambisjon om å ta i bruk den såkalte avanserte IRB-metoden for mesteparten av utlånsporteføljen, og banken sendte i mai 2012 søknad om Finanstilsynets godkjenning som Avansert IRB-bank.

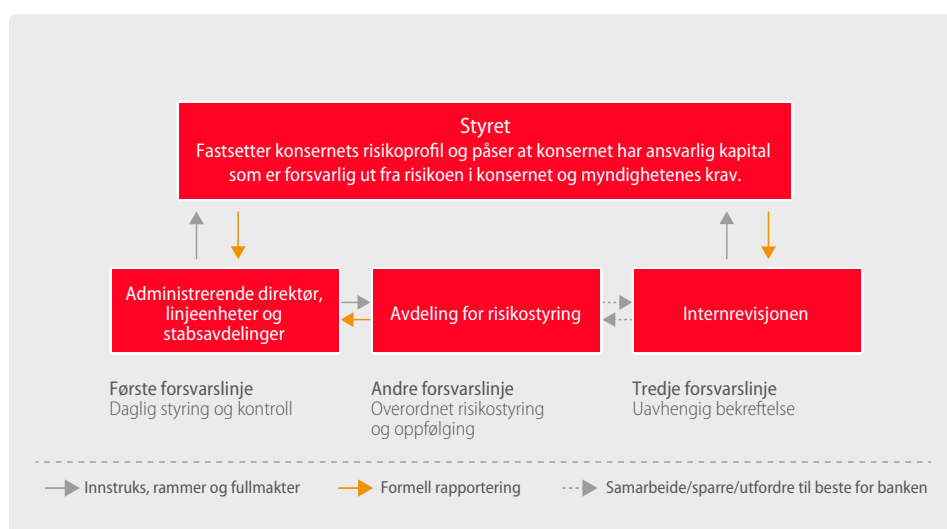
BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og framoverskuende. Risikoområder som vurderes, i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsrisiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko og strategisk risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger.

BN Bank har gjennomført vurderingene for 2013 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Hovedkonklusjonene er at bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er forbedret i løpet av siste år, styring og kontroll i banken vurderes som tilfredsstillende og at banken etter styrets oppfatning er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til bankens risikonivå.

Ansvar for risikostyring og kontroll

Risikostyring og kontroll er en del av BN Bank sin virksomhetsstyring. Konsernets kontroll- og styringsmodell tar sikte på uavhengighet i risikorapporteringen, hvor ansvar og roller i den daglige risikostyringen er vektlagt. BN Bank har gjennom flere år lagt ned store ressurser i å utvikle effektive risikostyringsprosesser for å identifisere, måle og styre risiko.

I prosessen for risiko- og kapitalstyring er organisasjonskulturen selve grunnmuren som de andre elementene bygger på. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll og dette er organisert med en tredeling av risikostyringsprosessen:

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Forretningsområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen innenfor sitt område, og de skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor rammer og overordnede styringsprinsipper som er besluttet av styret eller administrerende direktør.

Avdeling for Risikostyring & Compliance er organisert uavhengig av linje- og støtteenheter og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Kredittkomiteen skal være et innstillende organ for administrerende direktør i samtlige saker som ligger innenfor administrerende direktørs kredittfullmakter, samt i saker som besluttes i BN Bank ASA og Bolig- og Næringskreditt AS sine styre. Komiteen skal også være innstillende organ ifm gjennomgang av tapsavsetninger og gjennomgang av watch-list på kvartalsbasis.

Behandling av saker har følgende hovedformål:

- Sikre at sakene er behandlet i henhold til BN Banks og Bolig- og Næringskredits kredittstrategi og -policy samt i henhold til sunne bankmessige prinsipper.
- Kvalitetssikre at relevante risikoer blir belyst og vurdert, og at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon i sakene.

Risiko- og kapitalstyringskomiteen har ansvaret for behandling av saker i tilknytning til kapitalstruktur og likviditetsrisiko, markedsrisiko, internprising av kapital og etterlevelse av rammer fastsatt av styret.

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av en ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir løpende gjennomgått i konsernet. Internrevisjonen skal regelmessig og minimum årlig revidere IRB-systemet, herunder modellene som ligger til grunn for beregning av risikoparameterne, anvendelse og etterlevelsen av Forskrift om kapitalkrav.

De ulike kontrollenhetene er organisert uavhengig av hverandre gjennom første, andre og tredje forsvarslinje. Rollefordelingen mellom første og andre forsvarslinje, samt ivaretagelsen av uavhengighet i tråd med gjeldende krav og retningslinjer, fremgår av stillingsinstrukser for de sentrale stillingene i de ulike kontrollenhetene. Uavhengigheten til tredje forsvarslinje er ivarettatt gjennom outsourcing av internrevisjonen til ekstern leverandør.

Kapitalstyring

BN Bank har en målrettet prosess for kapitalstyring som i størst mulig grad skal sikre:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig avkastning
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgte risikoprofil
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- At konsernet minimum klarer å opprettholde nåværende rating(er)
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde
- At ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

Det er en langsiktig målsetting at innenfor den vedtatte forretningsstrategien skal den risikjusterte kapitalen i størst mulig grad allokere til de områdene som gir høyest risikjustert avkastning.

Kapitalstyringsprosessen skal bygge på følgende hovedprinsipper:

- Prosessen er styrets ansvar
- Det er konsernets egne metoder og systemer som legges til grunn for vurdering av om risikonivå og kapitalbehov er tilpasset institusjonens virksomhet og risikoprofil
- Prosessen skal være nedfelt i formaliserte dokumenter
- Prosessen skal være forholdsmessig når det gjelder konsernets størrelse, risikoprofil og kompleksitet
- Prosessen skal være risikodrevet og omfatte alle vesentlige typer risiko i konsernet
- Prosessen skal være en integrert del av forretningsstrategien, styringsprosessen og beslutningsstrukturen
- Prosessen skal være framoverskuende ved blant annet å gjennomføre stresstester
- Prosessen skal være basert på anerkjente og betryggende metoder og framgangsmåter for måling av risiko
- Resultatene av prosessen skal være rimelige og forklarlige
- Gjennomgås regelmessig og minst årlig av styret

Finansiell framskriving

Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en framskriving av forventet finansiell utvikling de neste 4 årene. I tillegg gjennomføres det en framskriving av en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Formålet med framskrivningen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktiviteter og makroøkonomi påvirker konsernets finansielle utvikling, herunder egenkapitalavkastning, fundingsituasjon og kapitaldekning.

Basel II og IRB-systemet

Banken har ambisjon om å ta i bruk den såkalte avanserte IRB-metoden, og banken sendte i mai 2012 søknad om Finanstilsynets godkjenning som Avansert IRB-bank. Det forventes svar fra Finanstilsynet i løpet av 2014.

IRB-systemet omfatter både modeller, prosesser, kontrollmekanismer, IT-systemer og rutiner og retningslinjer som er knyttet til klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko samt i den utvidede styringen av kredittrisikoen. IRB-systemet og modellene er validert både kvantitativt og kvalitativt for å sikre at modellene har tilstrekkelig prediksjonsevne samt at anvendelsen av modellene er i tråd med vedtatte retningslinjer.

For kapitaldekningsformål har banken i 2013 benyttet standardmetoden for kvantifisering av kredittrisiko og basismetoden for kvantifisering av operasjonell risiko. Som en integrert del av sin risikostyringspolicy har BN Bank etablert den før omtalte kapitalalokeringprosessen (ICAAP) for å sikre at banken til enhver tid har en tilstrekkelig ansvarlig kapital i forhold til valgt risikoprofil. Videre skal prosessen sikre en effektiv anskaffelse og anvendelse av kapital.

I det følgende gis en vurdering av de vesentligste risikoene.

Kredittrisiko

Bankens organisering og rammeverk for styring av kredittrisiko er tilpasset Basel-komiteens "Sound practices for the management of credit risk" samt Finanstilsynets modul for styring og kontroll av kredittrisiko.

Kredittrisikoen i utlånsporteføljen er en funksjon av to hendelser

- Manglende betalingssevne eller betalingsvilje hos kunder eller motparter.
- Verdi av den underliggende sikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke selskapets krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet.

Begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap.

Kredittrisiko knyttet til konsernets utlånsvirksomhet utgjør konsernets største risikoområde. Konsernet eksponerer seg for kredittrisiko gjennom utlån til privat- og bedriftskunder samt gjennom aktiviteter i bankens finansavdeling. Gjennom den årlige revisjonen av bankens kredittstrategi konkretiserer styret bankens risikoappetitt gjennom fastsettelse av mål og rammer for bankens kredittportefølje.

Bankens kredittstrategi inneholder mål og rammer for

- Porteføljekvalitet; målt som misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL) og maksimal økonomisk og regulatorisk kapital (UL) innenfor hver kredittportefølje
- Porteføljekonsentrasjon; antall, størrelse og kvalitet på store engasjement, samt konsentrasjon på arealtyper
- Porteføljvekst
- Avkastning

Etterlevelse av kredittstrategi og styrevedtatte rammer overvåkes løpende av avdeling for risikostyring og rapporteres kvartalsvis til styret. Kredittrisikoen styres gjennom:

1. Organisering av styring og kontroll av kredittrisiko, fastsettes årlig av styret

Dokumentet fastsetter de overordnede prinsipper for kredittgivning. Dette innebærer oppbyggingen av bankens styringsdokumenter, organisering (ansvars- og rollefordeling) av kredittfunksjonen samt overordnede prinsipper for kredittgivning.

2. Kredittstrategien, fastsettes årlig av styret

Kredittstrategien fastsetter satsningsområder, kredittstrategiske rammer og målsettinger samt hvordan kredittrisikoen skal prises i BN Bank. Styringen av kredittrisikoen i BN Bank baserer seg på de prinsipper som er anbefalt av Basel-komiteen i dokumentet "Principles for the Management of Credit Risk", kapitaldekningsregler (Basel II) og relevante lover og forskrifter.

3. Retningslinjer for porteføljestyling

Retningslinjene beskriver de rammer og retningslinjer som gjelder for styring av kredittporteføljen i BN Bank. Dette gjelder fordeling av ansvar og roller i forbindelse med måling og rapportering av risiko og lønnsomhet i porteføljen samt tiltak egnet til å styre porteføljen innenfor de rammer som er definert i kredittstrategien og kredittpolicyen. Styring av porteføljens sammensetning skjer ved fastsettelse av prinsipper og rammer for innvilgelse av nye kreditter, eller ved endringer i eksisterende engasjementer.

4. Kredittpolicy for Personmarked og Bedriftsmarked

Dokumentene beskriver hvordan bankens kredittstrategi skal implementeres gjennom fastsettelse av detaljerte kriterier for kredittgivning for henholdsvis Personmarked og Bedriftsmarked.

a. *Bedriftsmarked*

I kredittvurderingen legges det generelt vekt på låntakerens økonomiske stilling, finansielle resultater/kontantstrøm, betalingsvilje, egenkapital og sikkerhetene.

Innenfor næringsseidendom finansieres i all hovedsak ferdig utviklet eiendom, det vil si eiendom som er utleid til en eller flere leietakere. Førstelinjeforsvaret mot tap på utlån er derfor den økonomiske utviklingen til en bredt sammensatt portefølje av leietakere. Den generelle økonomiske utviklingen vil derfor påvirke utviklingen i misligholdte lån.

LTV i porteføljen er 72%. Misligholdssannsynlighet (PD) for bedriftsmarkedet på forvaltet utlånsportefølje er 1,28 prosent.

Risiko for økt mislighold og tap på utlån til næringsseidendom har nær sammenheng med den generelle økonomiske utvikling og vurderes som moderat.

b. *Personmarkedet*

På grunn av lav rente vurderes husholdningenes finansielle stilling samlet sett som god, til tross for økt risiko som følge av konjunkturuomslaget i norsk økonomi som beskrevet innledningsvis.

Hovedtyngden av utlånene i personmarkedet er sikret med pant i bolig. Bankens kredittpolicy krever at boligene skal være sentralt beliggende.

Boligprisene har flatet ut i 2013. Utviklingen i 2014 vil sannsynligvis være en utføling, og risikoen for vesentlige prisfall vurderes som liten på grunn av fortsatt forventet lavt rentenivå og liten tilgang på nye boliger. Historisk sett er boligprisene høye i forhold til konsumpriser og husleier, men mer moderate sett i lys av utviklingen i husholdningenes disponible inntekter.

LTV i porteføljen er 56%. Misligholdssannsynlighet (PD) for personmarkedet på pantsikret eiendom på forvaltet portefølje er 0,73 prosent.

Risikoen for mislighold og tap i personmarkedet vurderes som lav.

c. *Garantiporteføljen*

BN Bank har tidligere solgt sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BN Bank garanterer for 60 prosent av kredittrisikoen for deler av denne porteføljen (omtalt som garantiporteføljen). Per 31. desember 2013 er garantiporteføljen på 417 millioner kroner hvorav BN Bank garanterer for 250 millioner kroner.

De 15 gjenværende engasjementene i porteføljen er i hovedsak innenfor sektorene offshore, shipping og oppdrett.

5. Bevilgningsfullmakter

Alle fullmakter innenfor Personmarked og Bedriftsmarked er personlige. I tillegg er det innenfor Bedriftsmarked etablert en sentral kredittkomite som skal være rådgivende organ for beslutningstaker i større kredittsaker. Kredittinnvilgelse skal skje i samsvar med bankens kredittstrategi, kredittpolicy, rutiner for kredittbehandling samt retningslinjer og skal være preget av fullstendighet, god kvalitet og profesjonalitet. Dette dokumenteres ved bruk av bankens ordinære saksbehandlersystem. Bankens risikoklassifiseringssystem er utviklet for å kunne styre bankens utlånsportefølje i tråd med bankens kredittstrategi og for å sikre den risikojusterte avkastningen. Styret delegerer kredittfullmakt til administrerende direktør, direktørene for forretningsområdene og nivåene under. Utlånsfullmaktene er gradert i forhold til engasjementstørrelse og risikoprofil.

Kredittmodeller og risikoklassifisering

BN Bank har et risikoklassifiseringssystem for utlånsengasjementer. Bankens modeller klassifiserer engasjementene etter sannsynlighet for mislighold (PD), eksponering ved mislighold (EAD) og antatt tap ved mislighold (LGD). Det benyttes ulike modeller avhengig av hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. Modellene bruker ulike kvantitative metoder som simulering og logistisk regresjon. For utlån til næringseiendom benyttes kvantitative metoder i kombinasjon med kvalitative vurderinger.

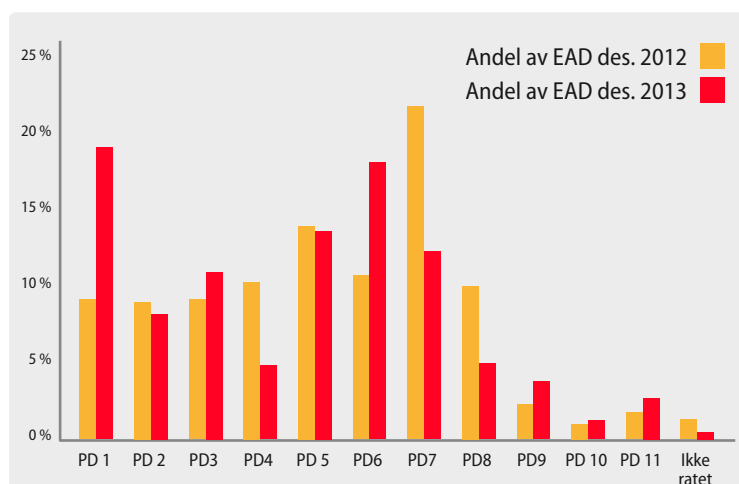
Porteføljen fordelt på risikoklasser, samt andre relevante opplysninger fra systemet, rapporteres jevnlig til styret.

Misligholdssannsynlighet (PD)

For å kunne gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes 10 risikoklasser (1-10) for Bedriftsmarked. I tillegg har banken en risikoklasse (11) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement. Tabellen nedenfor viser intervallene for misligholdssannsynlighet for hver av risikoklassene.

PD-KLASSE	PD	NEDRE	ØVRE
1	0,075 %	0 %	0,15 %
2	0,225 %	0,15 %	0,30 %
3	0,375 %	0,30 %	0,45 %
4	0,525 %	0,45 %	0,60 %
5	0,700 %	0,60 %	0,80 %
6	1,000 %	0,80 %	1,20 %
7	1,600 %	1,20 %	2,00 %
8	2,75 %	2,00 %	3,50 %
9	5,75 %	3,50 %	8,00 %
10	30,00 %	8,00 %	100 %
11	100,00 %	100 %	100 %

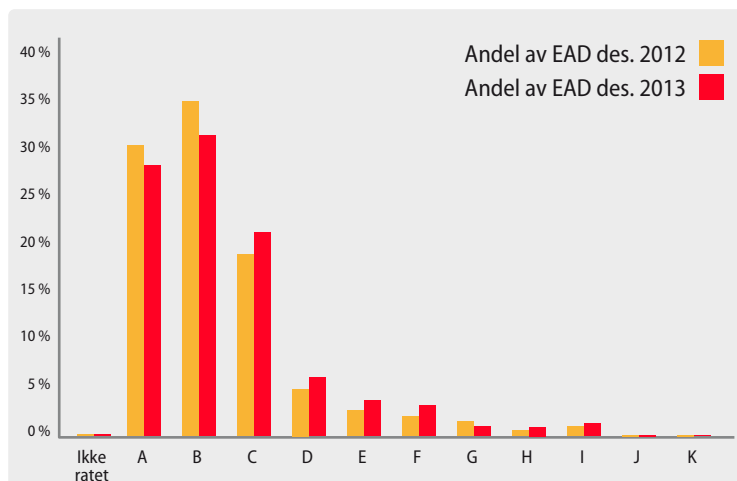
I figuren nedenfor vises EAD-fordelingen av engasjementene innenfor de ulike risikoklassene.

For å kunne gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes ni risikoklasser (A-I) for Personmarked. I tillegg har banken to risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement. Tabellen nedenfor viser intervallene for misligholdssannsynlighet for hver av risikoklassene.

	NEDRE	ØVRE
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	100,00 %
J (mislighold)	100,00 %	100,00 %
K (mislighold)	100,00 %	100,00 %

I figuren nedenfor vises EAD-fordelingen av engasjementene innenfor de ulike risikoklassene.

Bankens PD-modeller for Privatmarked og Bedriftsmarked valideres årlig innenfor tre dimensjoner:

- Egnethet. Det vurderes hvorvidt modellene kan benyttes på bankens eksisterende portefølje.
- Rangeringsevne. Gjennom statistiske metoder (AUC) beregner vi modellenes evne til å skille mellom kunder med ulik risiko.
- Nivå. Det gjennomføres løpende, og minimum årlig, en vurdering av modellenes treffsikkerhet på nivå. I den grad estimert PD-nivå avviker fra observert mislighold (DR) vil nivået bli justert. I denne vurderingen inngår også aktuell konjunktursituasjon og modellens konjunktoregenskaper.

Valideringsresultatene bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Eksponering ved mislighold (EAD)

EAD er en beregnet størrelse på eksponeringen ved et fremtidig misligholdstidspunkt. For trekkrettigheter benyttes en konverteringsfaktor (KF) for å anslå hvor mye av nåværende ubenyttet ramme som vil være trukket opp ved et fremtidig misligholdstidspunkt. For garantier benyttes KF til å estimere hvor mye av avgitte garantier som vil bli gjort gjeldende. KF valideres månedlig for trekkrettigheter innenfor Personmarked og Bedriftsmarked. Bankens EAD-modell tar hensyn til ulikheter både mellom produkter og kundetyper.

Tap gitt mislighold (LGD)

Banken estimerer tapsgrad for hvert lån basert på forventet realisasjonsverdi (RE-verdi) på underliggende sikkerhetsverdier, tilfriskningsgrad, gjenvinningsgrad på usikret del av lånene samt direkte kostnader ved inndrivelse. LGD-modellen og dens komponenter valideres minimum årlig mot observerte verdier fra gjennomførte realisasjoner.

I samsvar med kravene i kapitalkravforskriften er estimatene "down-turn"-estimer. Verdiene fastsettes etter definerte modeller.

Tabellen nedenfor viser intervallene for hver av LGD-klassene for Bedriftsmarked.

LGD-KLASSE	LGD FORVENTET	NEDRE GRENSE	ØVRE GRENSE	NEDGANGS-LGD
1	1,00 %	0,00 %	1,00 %	10 %
2	2,00 %	1,00 %	3,00 %	14 %
3	4,00 %	3,00 %	5,00 %	20 %
4	7,50 %	5,00 %	10,00 %	27 %
5	12,50 %	10,00 %	15,00 %	35 %
6	17,50 %	15,00 %	20,00 %	42 %
7	22,50 %	20,00 %	25,00 %	47 %
8	30,00 %	25,00 %	100,00 %	55 %

Tabellen nedenfor viser intervallene for hver av LGD-klassene for Personmarked.

LGD-KLASSE	FRA	TIL
1	0 %	10 %
2	10 %	20 %
3	20 %	30 %
4	30 %	40 %
5	40 %	50 %
6	50 %	60 %
7	60 %	100 %

Hovedelementet i LGD-modellen er sikkerhetsdekningen (sikkerhetsverdi/EAD). For analyseformål benytter vi derfor også en skala basert på sikkerhetsdekningen alene. Basert på sikkerhetsdekningen (RE-verdi / EAD) klassifiseres engasjementet i en av sju klasser, hvor beste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på over 120 prosent, og laveste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på under 20 prosent.

SIKKERHETSKLASSE	FRA	TIL
1	120 %	
2	100 %	120 %
3	80 %	100 %
4	60 %	80 %
5	40 %	60 %
6	20 %	40 %
7	0 %	20 %

De tre overnevnte parametrene (PD, EAD og LGD) danner grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering, statistisk beregning av forventet tap (EL) og behov for nødvendig økonomisk kapital/risikostjustert kapital (UL).

Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen. Totale eksponeringer mot kunder og andre motparter fremgår av noter til regnskapet.

Forventet tap

Bankens risikoklassifiseringssystem beregner forventet tap på de ulike porteføljene. Forventet tap på utlån uttrykker en forventning om størrelsen på årlige gjennomsnittlige tap over en konjunktursyklus.

Ved utgangen av 2013 var forventet tap på utlån i forvaltet portefølje og garantiporteføljen på 0,31 prosent. Justert for engasjement hvor det er gjort tapsavsetninger er forventet tap 0,054 prosent. Individuelle nedskrivninger på utlån tilsvarer 0,51 prosent av forvaltet portefølje ved utgangen av 2013. Forventet tap og individuelle nedskrivninger fordeler seg som følger:

TALL I PROSENT	FORVENTET TAP	FORVENTET TAP IKKE TAPSUTSATT	GRUPPEVISE NEDSKRIVNINGER	INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER
Bedriftsmarked	0,46	0,078	0,15	0,45
Privatmarked	0,075	0,006	0,08	0,01
Garantiportefølje	0,77	0,21	7,67	24,20
Total	0,31	0,054	0,19	0,51

Det er satt av til sammen 349 mill. kr (0,7 prosent) til individuelle og gruppevise nedskrivninger pr 31.12.13. Til sammenligning er forventet tap på frisk portefølje på 0,054 prosent som tilsvarer 27 mill. av forvaltet portefølje.

Historisk har tap på utlån vært betydelig lavere enn beregningene av forventet tap, med unntak av 2008 der ett enkelt engasjement utenfor dagens kredittstrategi medførte tap på 205 millioner kroner. Tap på utlån innenfor den tradisjonelle pantelånsvirksomheten har vært lave, men engasjementer utenfor dagens kredittpolicy fra den ekspansive perioden 2005 – 2008 har belastet regnskapet med nedskrivninger utover forventet tap (EL) de to siste årene.

Tapsnivået over tid i BN Bank er knyttet til utviklingen i makroøkonomien. Utviklingen i realøkonomien og eiendomsprisene vil derfor påvirke tapsomfanget fremover.

Banken vil fortsatt ha stor oppmerksomhet på porteføljekvalitet og oppfølging av utsatte engasjementer.

Likviditetsrisiko

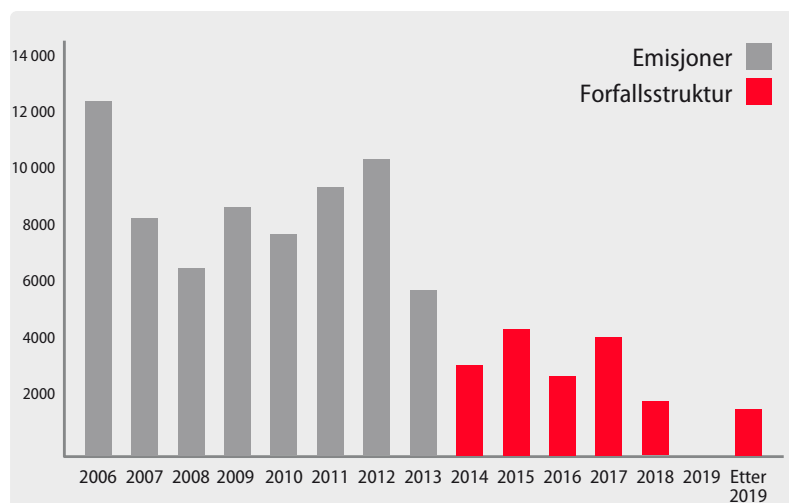
Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sine forpliktelser eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler.

BN Bank har lavere innskuddsdekning enn gjennomsnittet blant norske banker. Dette forklares med at banken har en kortere historie som bank med innskuddsvirksomhet enn som kreditforetak. Dette betyr at banken relativt sett er mer avhengig av penge- og verdipapirmarkedet som finansieringskilde enn de fleste andre banker.

Bankens finansavdeling er ansvarlig for konsernets finansiering og likviditetsstyring. Etterlevelse av rammer overvåkes av avdeling for risikostyring, og status rapporteres månedlig til styret. Konsernet styrer sin likviditet samlet ved at finansavdelingen både har ansvaret for å finansiere banken og datterselskapet.

Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets lave risikoprofil. Som en del av strategien, er det også utarbeidet beredskapsplaner for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige markeder med både bankspesifikke og næringsmessige krisescenarier samt en kombinasjon av disse. Likviditetsstyringen inkluderer også stresstester der man simulerer likviditetseffekten av forskjellige hendelser i markedet. Resultatet av slike stresstester inngår i grunnlaget for konsernets beredskapsplan for likviditetsstyring.

Figuren nedenfor illustrerer emisjoner (grå søyler) og forfallsstruktur (røde søyler) fra og med årsslutt 2013.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som tap som følge av endringer i observerbare markedsvariable (renter, valutakurser og verdipapirer).

BN Bank har ingen egen aksjeportefølje, og bankens markedsrisiko oppstår kun som følge av rente-, valuta- og spreadrisiko. BN Bank måler og styrer eksponeringen mot markedsrisiko etter klart definerte rammer. I den løpende oppfølgingen kvantifiseres markedsrisiko gjennom løpende måling av eksponering i forhold til rammer i avdeling for Risikostyring.

Renterisiko oppstår gjennom bankens fundingaktiviteter og gjennom bankens likviditetsportefølje med rentebærende verdipapirer, samt gjennom kundeutlån og -innskudd. Ulike rentebindingstider for eiendeler og gjeld er en kilde til markedsrisiko.

Bankens valutarisiko oppstår ved at kundene tilbys utlåns- og innskuddsprodukter i valuta med tilhørende sikring av valutarisiko. Bankens tar ikke spekulative rente- og valutaposisjoner.

Styret har fastsatt retningslinjer og rammer for bankens rente-, valuta- og spreadrisikoeksponering. Eksponeringen rapporteres månedlig til styret.

Inntjeningen i BN Bank skal primært være en funksjon av inn- og utlånsaktivitetene og banken har derfor lav markedsrisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer, menneskelig feil eller eksterne hendelser. Eksempler på slike hendelser kan være feil som begås av ansatte, det kan forekomme svakheter i produkter, prosesser eller systemer, eller banken kan påføres tap utenfra gjennom bl.a. bedragerier, brann og naturskader.

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet.

Bankens operasjonelle risiko søkes holdt på et lavt nivå gjennom standardisering av produkter og tjenester, en liten og oversiktlig organisasjon med klare ansvarsforhold, samt gode arbeidsprosesser og styringsystemer.

Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er en integrert del av lederansvaret på alle nivå i BN Bank. Ledernes viktigste hjelpemidler i arbeidet er faglig innsikt og lederkompetanse samt handlingsplaner, kontrollrutiner og gode oppfølgingssystemer. Et systematisk arbeid med risikovurderinger bidrar også til økt kunnskap og bevissthet om aktuelle forbedringsbehov i egen enhet. Eventuelle svakheter og forbedringstiltak rapporteres oppover i organisasjonen. I arbeidet med å sikre en kontinuerlig forbedring i alt BN Bank gjør, benyttes et eget registrerings- og oppfølgingssystem. Dette systemet bidrar til en bedre struktur og oppfølging av risiko, hendelser og forbedringsområder. Dette systemet, sammen med rapporteringen som gjennomføres, utgjør en viktig erfaringsbase for operasjonell risiko. Alle operasjonelle hendelser som potensielt kan medføre tap eller der tap har oppstått, registreres i basen. Forbedringstiltak skal vurderes og iverksettes der dette finnes hensiktsmessig.

De økende og mer komplekse regulatoriske krav er krevende for små banker, sett i forhold til omfang, kompleksitet og tidsplanene på implementering. Styret mener likevel at banken p.t. er tilstrekkelig bemannet for å ivareta kravene gjennom egen organisasjon og tilgang til kompetanse og samarbeid med SpareBank1-alliansen.

Styret holdes oppdatert på status for operasjonell risiko gjennom blant annet kvartalsvise risikoreporteringer og den årlige internkontrollrapporteringen. I tillegg blir styret løpende oppdatert med eventuelle vesentlige driftsforstyrrelser eller driftsavvik.

I tillegg mottar styret en årlig uavhengig vurdering fra internrevisjonen og ansvarlig revisor på konsernets risiko og om internkontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende.

Eierisiko

Eierisiko er risikoen for at BN Bank blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor BN Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse.

SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank1 Kredittkort og Roomy.no kommer inn under denne definisjonen.

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er primært finansieringsinstrumenter for kjernevirksomheten som utøves i eierbankene. De har et relativt enkelt risikobilde, og risikoappetitten er svært lav for markeds- og likviditetsrisiko. Den operasjonelle risikoen i disse selskapene vurderes også å være lav.

BN bank utøver sin eierstyring over SpareBank1 Kredittkort og Roomy.no effektivt gjennom de formelle styringsorganene som er etablert.

Forretningsrisiko

Risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd.

Forretningsrisikoen gir seg uttrykk i en uventet svekkelse i resultatet. BN Bank opplever kontinuerlig større og mindre endringer i rammebetingelser, både gjennom konkurransesituasjonen og endring i lovgivning som påvirker inntektsmodeller. Felles for disse endringene er at banken løpende foretar tilpasninger i sin egen forretningsmodell for å kompensere for eventuelt inntektsbortfall, enten dette er gjennom å finne andre inntektsområder, eller gjennom å tilpasse kostnader til den nye virkeligheten.

God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere forretningsrisikoen. Ettersom forretningsrisiko kan oppstå som følge av ulike risikofaktorer, benyttes et bredt sett av verktøy (kvalitative og kvantitative) for å identifisere og rapportere denne type risiko.

Samfunnsansvar

BN Bank ASA har kontinuerlig fokus på etterlevelse av retningslinjer og standarder for områder som ligger under bankens samfunnsansvar. Dette gjenspeiles blant annet i konsernets etiske retningslinjer.

Bankens retningslinjer beskriver våre forpliktelser og krav knyttet til etiske problemstillinger i forretningspraksis og personlig atferd. Bankens verdier er åpen, effektiv og enkel, og sammen med etiske retningslinjer danner verdiene grunnlaget og rammene for kulturen i banken.

Tema som omtales her er:

- Bekjempelse av økonomisk kriminalitet
- Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
- Ytre miljø
- Menneskerettigheter

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet

Et prioritert område i BN Bank er å bidra til å avdekke og bekjempe organisert økonomisk kriminalitet og enkeltindividets forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlinger. BN Bank vurderer tiltak innenfor dette området som vesentlige for å verne BN Banks økonomi, renomme og bankens medarbeidere. BN Bank har nulltoleranse for alle former for korrupsjon.

I begrepet økonomisk kriminalitet inngår følgende:

- Hvitvasking og terrorfinansiering
- Eksterne bedragerier
- Interne misligheter

BN Banks sikkerhetspolicy omfatter tiltak mot hvitvasking av penger og terrorfinansiering, bedrageri, interne misligheter og korrupsjon. Alle straffbare forhold anmeldes og blir behandlet som politisak.

Retningslinjene knyttet til hvitvaskingsregelverket omfatter bankens plikt til å:

- foreta risikobasert kundekontroll
- undersøke mistenkelige transaksjoner og rapportere til Økokrim
- etablere forsvarlig interne kontroll- og kommunikasjonsrutiner, iverksette opplæringsprogram samt utpeke hvitvaskingsansvarlig

Banken har etablert følgende korrupsjonsforebyggende prinsipper:

- banken skal etterstrebe en klar åpenhetskultur rundt alle forhold når det gjelder kundepleie, relasjonsbygging, sponsorvirksomhet, gaver, representasjon, reiser mv.
- alle utgifter ved et reisearrangement skal regnskapsføres riktig og åpent
- nivået på den fordel som gis kunder ved arrangementer og andre former for kundepleie skal klart ligge innenfor det som betraktes som lovlig
- det bør ikke inviteres kunder med på arrangement og kundepleie som er i en situasjon der det nylig har vært eller skal gjennomføres særskilte forhandlinger om kontrakter, leveranser, avtaler, kreditter, investeringer mv.
- særlig aktsomhetsplikt gjelder ved deltakelse fra offentlige ansatte

Det er rapportert 23 saker til Økokrim i 2013, fordelt på 13 kunder.

Banken gjennomfører årlig opplæring av alle ansatte i retningslinjene knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet. I tillegg avholdes årlige etikk møter med alle avdelingene i banken.

Det er etablert et enhetlig sanksjonssystem i banken for håndtering av lovbrudd, brudd på etiske retningslinjer, fullmakter eller andre vesentlige brudd på interne rutiner og retningslinjer.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

BN Bank har etablert en HR-strategi med følgende målsetninger:

- BN Bank skal være en preferert arbeidsplass
- BN Bank skal oppnå et tilfredsstillende nivå på medarbeiderundersøkelsen VOICE¹

I «preferert arbeidsplass» legger vi motiverte og engasjerte ansatte som er drevet av et ønske om at banken skal lykkes med sine felles mål.

BN Bank er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening og følger Hovedavtalen og Sentralavtalen som er inngått med Finansforbundet. Arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår utover dette er regulert i en Bedriftsavtale og Særavtale. BN Bank har i nært samarbeid med Finansforbundet i BN Bank utarbeidet personalhåndbok, lederhåndbok og HMS-håndbok.

HMS arbeidet skal bidra til at arbeidsprosesser, og ansvars- og samarbeidsforhold skaper trivsel og effektivitet. Retningslinjene legger spesielt vekt på å oppnå følgende delmål:

- videreutvikle et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø
- redusere helsebelastninger som følge av bruk av datautstyr
- redusere sykefravær med særlig fokus på fravær som har sin årsak i arbeidsmiljøet og langtidsfravær
- at det samlede sykefraværet ikke skal overstige 4% i kalenderåret.

Banken har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra bankens ledelse og ansattes tillitsvalgte.

Medarbeiderundersøkelsen VOICE¹ har de siste to årene har vist fremgang i tilfredsheten med å jobbe i BN Bank ASA.

BN Bank har et samarbeid med en ekstern bedriftshelsetjeneste hvor det bla gjennomføres årlig vernerunde og årlig helsedag med fokus på organisasjonen som helhet og motivasjon/mestring.

Sykefraværet i banken var 6,38 prosent i 2013, mot 4,4 prosent i finansnæringen totalt (sistnevnte tall gjelder de tre første kvartalene i 2013). I 2012 var sykefraværet 3,89 prosent. Banken følger opp sykemeldte i tråd med offentlige retningslinjer og krav og har som målsetting over tid å ligge på nivå med finansnæringen. Det er 6 personer i banken som har vært langtidsykemeldte av årsaker som hovedsakelig ikke er jobbrelaterte i 2013. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2013.

Banken skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 126 ansatte er 63 kvinner og 63 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer, men det er fortsatt forholdsvis få kvinner i lederstillinger i banken. Kvinneandelen i konsernledelsen var uforandret på 20 prosent i 2013, på avdelingsledernivå er andel kvinner 29 prosent. Ved utgangen av 2013 består BN Banks styre av 4 kvinner og 4 menn hvorav 1 kvinne er ansattes representant.

¹ VOICE er et uttrykk for hvor godt rustet en organisasjon er til å innfri sine mål. Standard VOICE-spørreinstrumentet er generisk og benyttes på tvers av bransjer globalt. Man måler styrker og svakheter i humankapital (fokus på individet) organisasjonskapital (fokus på strukturelle og kulturelle forhold), mål som gir retning, og ledelse som er premissgivende for organisasjonen.

Ytre miljø

For BN Bank er reiser og energibruk de største kildene til utslipp av klimagasser. Antallet reiser er redusert med 17 % i 2013.

Bankens reisepolicy oppfordrer alle ansatte til å begrense omfanget av tjenestereiser. Videre følger det av bankens kredittstrategi at miljørelatert risiko skal vurderes på lik linje med andre risikoforhold. Banken skal ikke finansiere nye prosjekter som ikke har nødvendig godkjenning i henhold til norske krav og regler. Ut over dette har BN Bank ikke etablert spesielle retningslinjer i forhold til det ytre miljø.

Høsten 2010 flyttet bankens hovedkontor inn i et nytt energieffektivt bygg i Søndregate i Trondheim. Banken har investert i utstyr for å tilrettelegge for nettmøter, videokonferanser og deling av dokumenter. Dette bidrar til å redusere behovet for fysiske møter og reisevirksomhet.

Menneskerettigheter

Norge er i dag tilsluttet de fleste relevante menneskerettighetskonvensjoner inkorporert i norsk lov gjennom menneskerettighetsloven. BN Bank har virksomhet kun i Norge og de fleste av bankens kunder er bosatt i Norge. BN Bank har ikke etablert egne retningslinjer som omhandler menneskerettigheter spesielt.

Styrets beretning

Oppsummering av 2013

Tall i parentes gjelder 2012.

I 2013 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 252 millioner kroner (186 millioner kroner). Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,3 prosent i 2013 (5,8 prosent).

Kjernevirksomheten, resultatet av person- og bedriftsmarkedsaktivitetene, viser en økning i resultat etter skatt på 54 millioner kroner, fra 215 millioner kroner i 2012 til 269 millioner kroner i 2013.

Sum inntekter ble 693 millioner kroner (634 millioner kroner).

Driftskostnadene utgjorde 215 millioner kroner (262 millioner kroner). Korrigert for engangshendelser i 2012 er det gjennomført kostnadsreduksjoner på 36 millioner kroner sammenlignet med 2012.

Netto tap på utlån og garantier ble 129 millioner kroner (114 millioner kroner) i 2013.

Misligholdet per 31. desember 2013 utgjorde 1,91 prosent av brutto utlån i konsernet og garantiporteføljen¹ (1,19 prosent).

På 12-måneders basis ble veksten i brutto forvaltet utlån 1 prosent. Innskuddene er redusert med 10,3 prosent i 2013.

Utlånsmargin målt mot 3 måneders nibor er økt med 45 basispunkter i 2013 til 2,39 prosent.

Ren kjernekapitaldekning per utgangen av 2013 var 11,1 prosent (10,3 prosent). Bankens kapitaldekning og kjernekapitaldekning var henholdsvis 15,4 og 13,0 prosent (henholdsvis 15,1 og 12,1 prosent).

Bankens forvaltningskapital var 37,5 milliarder kroner per 31. desember 2013 (41,7 milliarder kroner). Inkludert lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt er forvaltningskapitalen 58,2 milliarder kroner (57,9 milliarder kroner). Innskudd var 15,2 milliarder kroner per 31. desember 2013 (16,9 milliarder kroner).

BN Bank har ved utgangen av 2013 overført 12,4 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt og 8,3 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt.

Per 31. desember 2013 er bankens eksponering mot garantiporteføljen på 250 millioner kroner (343 millioner kroner). Eksponeringen utgjør 0,9 prosent av bankens brutto utlån ved utgangen av 2013 (1,0 prosent).

Visjon, verdier og strategi

BN Banks visjon er å gjøre bank enkelt og forutsigbart.

Bankens verdier er Engasjert, Effektiv og Åpen.

BN Bank skal være en ledende spesialistbank innenfor finansiering av næringsseidom i bedriftsmarkedet og en funksjonell bank for kunder som ønsker enkle og forutsigbare banktjenester til konkurransedyktige vilkår i personmarkedet. På disse områdene skal BN Bank utfylle eierbankene.

BN Bank har som mål å være en av landets mest kostnadseffektive banker. Dette skal oppnås gjennom at banken har kontinuerlig fokus på effektiv drift og kostlederskap.

BN Banks virksomhet er landsdekkende og konsentrert om forretningsområdene person- og bedriftsmarked. BN Bank har hovedkontor i Trondheim og avdelingskontor i Oslo.

Regnskapsprinsipper

BN Bank avlegger konsernregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Se note 1 for nærmere informasjon.

Årsregnskapet gir et korrekt bilde av konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og det er lagt til grunn i årsregnskapet.

Resultat for 2013

I 2013 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 252 millioner kroner (186 millioner kroner). Dette gir en annualisert egenkapitalavkastning etter skatt på 7,3 prosent. Økte marginer og reduserte driftskostnader bidrar positivt, mens tap på utlån og sikringsfondsavgift bidrar negativt.

Inntekter

Sum inntekter var 693 millioner kroner i 2013 (634 millioner kroner).

MILL. KR	2013	2012	ENDRING
Sum inntekter	693	634	59
Margin og volum utlån/innskudd			120
Gebyr/provisjon			93
Sikringsfondsavgift			-19
Verdiendringer finansielle instrumenter			12
Forlik Glitnir hf.			-117
Avkastning frie midler (egenkapital)			-11
Annet			-20

De viktigste forklaringene til inntektsøkningen i 2013 sammenlignet med 2012 er økte marginer på utlån samt økte provisjoner fra SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt. I inntektene for 2012 er det inkludert en engangseffekt på 117 millioner kroner knyttet til at banken inngikk et forlik med tidligere eier. Justert for disse inntektene er inntektsøkningen fra 2012 på 176 millioner kroner.

Bankens sikringsstrategi innebærer at renteeksponering som følge av kontrakter med lang rentebinding reduseres ved hjelp av derivater. Dette innebærer at bankens frie midler (egenkapital) kan betraktes som plassert i rentebærende fordringer med kort renteløpetid. Et lavere kortrentenivå i 2013 i forhold til 2012 har redusert avkastningen på disse midlene.

I 2013 har verdiendringer på finansielle instrumenter påvirket driftsinntekter positivt med 41 millioner kroner som er en positiv endring på 12 millioner kroner sammenlignet med 2012. For nærmere informasjon vedrørende verdiendringene, se note 14.

¹BN Bank har tidligere solgt sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BN Bank garanterer for 60 prosent av kredittrisikoen for deler av denne porteføljen (omtalt som garantiporteføljen). Per 31. desember 2013 er garantiporteføljen på 417 millioner kroner hvorav BN Bank garanterer for 250 millioner kroner.

Driftskostnader

Driftskostnadene var 215 millioner kroner i 2013 (262 millioner kroner).

MILL. KR	2013	2012	ENDRING
Driftskostnader	215	262	-47
Lønn og andre personalkostnader			-11
Av- og nedskrivninger			-18
Konsulentbistand			-13
Øvrige kostnader			-5

Fokus på effektiv drift og kostnadsbesparelser er hovedårsaken til endringen.

Korrigert for engangshendelser i 2012 og 2013 er det gjennomført kostnadsreduksjoner på 36 millioner kroner sammenlignet med 2012.

Kostnader i prosent av inntekter i 2013 er 31 prosent (41 prosent).

Marginer

Tall i parentes gjelder 2012 og alle tall er målt mot et snitt av 3 måneders nibor i samme periode.

Banken har forbedret sine utlånsmarginer innenfor både bedrifts- og personmarked i 2013. Forbedringen skyldes både fallende innlånsrenter og gjennomførte renteendringer.

Bankens totale utlånsmargin ble i 2013 2,39 prosent (1,94 prosent). For personmarked ble marginen 2,27 prosent (1,69 prosent), mens den for bedriftsmarked ble 2,47 prosent (2,03 prosent).

Innskuddsmargin for banken ble i 2013 minus 1,18 prosent (minus 0,76 prosent).

Tap og nedskrivninger

I 2013 utgjorde tap på utlån 129 millioner kroner (114 millioner kroner).

Tap på utlån i 2013 fordeler seg med 106 millioner kroner innenfor bedriftsmarkedet, 22 millioner kroner i garantiporteføljen og 1 million kroner innenfor personmarkedet.

Gruppevis nedskrivninger er redusert med 3 millioner kroner i 2013.

Individuelle og gruppevis tap på utlån fordeler seg som følger i 2013:

MILL. KR	INDIVIDUELLE	GRUPPE
Bedriftsmarked	109	-3
Personmarked	1	0
Garantiporteføljen	37	-15

Med fradrag for individuelle nedskrivninger utgjorde misligholdte og tapsutsatte engasjementer 972 millioner kroner (808 millioner kroner) ved utgangen av 2013, tilsvarende 3,25 prosent (2,43 prosent) av brutto utlån i konsernet og garantiporteføljen. Se note 10 for ytterligere informasjon.

Tapsavsetningene er ved utgangen av desember 2013 215 millioner kroner. Av det utgjør individuelle nedskrivninger 154 millioner kroner og gruppe- nedskrivninger 61 millioner kroner.

Samlede tapsavsetninger per desember 2013 fordeler seg som følger:

MILL. KR	TAPSAVSETNING (MILL. KR)	% AV BRUTTO UTLÅN KONSERN
Bedriftsmarked	201	0,93
Personmarked	14	0,18

I tillegg er det avsatt 133 millioner kroner mot den finansielle garantien¹ knyttet til garantiporteføljen. Dette utgjør 53 prosent av garantert beløp.

Forslag til anvendelse av årsresultatet

Styret foreslår at morbankens årsoverskudd på 249 millioner kroner disponeres som følger:

MILL. KR	ENDRING
Utbytte	240
Overført til annen egenkapital	9
Sum disponert	249

Balansen

Bankens forvaltningskapital var 37,5 milliarder kroner ved utgangen av 2013, som er en reduksjon på 4,2 milliarder kroner siste 12 måneder. Endringen skyldes først og fremst overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt, utlånsvekst samt reduksjon av utlån til SpareBank 1 SMN (selgerkreditt knyttet til garantiporteføljen¹).

Brutto forvaltet utlån² har økt med 0,6 milliarder kroner (3,8 milliarder kroner) tilsvarende 1 prosent siste 12 måneder. Brutto forvaltet utlån utgjorde 50 milliarder kroner per utgangen av 2013 (49,5 milliarder kroner).

I løpet av 2013 er det overført utlån tilsvarende 2,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt og 2,1 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt.

Per 31. desember 2013 er det totalt overført en utlånsportefølje på 12,4 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt og 8,3 milliarder til SpareBank 1 Boligkreditt. Banken har overført 36 prosent av lån til næringsseidom og 52 prosent av boliglån til overnevnte selskaper.

Brutto forvaltet utlån var fordelt på følgende segmenter:

MRD. KR	31.12.13	31.12.12
Personmarked	16,0	14,4
Bedriftsmarked	34,0	34,1
Utlån til SpareBank 1 SMN	0,0	0,9

² Brutto forvaltet utlån er summen av bedrifts- og personmarkedet i BN Bank, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank 1 Boligkreditt og utlån til SpareBank 1 SMN

Utlånsvekst siste 12 måneder innenfor bedriftsmarked var -0,1 milliarder kroner tilsvarende -0,3 prosent. Utlånsvekst siste 12 måneder innenfor personmarked var 1,6 milliarder kroner tilsvarende 11 prosent.

Brutto utlån i konsernet³ var ved utgangen av 2013 fordelt som følger:

TALL I PROSENT	31.12.13	31.12.12
Eiendomsdrift	64	62
Personmarked	26	27
Finansnæring	0	3
Øvrige	10	8

Innskudd fra kunder ble redusert med 1,7 milliarder kroner i 2013. Samlede innskudd var 15,2 milliarder kroner per 31. desember 2013.

Innskuddsdekningen per 31. desember 2013 var 51,8 prosent. Det er en økning på 1 prosentpoeng siste 12 måneder.

Bankens likviditetsportefølje var 6,1 milliarder ved utgangen av 2013.

Banken har samlet utstedt sertifikater og obligasjoner på 5,7 milliarder kroner i 2013. Bankens viktigste finansieringskilder er innskudd, senior obligasjoner utstedt i det norske obligasjonsmarkedet og obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av SpareBank 1-alliansens kredittforetak, SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt per 31. desember 2013 var 4,78 prosent. Banken hadde tidligere en eierandel i SpareBank 1 Næringskreditt. Disse aksjene ble avhendet i 2013.

Som følge av at BN Bank ASA har obligasjoner notert på Oslo Børs hovedliste har styret utarbeidet en redegjørelse om foretaksstyring som tilfredsstillende kravene til obligasjonsutsteder. Redegjørelsen ligger på hjemmesiden www.bnbank.no.

Bedriftsmarkedet

I 2013 var resultatet etter skatt for bedriftsmarkedet 202 millioner kroner (198 millioner kroner). Økte marginer har bidratt positivt mens tap på utlån har bidratt negativt sammenlignet med 2012. Bedriftsmarkedet oppnådde i 2013 en egenkapitalavkastning på 6,9 prosent.

Utlånsmarginen⁴ i 2013 ble 2,47 prosent, mens innskuddsmarginen ble -0,65 prosent.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsveksten i bedriftsmarkedet henholdsvis -0,3 prosent og -25 prosent.

Personmarkedet

I 2013 var resultat etter skatt for personmarkedet 67 millioner kroner (16 millioner kroner). Hovedforklaringen på resultatforbedringen er økte utlånsmarginer. Personmarkedet oppnådde i 2013 en egenkapitalavkastning på 13,4 prosent.

Utlånsmarginen⁴ i 2013 ble 2,27 prosent, mens innskuddsmarginen ble -1,23 prosent.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsveksten i personmarkedet henholdsvis 11 prosent og -9 prosent.

Det er lav risiko knyttet til utlån til personmarkedet, og tap og mislighold er på et lavt nivå.

Garantiporteføljen

Garantiporteføljen omfatter bankens tidligere portefølje i Ålesund som er solgt til SpareBank 1 SMN, men hvor BN Bank garanterer for 60 prosent av kredittrisikoen.

De 15 gjenværende engasjementene i porteføljen er i hovedsak innenfor sektorene offshore, shipping og oppdrett.

Resultat etter skatt for garantiporteføljen ble -17 millioner kroner (-112 millioner kroner). Årsaken til resultatforbedringen er lavere tap i 2013 sammenlignet med 2012.

Garantiporteføljen er redusert med 154 millioner kroner siste år og er pr 31. desember 2013 på 417 millioner kroner. Bankens eksponering for tap i porteføljen er 250 millioner kroner.

Soliditet

Bankens kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning var:

TALL I PROSENT	31.12.13	31.12.12
Kapitaldekning	15,4	15,1
Kjernekapitaldekning	13,0	12,1
Ren kjernekapital	11,1	10,3

Styret har vedtatt en kapitalplan med en målsetting om en ren kjernekapitaldekning på 13 prosent ved utgangen av andre kvartal 2016.

Banken benytter standard metode ved beregning av kapitaldekning.

Se note 3 for ytterligere detaljer vedrørende kapitaldekningen og soliditet.

Resultat per selskap

Konsernresultatet på 252 millioner kroner består av 120 millioner kroner fra BNkreditt, 6 millioner kroner fra BN Boligkreditt og 126 millioner kroner fra morbanken. I tillegg er det i morbanken inntektsført 118 millioner kroner i utbytte avgitt av BNkreditt og BN Boligkreditt i 2013 og realisert gevinst ved avvikling av BN Boligkreditt.

Datterselskaper

BN Bank-konsernet består av banken BN Bank ASA og kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt). I tillegg inngår eiendomsselskapet Collection Eiendom AS. Konsernet inkluderte tidligere også BN Boligkreditt AS. Dette selskapet ble avviklet i fjerde kvartal 2013.

BNkreditt avlegger selskapsregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Collection Eiendom avlegger regnskapet etter NGAAP. Se note 1 for nærmere informasjon.

³ Brutto utlån i konsernet er summen av bedrifts- og personmarkedet i BN Bank og utlån til SpareBank 1 SMN

⁴ Margin er definert som gjennomsnittlig kunderente minus gjennomsnittlig tre måneders NIBOR.

Bolig- og Næringskreditt AS

BNkreditt yter lavrisiko pantelån til næringsseidom. Selskapet hadde ved utgangen av 2013 en brutto utlånsportefølje på 15,7 milliarder kroner (18,2 milliarder kroner). Per 31. desember 2013 er det overført utlån tilsvarende 12,4 milliarder til SpareBank 1 Næringskreditt.

Resultat etter skatt ble 120 millioner kroner i 2013 mot et resultat etter skatt på 110 millioner kroner i 2012. Økte marginer på utlån og økte provisjoner på lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt trekker opp, mens tap på utlån trekker ned.

Tap på utlån var 109 millioner kroner i 2013, mot 4 millioner kroner i 2012. Grupperedskrivningene er redusert med 3 millioner i 2013 og utgjør 33 millioner kroner, som tilsvarer 0,21 prosent av brutto utlån i kredittforetaket per 31. desember 2013.

BNkreditt har utestående obligasjonsgjeld på 3,5 milliarder kroner per utgangen av 2013, mot 4,2 milliarder kroner per utgangen av 2012.

BN Bank har garantert for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning og etterstående finansiering fra banken på minimum 20 prosent. Kapitaldekningen var 19,16 prosent og kjernekapitaldekningen var 16,43 prosent per utgangen av 2013. Beløpet BN Bank står tilbake for utgjør 138 millioner kroner per 31. desember 2013.

Collection Eiendom AS

Collection Eiendom ble opprettet i 2010 for å eie og forvalte overtatt fast eiendom.

Resultat etter skatt i selskapet er 0 millioner kroner i 2013 (0 millioner kroner).

Risikoforhold

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko og strategisk risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisont, konfidensnivå og forutsetninger.

Kredittrisiko

Tapsnivået over tid i BN Bank er sterkt knyttet til utviklingen i makroøkonomien. Utviklingen i realøkonomien og eiendomsprisene vil derfor påvirke tapsomfanget til banken fremover.

Kredittrisikoen i utlånsporteføljen er en funksjon av to hendelser;

- Manglende betalingsevne hos låntakerne.
- Verdi av den underliggende sikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke selskapets krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet.

Begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap.

I 2013 tilsvarte individuelle tap på utlån 0,29 prosent av forvaltet portefølje og garantiportefølje. Forventet tap på utlån som ikke er misligholdt eller hvor det ikke er foretatt tapsavsetninger er 0,05 prosent.

Likviditetsrisiko

Banken har en konservativ likviditetsstrategi, og har som mål at den skal klare seg uten tilgang til ny ekstern finansiering i 12 måneder. Ved utgangen av 2013 tilfredsstilte banken målet med god margin.

BN Bank har i 2013 økt løpetiden på bankens markedsfinansiering og kombinert med at en større andel av bankens samlede utlån er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett, er det styrets oppfatning at banken er godt rustet for eventuelle negative hendelser i finansmarkedene.

Markedsrisiko

BN Bank har ingen egen aksjeportefølje, og bankens markedsrisiko oppstår kun som følge av rente- og valutarisiko.

Inntjeningen i BN Bank skal primært være en funksjon av inn- og utlånsaktivitetene og banken har derfor lave rammer for alle typer markedsrisiko.

Arbeidsmiljø og organisasjon

Banken hadde 111 årsverk (126 ansatte) ved utgangen av 2013, noe som er en reduksjon på 3 årsverk fra forrige årsskifte.

Banken følger gjeldende regelverk for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør og andre ledende ansatte. Se note 37 for detaljer.

Det er godt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte. Banken har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra bankens ledelse og ansattes tillitsvalgte.

Sykefraværet i banken var 6,38 prosent i 2013, mot 4,4 prosent i finansnæringen for øvrig (sistnevnte tall gjelder de tre første kvartalene i 2013). Avviket skyldes langtidssykefravær på enkeltpersoner. I 2012 var sykefraværet 3,89 prosent. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2013.

Banken skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 126 ansatte er 63 kvinner og 63 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer, men det er fortsatt forholdsvis få kvinner i lederstillinger i banken. I bankens ledergruppe er det 1 kvinne ved utgangen av 2013. Av totalt 14 avdelingsledere er det 4 kvinner (29 prosent kvinneandel). Ved utgangen av 2013 består BN Banks styre av 4 kvinner og 4 menn hvorav 1 kvinne er ansattes representant.

Banken tilstreber å sikre like muligheter for alle. Diskriminering innenfor blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse og utvikelingsmuligheter skal ikke forekomme.

Bankens virksomhet påvirker det ytre miljø i hovedsak gjennom kontordrift og reisevirksomhet.

Bankens hovedkontor er i et forretningsbygg med lavenergiprofil. Banken tilrettelegger for, og oppfordrer ansatte til å bruke videokonferanser og annen elektronisk kommunikasjon for å holde reisevirksomheten nede.

BN Bank har kontinuerlig fokus på etterlevelse av retningslinjer og standarder som vedrører bankens samfunnsansvar, og dette gjenspeiles blant annet i bankens etiske retningslinjer. Det vises til eget avsnitt om samfunnsansvar på side 27.

Fremtidsutsikter

Endringer i kapitalkravene for banker har stått i fokus i 2013. Med Finansdepartementets avklaring av nivået på motsyklisk kapitalbuffer er mye av usikkerheten rundt framtidig kapitaldekningsregelverk og praktiseringen av dette ryddet av veien. BN Bank styrer mot et mål for ren kjernekapitaldekning på 13 prosent ved utgangen av andre kvartal 2016. Banken har iverksatt ulike tiltak for å nå målet, herunder utvikling av bankens policyer, rutiner og kultur for å tilfredsstillende kravene til avansert IRB-metode. Øvrige tiltak er vesentlig reduksjon av kostnader, tilpasning av utlånsvolum og marginer samt tilbakeholdelse av overskudd.

Hovedelementene i bankens strategi fra 2012 ligger fast, og det er fortsatt behov for begrensninger i utlånsvekst og tilfredsstillende marginer fremover.

Banken har de siste årene vist god forbedring i resultat før tap for kjernevirksomheten. Styret forventer at denne utviklingen forsterkes ytterligere og vil fokusere på sunn lønnsomhetsutvikling i henhold til vedtatt strategi.

Boligprisene har flatet ut i 2013. Personmarkedet er imidlertid fortsatt preget av lav arbeidsløshet og et lavt rentenivå. Dette bidrar til at husholdningenes betjeningsevne er god, og mislighold i boliglånporteføljen er på et lavt nivå. Samtidig er husholdningenes gjennomsnittlige gjeldsbelastning høy, og en andel av husholdningene vil derfor være sårbare ved økt rentenivå og inntektsreduksjon. I et slikt markedsbilde vil det fortsatt være viktig at bankens konservative kredittpolicy videreføres slik at kredittrisikoen knyttet til personmarkedsporteføljen fortsatt vil være lav.

Innenfor næringseiendom er det ikke tegn til at markedet skal bevege seg dramatisk i noen retning i overskuelig fremtid, men en svakere utvikling i norsk økonomi kan dempe etterspørselen etter næringseiendom. Tapene innenfor næringseiendom i 2013 er særlig knyttet til spesifikke forhold ved enkeltsaker. Tapsutviklingen i år bør derfor etter styrets oppfatning ikke tolkes som en indikasjon på et svekket underliggende eiendomsmarked.

Bruk av SpareBank1 Næringskreditt og SpareBank1 Boligkreditt er en viktig del av finansieringsstrukturen for den samlede utlånsporteføljen i banken. Banken har en målsetning om å flytte 50 prosent av næringslånene og 55 prosent av boliglånene til disse to selskapene.

BN Bank har i 2013 økt løpetiden på bankens markedsfinansiering og kombinert med at en større andel av bankens samlede utlån er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett, er det styrets oppfatning at banken er godt rustet for eventuelle negative hendelser i finansmarkedene.

For lån som er overført til Sparebank1 Næringskreditt mottar banken en provisjon som beregnes som utlånsrenten på lånene fratrukket kostnader i Sparebank1 Næringskreditt. BN Banks eiere har besluttet at fra og med 2014 skal disse kostnadene også inkludere et påslag for den kapital eierne har skutt inn i Sparebank1 Næringskreditt for de utlån BN Bank har overført. Egenkapitalkostnaden tilsvarer et beregnet avkastningskrav på 8 % etter skatt. Dette innebærer en reduksjon av den provisjonen banken mottar fra Sparebank1 Næringskreditt. Basert på antatt overført volum i 2014 vil dette medføre en reduksjon i andre driftsinntekter på om lag 117 millioner kroner.

Til tross for store nedskrivninger, både innenfor garantiporteføljen og bedriftsmarked, har BN Bank økt inntjeningen betydelig gjennom 2013. Gjennomførte renteendringer, både innen person- og bedriftsmarkedet, har bidratt til et økt nivå på bankens renteinntekter. Samtidig har bankens kostnadsreduksjonsprogram ført til en vesentlig lavere kostnadsbase og det forventes nullvekst i underliggende kostnader i 2014. Som omtalt ovenfor vil påslaget for egenkapitalkostnad i Sparebank1 Næringskreditt trekke det regnskapsmessige resultatet i banken ned. Bortsett fra dette forventer styret at inntekts- og kostnadsutviklingen, sammen med en normalisering av tap innenfor bedriftsmarked, bidrar til at bankens positive økonomiske utvikling vil fortsette i 2014.

Styret takker de ansatte for god innsats i 2013.

Trondheim, 4. mars 2014
Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus
(Nestleder)

Stig Arne Engen

Finn Haugan
(Leder)

Harald Gaupen

Helene Jebsen Anker

Kristin Undheim

Jannike Lund
(Ansattes vararepresentant)

Ella Skjørestad

Gunnar Hovland
(Administrerende direktør)

Resultatregnskap

MILLIONER KRONER	NOTE	KONSERN		MORBANK	
		2013	2012	2013	2012
Renteinntekter og lignende inntekter	11	1 567	1 614	1 222	1 249
Rentekostnader og lignende kostnader	12	1 157	1 271	1 039	1 086
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		410	343	183	163
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	14	41	29	54	50
Andre driftsinntekter	13	242	145	89	49
Forlik	15	0	117	0	117
Sum andre driftsinntekter		283	291	143	216
Lønn og generelle administrasjonskostnader	16, 18, 37	176	203	102	130
Ordinære av- og nedskrivninger	27	12	31	12	31
Andre driftskostnader	17	27	28	18	7
Sum andre driftskostnader		215	262	132	168
Driftsresultat før tap på utlån		478	372	194	211
Tap på utlån	10	129	114	20	116
Driftsresultat etter tap på utlån		349	258	174	95
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	26	0	0	118	164
Resultat før skattekostnad		349	258	292	259
Skattekostnad	19	97	72	43	72
Årsresultat		252	186	249	187
Oppstilling av andre inntekter og kostnader					
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>					
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		18	22	12	14
Skatt		-5	-6	-3	-4
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		13	16	9	10
Totalresultat		265	202	258	197

Balanse pr. 31.12.

MILLIONER KRONER	NOTE	KONSERN		MORBANK	
		2013	2012	2013	2012
Eiendeler					
Utsatt skattefordel	19	0	43	0	0
Immaterielle eiendeler	27	7	10	7	10
Eierinteresser i konsernselskaper	26	0	0	1 600	1 877
Ansvarlig utlån	25	1	0	452	451
Varige driftsmidler	27	13	18	13	18
Overtatte eiendommer	28	3	29	0	0
Utlån	3, 4, 5, 6, 8, 13, 20, 21	29 094	33 193	13 430	15 043
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	3, 4, 5, 6, 20, 21, 32	58	52	56	53
Finansielle derivater	3, 4, 5, 6, 20, 21, 22, 23	622	759	543	662
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	3, 4, 5, 6, 20, 21, 24	6 122	6 135	6 122	5 612
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	3, 4, 5, 6, 7, 20, 21	1 585	1 495	10 656	12 860
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	26	0	0	0	1
Sum eiendeler		37 505	41 734	32 879	36 587
Gjeld og egenkapital					
Aksjekapital	38	706	668	706	668
Overkurs		415	266	415	266
Annen egenkapital		2 480	2 402	1 332	1 262
Sum egenkapital		3 601	3 336	2 453	2 196
Utsatt skatt	19	19	0	64	42
Ansvarlig lånekapital	3, 4, 5, 6, 20, 21, 34	1 459	1 613	1 459	1 613
Gjeld til kredittinstitusjoner	4, 5, 6, 20, 21, 31, 36	13	519	13	806
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3, 4, 5, 6, 20, 21, 30	16 517	18 369	13 060	14 123
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	3, 5, 6, 17, 33	187	201	176	183
Annen kortsiktig gjeld		16	82	16	80
Betalbar skatt	19	37	71	23	31
Finansielle derivater	3, 4, 5, 6, 20, 21, 22, 23	487	633	442	603
Innskudd fra og gjeld til kunder	4, 5, 6, 20, 21, 29	15 169	16 910	15 173	16 910
Sum gjeld		33 904	38 398	30 426	34 391
Sum gjeld og egenkapital		37 505	41 734	32 879	36 587
Pantstillelser og garantiansvar	35				

Trondheim, 4. mars 2014
Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus
(Nestleder)

Stig Arne Engen

Finn Haugan
(Leder)

Harald Gaupen

Helene Jebsen Anker

Kristin Undheim

Jannike Lund
(Ansattes vararepresentant)

Ella Skjørestad

Gunnar Hovland
(Administrerende direktør)

Endring i egenkapital i 2012 og 2013

KONSERN

MILLIONER KRONER	AKSJE- KAPITAL	OVERKURS	ANNEN INNSKUTT EGENKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL	SUM EGENKAPITAL
Balanse 01.01.12	649	190	0	2 295	3 134
Årets resultat	0	0	0	186	186
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	16	16
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-95	-95
Kapitalforhøyelse	19	76	0	0	95
Balanse 31.12.12	668	266	0	2 402	3 336
Årets resultat	0	0	0	252	252
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	13	13
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-187	-187
Kapitalforhøyelse	38	149	0	0	187
Balanse 31.12.13	706	415	0	2 480	3 601

MORBANK

MILLIONER KRONER	AKSJE- KAPITAL	OVERKURS	ANNEN INNSKUTT EGENKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL ¹	SUM EGENKAPITAL
Balanse 01.01.12	649	190	282	878	1 999
Årets resultat	0	0	0	187	187
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	10	10
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-95	-95
Kapitalforhøyelse	19	76	0	0	95
Balanse 31.12.12	668	266	282	980	2 196
Årets resultat	0	0	0	249	249
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	8	8
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-187	-187
Aksjekapitalforhøyelse	38	149	0	0	187
Balanse 31.12.13	706	415	282	1 050	2 453

¹ Fond for urealiserte gevinster inngår i annen egenkapital. Pr. 31.12.13 var det avsatt 295 millioner kroner og pr. 31.12.12 var det avsatt 174 millioner kroner.

Kontantstrømoppstilling

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	1 537	1 850	599	805
Rente-/provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-502	-455	-511	-475
Innbetaling av renter på andre plasseringer	184	283	200	255
Utbetaling av renter på andre lån	-698	-804	-550	-551
Inn-/utbetalinger (-) på utlån til kunder	3 982	-561	1 569	-1 187
Inn-/utbetalinger(-) på innskudd og gjeld fra kunder	-1 561	1 211	-1 557	1 211
Inn-/utbetalinger(-) på gjeld til kredittinstitusjoner	-640	-962	-927	-1 362
Inn-/utbetalinger(-) ved utstedelse og tilbakekjøp av verdipapirer	-1 785	338	-1 042	2 668
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	17	7	8	3
Andre inn-/utbetalinger	-73	184	-187	229
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester	-92	-110	-53	-60
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader	-115	-105	-66	-66
Utbetalinger av skatter	-71	-34	-31	-34
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	183	842	-2 548	1 436
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Inn-/utbetalinger(-) på fordringer på kredittinstitusjoner	30	304	2 636	-731
Inn-/utbetalinger(-) på kortsiktige plasseringer i verdipapirer	13	-577	-510	-578
Inn-/utbetalinger(-) på langsiktige plasseringer i verdipapirer ²	0	0	395	164
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	25	0	0	0
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-5	-44	-5	-15
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	63	-317	2 516	-1 160
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger av ansvarlig lånekapital	-156	156	-156	156
Utbetalinger av utbytte	-187	-95	-187	-95
Kapitalendringer (emisjon m.m.)	187	95	187	95
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-156	156	-156	156
Netto kontantstrøm for perioden	90	681	-188	432
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 1.1.	1 495	814	436	4
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 31.12.¹	1 585	1 495	248	436

¹ For morbank består beholdning av innskudd i Norges Bank.

² Investeringer er i hovedsak knyttet til investeringer i datterselskaper

Noter

NOTE 1. Regnskapsprinsipper m.v.	40
NOTE 2. Informasjon om driftssegmenter	46
NOTE 3. Kapitaldekning	48
NOTE 4. Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	51
NOTE 5. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - konsern	55
NOTE 6. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - morbank	62
NOTE 7. Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	70
NOTE 8. Utlån	70
NOTE 9. Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	71
NOTE 10. Tap og nedskrivninger på utlån vurdert til amortisert kost	72
NOTE 11. Renteinntekter og lignende inntekter	75
NOTE 12. Rentekostnader og lignende kostnader	75
NOTE 13. Andre driftsinntekter	76
NOTE 14. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	77
NOTE 15. Forlik	78
NOTE 16. Lønn og generelle administrasjonskostnader	78
NOTE 17. Andre driftskostnader	79
NOTE 18. Pensjonskostnader og -forpliktelser	79
NOTE 19. Skatt	84
NOTE 20. Finansielle instrumenter etter kategori	86
NOTE 21. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	88
NOTE 22. Finansielle derivater	96
NOTE 23. Motregningsrett finansielle derivater	96
NOTE 24. Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	98
NOTE 25. Ansvarlig utlån	98
NOTE 26. Eierinteresser i konsernselskaper	99
NOTE 27. Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	100
NOTE 28. Overtatte eiendommer	102
NOTE 29. Innskudd fra og gjeld til kunder	102
NOTE 30. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	102
NOTE 31. Gjeld til kredittinstitusjoner	103
NOTE 32. Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	103
NOTE 33. Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	103
NOTE 34. Ansvarlig lånekapital	104
NOTE 36. Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	105
NOTE 37. Opplysninger om nærstående parter	106
NOTE 38. Aksjonærstruktur og aksjekapital	111
NOTE 39. Foreslått, ikke vedtatt utbytte	111
NOTE 40. Hendelser etter balansedagen	112
NOTE 41. Resultatregnskap 4 siste kvartal	112
NOTE 42. Tillitsvalgte og ledelse	114

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER M.V.

Informasjon om selskapet

BN Bank ASA (BN Bank) er et allment aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge, og med forretningskontor i Trondheim. Banken har i tillegg avdelingskontor i Oslo.

Banken kan innenfor rammene av vedtektene og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

BN Bank ASA avlegger konsernregnskap og selskapsregnskap for 2013 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU.

Nye og endrede standarder tatt i bruk i konsernet med ikrafttredelse i 2013

I 2013 er det følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som trådte i kraft som fikk en vesentlig påvirkning på konsernets årsregnskap.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap er endret og medfører at poster i oppstilling av andre inntekter og kostnader skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.

IAS 19 "Employee Benefits" ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Konsekvensene av endringene i IAS 19 medfører en reduksjon i egenkapitalen per 01.01.2013 på i overkant av 5 millioner kroner etter skatt for konsernet.

IFRS 13 "Fair Value Measurement" definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi men gir veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS'er. Konsernet benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Konsernet har tilpasset noteinformasjonen.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse.

Følgende standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder er offentliggjort og vil være obligatoriske for selskaps- og konsernregnskapet som begynner 1. januar 2014 eller senere, men uten at konsernet har valgt tidlig anvendelse.

IFRS 10 "Consolidated Financial Statements" er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden gir utvidet veiledning til vurderingen av om kontroll

er til stede i de tilfeller hvor dette er vanskelig. Standarden trer i kraft 1. januar 2014. Konsernet har ved utgangen av året ingen eierandeler i selskaper som får endret regnskapsmessig behandling som følge av denne standarden.

IFRS 12 "Disclosures of Interest in Other Entities" inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål "SPE" og andre ikke-balanseførte selskaper. Standarden trer i kraft 1. januar 2014. Konsernet har vurdert at standarden ikke vil ha vesentlig påvirkning på opplysningene i regnskapet.

IFRS 9 "Financial Instruments" omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 ble utgitt i november 2009, oktober 2010 og november 2013. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i to kategorier: de som skal måles til virkelig verdi og de som skal måles til amortisert kost. Målekategori bestemmes ved første gangs regnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikkene av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-oppsjonen er tatt i bruk for en finansiell eiendel, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i enhetens egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat og ikke i det tradisjonelle resultatet, med mindre dette fører til en situasjon der sammenstilling ikke oppnås ("accounting mismatch"). IFRS 9 medfører en rekke endringer og forenklinger som vil føre til at mulighetene for bruk av sikringsbokføring vil øke. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9. Konsernet vil også vurdere virkningen av de resterende deler av IFRS 9 når disse er fullført.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Sammenligningstall

Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall. Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for siste periode.

Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse på enkelte områder utøvd skjønn og lagt til grunn antagelser om fremtidige hendelser som grunnlag for regnskapsføringen. Det vil naturlig nok være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som bygger på bruk av skjønn og forutsetninger om fremtidige hendelser. Ved utøvelse av skjønn og fastsettelse av forutsetninger om fremtidige hendelser vil ledelsen se hen til tilgjengelig informasjon på balansedagen, historisk erfaring med lignende vurderinger, samt markedets og tredjeparters vurdering av de aktuelle forholdene. Selv om ledelsen legger til grunn sitt beste skjønn og bygger på de beste estimater tilgjengelig, må man påregne at faktiske utfall i enkelte tilfeller kan avvike vesentlig fra det som legges til grunn for regnskapsføringen. Poster som inneholder vesentlige estimater er nærmere omtalt nedenfor.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter er til dels beregnet basert på forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Dette gjelder særlig ved fastsettelse av relevant påslag for kredittrisiko ved virkelig verdifastsettelse for fastrentepapirer i form av innlån, utlån og verdipapirer utstedt av andre. Ledelsen har i slike tilfeller basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med beste skjønn. Slik informasjon vil blant annet være kredittvurderinger gjennomført av andre kredittinstitusjoner.

Nedskrivninger på utlån

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Tap på utlån er basert på en gjennomgang av bankens utlåns- og garantiportefølje etter Finanstilsynets regler for verdsettelse av engasjementer.

Banken foretar ved utgangen av hvert kvartal en konkret fastsettelse av tap på utlån og garantier. Misligholdte og tapsutsatte engasjementer følges opp med løpende vurderinger.

Pensjoner

Nåverdi av innregnede pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelse av økonomiske og aktuarmessige forutsetninger. Endring i slike forutsetninger vil medføre endringer i innregnede beløp for pensjonsforpliktelsene og pensjonskostnaden.

Diskonteringsrente er fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett slik denne fremkommer på balansedagen. Andre viktige forutsetninger for pensjonsforpliktelsene er årlig lønnsvekst, årlig regulering av pensjoner og forventet G-regulering. For slike forutsetninger og for avkastning og diskonteringsrente vil man se hen til veiledninger og anbefalinger som er tilgjengelig på balansedagen. For demografiske forutsetninger vil estimater og skjønn bygge på erfaringsmateriale tilgjengelig hos aktuarer.

Brukstid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid

Det estimeres en forventet restverdi, brukstid og tilhørende avskrivnings-satser for varige driftsmidler og for immaterielle eiendeler med begrenset levetid. Forventet brukstid og restverdi vurderes på nytt minst en gang i året.

Regnskapsprinsipper Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter morbanken BN Bank ASA (BN Bank), de heleide datterselskapene Bolig- og Næringskreditt ASA (BNkreditt) og Collection Eiendom AS.

Datterselskaper er alle enheter (inklusive foretak med avgrenset formål - Special Purpose Entities) der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Oppkjøpsmetoden for virksomhetssammenslutninger innebærer blant annet at alle vederlag ved kjøp av virksomhet skal regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingede vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Konsernet kan for hvert enkelt oppkjøp velge om eventuelle ikke-kontrollerende interesser i det oppkjøpte selskapet skal måles til virkelig verdi eller kun til andel av nettoeiendelene eksklusive goodwill. Alle transaksjonskostnader skal resultatføres.

Datterselskaper som er besluttet avhendt innen 12 måneder klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5.

Det er anvendt enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskaper som inngår i konsernregnskapet.

Konsernregnskapet skal vise eiendeler og gjeld, den økonomiske stilling og resultat for selskap som inngår i konsernet, som om disse selskapene var én økonomisk enhet. Interne mellomværende, aksjer, vesentlige transaksjoner og gevinster/tap som er oppstått ved overføring av eiendeler som fortsatt er i behold, mellom selskapene i konsernet, er derfor eliminert.

Datterselskaper

I morselskapets selskapsregnskap er datterselskaper innregnet til kostpris. Utbytte inntektsføres i det utbytte er endelig vedtatt.

Inntekts- og kostnadsføring

Renter fra utlån med flytende renter, inkludert utlån med rullerende rentebinding, inntektsføres over utlånets løpetid med lånets effektive rente. Gebyrer og provisjoner inngår i beregningen av effektiv rente. Renter (nominelle) fra fastrenteutlån inntektsføres som renteinntekter etter hvert som de opptjenes, samt at endringer i virkelig verdi av forventede fremtidige kontantstrømmer resultatføres over linje for verdiendringer av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Renter (nominelle) fra finansielle instrumenter målt til virkelig verdi inntektsføres eller kostnadsføres etter hvert som de opptjenes.

Renter fra finansielle derivater som inngår i sikringsbokføring klassifiseres sammen med rentene på sikringsobjektet under rentekostnader.

Renter fra finansielle derivater som sikrer fastrenteutlån eller fastrenteinnlån som frivillig føres til virkelig verdi, klassifiseres sammen med rentene på de underliggende objektene under rentekostnader.

Provisjoner, gebyrer og lignende som ikke inngår i effektiv renteberegning for innlån eller utlån, resultatføres etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Finansielle instrumenter – Tilordning til ulike kategorier m.v.

Finansielle instrumenter vil ved første gangs balanseføring tilordnes en kategori av finansielle instrumenter som beskrevet i IAS 39. De ulike kategoriene som er definert i IAS 39 og er aktuelle for BN Bank, er til virkelig verdi med verdiendring over resultat, tilgjengelig for salg og lån, fordringer og øvrige forpliktelser til amortisert kost.

Innenfor kategorien virkelig verdi med verdiendring over resultat kan tilordning til kategorien være pliktig, eller tilordning kan skje frivillig dersom nærmere angitte kriterier er oppfylt. I BN Bank vil alle derivater være pliktig vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. I tillegg vil alle fastrentepapirer i bankporteføljen pekes ut som til virkelig verdi over resultat, herunder egne utstedte verdipapirer og innskudd og utlån med faste renter. I denne sammenheng regnes alle papirer som har fast rente i hele papirets løpetid, som fastrentepapirer. Papirer som har faste renter på rullerende basis, regnes ikke som fastrentepapirer. Fastrentepapirer pekes ut som til virkelig verdi over resultat for å unngå det som ellers ville bli en regnskapsmessig usymmetri gjennom at tilhørende rentesikringsinstrumenter er innregnet til virkelig verdi. Ved at man ved virkelig verdiinnregning unngår de vesentligste deler av denne regnskapsmessige usymmetri, anser man kriteriene for å kunne innregne instrumentene til virkelig verdi som oppfylte.

Alle finansielle instrumenter i forvaltningsporteføljen som ikke er derivater, pekes ut som til virkelig verdi over resultat. Utpeking skjer med utgangspunkt i at dette er papirer som følges opp og styres på basis av virkelig verdi. Det foreligger en dokumentert investeringsstrategi for forvaltningsporteføljen. Forvaltningsporteføljen er bankens likviditetsreserve og skal investeres i rentepapirer med lav risiko og god likviditet. Etter at hensynet til verdipapirenes likviditet og forvaltningsporteføljen risiko er oppfylt, er målet best mulig bidrag til bankens rentenetto. Resultatet av forvaltningsporteføljen rapporteres til ledelsen på månedlig basis.

Finansielle instrumenter, andre enn de som er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat og tilgjengelig for salg til virkelig verdi med verdiendring mot andre inntekter og kostnader, vil innregnes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

Alle finansielle instrumenter innregnes første gang på handelsdato for instrumentet (og ikke på oppgjør dato).

Finansielle instrumenter som vurderes til sikringsbokføring

Konsernet har tatt i bruk verdisikring på nye utstedte verdipapirer og tilhørende sikringsinstrument. Konsernet vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

Valuta

Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseposter i utenlandsk valuta er i det vesentlige sikret ved tilsvarende poster på motsatt side i balansen eller ved gjennomføring av sikringshandlinger. Valutaterminer benyttes kun som sikringsforretninger og inngås for å sikre identifiserte poster. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter bankenes midtkurser for valuta på balansedagen. Valutaterminer er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Utlån, tap og avsetninger for tap på utlån vurdert til amortisert kost

Konsernet balansefører utlån til virkelig verdi med tillegg av direkte kostnader på etableringstidspunktet. I kostpris inngår utlånets hovedstol, gebyrer og eventuelle direkte kostnader.

I senere perioder vurderes utlån til amortisert kost, og renteinntekter inntektsføres etter effektiv rentes metode. Den effektive rentesatsen er den renten som neddiskonterer lånets kontantstrømmer over forventet løpetid til lånets amortiserte kost på etableringstidspunktet. Effektiv rentes metode innebærer også at det foretas inntektsføring av renter av engasjement som er nedskrevet. For slike lån inntektsføres internrenten på etableringstidspunktet korrigert for renteendringer frem til tidspunktet for nedskrivning. Det inntektsføres renter basert på lånets nedskrevne verdi.

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

I resultatregnskapet består posten tap på utlån av konstaterte tap, endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier, samt inngang på tidligere avskrevne fordringer.

Misligholdte lån

Misligholdte lån defineres som lån hvor låneavtalen ikke er overholdt og dette ikke skyldes normale forsinkelser eller andre tilfeldige forhold hos lånekunden. Lån som ikke er betjent 90 dager etter terminforfall, anses i alle tilfeller som misligholdt. Tapsutsatte engasjementer hvor det er åpnet konkurs- eller gjeldsforhandlinger, iverksatt rettslig inkasso, utpanting er foretatt, utlegg er tatt eller hvor andre forhold som svikt i likviditet eller soliditet eller brudd på øvrige klausuler i låneavtaler med banken, defineres også som misligholdte. Reforhandlede lån behandles som tapsutsatte lån ettersom dette er lån som ellers kunne blitt misligholdt.

Konstaterte tap

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige og bokføres som konstaterte tap. Dette omfatter tap hvor konsernet har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom og ved gjeldsettergivelse. Dette gjelder også i de tilfeller banken på annen måte har innstilt inndrivelse eller gitt avkall på deler av eller hele engasjementer.

Utlån og tap på utlån vurdert til virkelig verdi

Fastrenteutlån balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Ved vurdering til virkelig verdi kommer tap til uttrykk gjennom endringer i kredittrisikopåslag i diskonteringsrentene, samt gjennom justeringer av forventede kontantstrømmer som ligger til grunn for neddiskontering.

De objektive bevis om verdifall som danner grunnlag for nedskrivning av lån til amortisert kost, er de samme typer av hendelser som danner grunnlag for endrede vurderinger av kredittrisiko og forventede kontantstrømmer ved virkelig verdiberegninger for lån vurdert til virkelig verdi. Tap knyttet til utlån vurdert til virkelig verdi er presentert under tap på utlån.

Overtatte eiendommer

Eiendommer som er overtatt ved inndrivelse av misligholdte engasjementer, og hvor konsernet ikke tar sikte på å beholde eiendommen til varig eie eller bruk, presenteres på egen linje i balansen. Overtatte eiendommer er på overtakelsestidspunktet vurdert til det laveste av overtakelseskost og antatt realisasjonsverdi. Ved senere regnskapsavleggelse vurderes eiendommene til det laveste av denne anskaffelseskost og antatt realisasjonsverdi på balansedagen. Gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer føres under tap på utlån ettersom det er en nær tilknytning mellom den overtatte eiendommen og opprinnelig utlån. Når det vedtas en plan for avhendelse av overtatte eiendommer, vil eiendommene presenteres på egen linje i balansen som holdt for salg.

Overføring av utlån

BN Bank har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom BN Bank og kredittforetakene, forestår BN Bank forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. BN Bank mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til overførte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. BN Bank har således verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de overførte utlånene.

Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med BN Bank foreta videre salg av utlån som er kjøpt fra BN Bank samtidig som BN Banks rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. BN Bank har således ikke overført kontrollen over lånene og balansefører lånene i samsvar med BN Banks fortsatte interesse i lånene. BN Bank regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. BN Bank regnskapsfører dertil som en forpliktelse virkelig verdi av gjenværende kredittrisiko knyttet til overførte utlån. Denne er beregnet som svært liten. BN Bank har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de overførte utlånene.

Det vises til beskrivelse i note 9.

Finansielle derivater

Finansielle derivater vurderes pliktig til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Slike finansielle instrumenter utgjør for BN Banks del aksjeopsjoner, aksjeindeksopsjoner, valutaterminer, FRA-kontrakter, rentebytteavtaler og kombinerte rente- og valutabytteavtaler.

Obligasjoner og sertifikater – generelt

Obligasjoner/sertifikater emittert av andre består av forvaltningsporteføljen og beholdning anskaffet som økonomisk sikring mot renterisiko på innlånsiden. For egne obligasjoner/sertifikater skilles det mellom oppkjøp for refinansieringsformål og kjøp/salg av egne obligasjoner i forbindelse med markedspleie.

Obligasjoner og sertifikater – Klassifisering

Obligasjoner og sertifikater emittert av andre er hovedsaklig klassifisert som kortsiktige plasseringer i verdipapirer. Obligasjonslån hvor beslutningen om å erverve obligasjonene er foretatt på bakgrunn av ordinære utlånskriterier, er klassifisert som utlån. Den regnskapsmessige behandling er dermed analog med ordinære utlån. Egne obligasjoner/sertifikater går til fradrag i henholdsvis obligasjons- og sertifikatgjelden.

Obligasjoner og sertifikater – Verdsettelse av forvaltningsportefølje

Obligasjoner og sertifikater som inngår i forvaltningsportefølje, er frivillig klassifisert som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultat.

Obligasjoner og sertifikater – Gevinst- / tapsberegning

Ved beregning av gevinst/tap ved salg av obligasjoner og sertifikater blir inngangsverdien fastsatt til veid gjennomsnittlig inntakskost for hele beholdningen av angjeldende obligasjon/sertifikat.

Finansielle garantier

Finansielle garantier vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Ved kontraktsetablering måles provisjonen for hele kontraktperioden. Garantien inntektsføres i takt med opptjening, og presenteres under linjen "andre driftsinntekter".

Motregning og nettopresentasjon

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked, verdsettes til observerte markedspriser. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, verddivurderes ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker baserer seg på nylig inngåtte transaksjoner mellom uavhengige parter, referanse til instrumenter med tilnærmet samme innhold eller diskonterte kontantstrømmer. Verdsettelse baserer seg så langt som mulig på eksternt observerte parameterverdier. Alle utlån, innlån og innskudd som er vurdert til virkelig verdi, er vurdert på basis av diskonterte kontantstrømmer.

Der verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker, vil verdsettelse potensielt kunne gi opphav til en gevinst eller et tap dag en dersom virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmodell avviker fra transaksjonspris. Slike gevinster og tap kan ikke innregnes i resultatregnskapet dag en. I BN Bank vil man ved verdsettelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsettelse slik at det som ellers kunne gitt opphav til en dag en gevinst eller et dag en tap vil amortiseres over hele utlånets løpetid. For innlån og papirer i forvaltningsportefølje kontrolleres resultat av verdsettelse mot transaksjonspris, og ved ikke vesentlige avvik vil det beregnes et spesifikt tillegg i diskonteringsrenten pr kontrakt som tillegges diskonteringsrenten i alle senere verdsettelse slik at "dag en gevinst" eller et "dag en tap" amortiseres over hele papirets løpetid.

Finansielle instrumenter – Klassifisering av påløpte renter

Påløpte renter vises gjennomgående sammen med verdien av de tilhørende finansielle instrumenter, både for innlån, utlån, derivater og rentepapirer emittert av andre. For innlån og utlån gjelder denne klassifiseringen uavhengig av om instrumentet er vurdert til amortisert kost eller virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående, skrives driftsmiddelet ned til virkelig verdi.

Immaterielle eiendeler

Kjøpte datasystemer og programvarer oppføres i balansen til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få programmene operative) og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

Utgifter til utvikling eller vedlikehold kostnadsføres etter hvert som de påløper.

Pensjonskostnader og – forpliktelser

Konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper, slik disse fastsettes ved periodiske aktuarberegninger.

Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler endelig bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Pensjonsordninger som ikke er innskuddsplaner, er ytelsesplaner. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn.

Fra 1. januar 2013 har foretaket anvendt IAS 19 Ytelser til ansatte og endret basis for beregning av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader. Foretaket har tidligere benyttet korridormetoden for regnskapsføring av uamortiserte estimatavvik. Korridormetoden er ikke lenger tillatt, og alle estimatavvik skal etter IAS 19R føres i oppstilling over andre inntekter og kostnader (OCI). Estimatavvik per 1. januar 2012 som utgjorde 29,8 millioner kroner er nullstilt. Pensjonsforpliktelsen økte tilsvarende per 1. januar 2012, mens egenkapitalen ble redusert med 21,5 millioner kroner etter skatt.

Tidligere ble avkastning på pensjonsmidler beregnet ved bruk av langsiktig forventet avkastning på pensjonsmidlene. Som følge av anvendelse av IAS 19R, beregnes nå periodens netto rentekostnad ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premieinnbetalinger og utbetaling av pensjon hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte, regnskapsføres fortløpende mot OCI. Pensjonskostnaden i 2012 under tidligere prinsipp utgjorde 13,4 millioner kroner.

Nettoeffekt av endret prinsipp for behandling av uamortisert estimatavvik og beregning av netto rentekostnad, medførte ingen endring i den resultatførte pensjonskostnaden i 2012, mens estimatavvik for 2012 på 22,4 millioner kroner ble inntektsført under Oppstilling av andre inntekter og kostnader i 4. kvartal 2012. Pensjonsforpliktelsen per 31. desember 2012 økte til 47,9 millioner kroner. IAS 19R er anvendt retrospektivt, og sammenstillingstallene er endret.

Ved innskuddsplaner betaler konsernet innskudd til privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på avtalemessig basis. Konsernet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er blitt betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad i takt med at plikten til å betale innskudd påløper. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Skatt

Skatt periodiseres som en kostnad uavhengig av betalingstidspunktet. Skattekostnaden reflekterer således årets og fremtidig betalbar skatt som følge av årets aktivitet. Skatt som ventes utlignet på årets resultat, inngår i årets skattekostnad og benevnes betalbar skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Eventuelle netto utsatt skattefordel føres opp som en eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende forskjellene vil kunne realiseres.

Presentasjon av utbytte

Foreslått utdeling av utbytte presenteres som egenkapital inntil endelig vedtak av utdelingen har funnet sted. Utdeling presenteres deretter som avsatt utbytte inntil utbetaling av utbytte skjer.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser

Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt (juridisk eller faktisk) som er resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket, vil kreves for å gjøre opp plikten, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Kontanter

I linje for kontanter inngår kontantbeholdninger og innskudd og fordringer hos kredittinstitusjoner og sentralbanker.

Kontantstrømoppstillingen presenteres ved bruk av den direkte metode, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er blitt identifisert som konsernledelsen.

NOTE 2. INFORMASJON OM DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er regelmessig gjennomgått med ledelsen. Ledelsen har valgt å inndele rapporteringssegmentene etter underliggende forretningsområder.

KONSERN

MILLIONER KRONER	BM	PM	GARANTI- PORTEFØLJE SMN	FORLIK	SUM 2013
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	291	123	-4	0	410
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	27	14	0	0	41
Andre driftsinntekter	164	76	2	0	242
Sum andre driftsinntekter	191	90	2	0	283
Lønn og generelle administrasjonskostnader	-79	-98	0	0	-177
Ordinære av- og nedskrivninger	-6	-6	0	0	-12
Andre driftskostnader	-11	-15	0	0	-26
Sum andre driftskostnader	-96	-119	0	0	-215
Driftsresultat før tap på utlån	386	94	-2	0	478
Tap på utlån	-106	-1	-22	0	-129
Driftsresultat etter tap på utlån	280	93	-24	0	349
Beregnet skattekostnad	-78	-26	7	0	-97
Resultat etter skatt	202	67	-17	0	252

KONSERN

MILLIONER KRONER	BM	PM	GARANTI- PORTEFØLJE SMN	FORLIK	SUM 2013
Balanse					
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	34 014	16 011	0	0	50 025
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 115	14 054	0	0	15 169

KONSERN

MILLIONER KRONER	BM	PM	GARANTI- PORTEFØLJE SMN	FORLIK	SUM 2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	247	131	-35	0	343
Verdiendring fin instr vurdert til virkelig verdi	19	10	0	0	29
Andre driftsinntekter	121	24	0	0	145
Forlik	0	0	0	117	117
Sum andre driftsinntekter	140	34	0	117	291
Lønn og generelle administrasjonskostnader	-84	-119	0	0	-203
Ordinære av- og nedskrivninger	-8	-22	0	0	-30
Andre driftskostnader	-14	-15	0	0	-29
Sum andre driftskostnader	-106	-156	0	0	-262
Driftsresultat før tap på utlån	281	9	-35	117	372
Tap på utlån	-5	12	-121	0	-114
Driftsresultat etter tap på utlån	276	21	-156	117	258
Beregnet skattekostnad	-77	-5	44	-34	-72
Resultat etter skatt	199	16	-112	83	186

KONSERN

MILLIONER KRONER	BM	PM	GARANTI- PORTEFØLJE SMN	FORLIK	SUM 2012
Balanse					
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	34 097	14 456	911	0	49 464
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 477	15 433	0	0	16 910

Konsernet opererer i geografisk begrenset område og rapportering på geografiske segmenter gir lite tilleggsmasjjon. Utlån er imidlertid fordelt geografisk i note 6.

NOTE 3. KAPITALDEKNING

Prosess for vurdering av kapitalbehov

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pillar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko, strategisk risiko og system risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger.

BN Bank har gjennomført vurderingene for 2013 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Hovedkonklusjonene er at bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er forbedret i løpet av siste år, styring og kontroll i banken vurderes som tilfredsstillende og at banken etter styrets oppfatning er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til bankens risikonivå.

Regelverk

Generelt

Med hjemmel i forretningsbankloven § 21 og finansieringsvirksomhetsloven (fil.) § 3-17 har Finansdepartementet gitt forskrifter om beregning av ansvarlig kapital og minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner. Kravet er at ansvarlig kapital skal være minst 8 prosent av risikovektet balanse. Kravene til kapitaldekning gjelder for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, herunder kredittforetak og forsikringselskaper.

Finansdepartementet har også fastsatt forskrift om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko m.v. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Konsernet har ingen handelsaktivitet i finansielle instrumenter slik dette er definert i forskriften. Disse reglene har dermed ingen betydning for konsernets kapitaldekning.

Etter reglene består ansvarlig kapital av to hovedkomponenter:

1. Kjernekapital: Egenkapital (aksjekapital, overkursfond og annen egenkapital) og fondsobligasjoner.
2. Tilleggs kapital: Evigvarende og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital

Til fradrag i kjernekapitalen kommer immaterielle eiendeler.

Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital medtas som tilleggs kapital etter følgende regler:

- Lånet skal ha en opprinnelig løpetid på minst 5 år. Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital avkortes forholdsmessig de siste 5 årene før forfall med 20 prosent hvert år.
- Summen av de postene som inngår i tilleggs kapitalen kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen, og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital kan ikke utgjøre mer enn 50 prosent av kjernekapitalen.

Til fradrag i ansvarlig kapital kommer eierandeler i andre finansinstitusjoner ut over visse rammer.

Kapitalkrav for konsern

Kapitaldekningsreglene gjelder også på konsolidert basis. Av fil. § 2a-9 følger at det skal foretas konsolidering ved anvendelse av kapitaldekningsreglene når institusjonen har en eierandel som representerer 20 prosent eller mer av kapitalen i en annen finansinstitusjon. Konsernregnskapet skal legges til grunn, dvs. at konserninterne forhold skal elimineres ved beregning av kapitaldekningen på konsolidert basis.

Ved beregning av morbankens kapitaldekning, gis aksjepostene i datterselskapene en vektning på 100 prosent.

Kapitaldekning

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Aksjekapital	706	668	706	668
Foreslått avsatt utbytte /konsernbidrag	240	0	240	0
Annen egenkapital	2 655	2 673	1 507	1 531
Sum egenkapital	3 601	3 341	2 453	2 199
Netto evigvarende ansvarlig kapital (fondsobligasjonsinnlån) ¹	556	559	353	365
Fradrag for:				
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner ²	-205	-121	-205	-121
Immaterielle eiendeler	-7	-10	-7	-10
Utsatt skattefordel	0	-40	0	0
Andre fradrag i kjernekapital	-240	0	-240	0
Kjernekapital	3 705	3 729	2 354	2 433
Kjernekapital eks hybridkapital og fradragposter (ren kjernekapital)	3 149	3 170	2 001	2 068
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	798	837	798	958
Fondsobligasjon, hybridkapital utover 15%	95	95	298	290
Fradrag for:				
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital som ikke kan medregnes	0	0	0	-214
Andre fradrag i tilleggskapital ²	-205	0	-205	-121
Netto tilleggskapital	688	932	891	913
Sum ansvarlig kapital	4 393	4 661	3 245	3 346
Risikovettet balanse	28 458	30 923	15 953	16 921
Kjernekapitaldekning (%)	13,0	12,1	14,8	14,4
Kjernekapital eks hybridkapital og fradragposter (Ren kjernekapital) (%)	11,1	10,3	12,5	12,2
Kapitaldekning (%)	15,4	15,1	20,3	19,8

¹ For nærmere detaljer, se note 33.

² 50% av eierandeler utover 2% i andre finansinstitusjoner.

Spesifikasjon av risikovektet balanse

KONSERN

MILLIONER KRONER RISIKOVEKT	2013		2012	
	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP
0 %	798	0	1 486	0
10 %	2 261	226	2 094	209
20 %	4 176	835	5 056	1 011
35 %	8 181	2 863	9 289	3 251
50 %	100	50	3	2
75 %	75	56	91	68
100 %	24 427	24 427	26 381	26 381
Plasseringer som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Omsettelige gjeldsbrev som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Sum risikovektet balanse	40 018	28 458	44 400	30 923
Kapitaldekning		15,4		15,1

Spesifikasjon av risikovektet balanse

MORBANK

MILLIONER KRONER RISIKOVEKT	2013		2012	
	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP
0 %	798	0	1 486	0
10 %	2 261	226	2 094	209
20 %	13 177	2 635	16 243	3 249
35 %	8 024	2 808	8 935	3 127
50 %	100	50	0	0
75 %	74	56	76	57
100 %	10 178	10 178	10 279	10 279
Plasseringer som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Omsettelige gjeldsbrev som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Sum risikovektet balanse	34 612	15 953	39 113	16 921
Kapitaldekning		20,3		19,8

NOTE 4. RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVALITATIV BESKRIVELSE

Risikostyring i BN Bank

Konsernet har som del av sin forretningsstrategi å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

Kapittel om risikostyring inngår som en del av konsernregnskapets tilleggsopplysninger om finansielle instrumenter. Se note 5 og 6 for ytterligere informasjon om risiko ved finansielle instrumenter.

Organisering

Styret

Styret har vedtatt bankens risikostrategier. Dette inkluderer et sett av prinsipper som skal gi organisasjonen forståelse for hvilken risikoprofil banken ønsker å ha og for de tiltakene som iverksettes for å styre risiko. Risikostrategiene definerer også bankens risikotoleranse. Risikotoleransen sier noe om bankens vilje til å påta seg risiko, og er fastsatt ved hjelp av relevante, overordnede og tallfestede mål. Denne risikotoleransen er nødvendig for å sette konsistente rammer for risiko og for å velge passende systemer for overvåking av risiko. Risikostrategiene inneholder en kombinasjon av rammer som eksplisitt skal overholdes og mål som det skal styres mot. Risikostrategiene oppdateres minimum årlig.

Figuren nedenfor viser hvilke risikostrategier bankens styre har vedtatt og forholdet mellom disse.

Internrevisor

Styret har inngått avtale med en ekstern internrevisor. Dette er en overvåkingsfunksjon som uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av bankens internkontroll og styringsprosesser for å vurdere om de virker hensiktsmessig og betryggende.

Bankens ledelse

Administrerende direktør har ansvar for den overordnede risikostyringen i banken. Administrerende direktør mottar regelmessig rapportering av bankens risikoeksponering og status på arbeidet med intern kontroll. Administrerende direktør har etablert en ledergruppe som møtes jevnlig. Saker som vedrører endringer eller implementering av nye strategier i konsernet, skal alltid fremlegges ledergruppen for diskusjon og beslutning. Ledergruppen behandler minst årlig en vurdering av risikosituasjonen og det tilhørende kapitalbehovet (ICAAP). Denne vurderingen legges deretter frem for styret.

Administrerende direktør har delegert oppgaver i henhold til det formelle ansvar for intern kontroll og risikostyring. Ansvaret for gjennomføring av den årlige vurderingen av risikosituasjonen og kapitalbehovet er delegert til avdeling for Risikostyring & Compliance. Denne analysen skal være samordnet og integrert med øvrig planleggings- og strategiarbeid i banken. Det er videre delegert kontrolloppgaver til de enkelte linjeansvarlige innen rammene for vedtatte prinsipper, instruksjer og fullmakter.

Administrasjonen for øvrig

Banken har en avdeling for risikostyring som dekker hele konsernet og som ikke utfører aktiviteter som det er intensjon om at kontrollfunksjonen skal overvåke. Denne avdelingen skal identifisere, måle og vurdere alle risikoer.

Risikostyringsprosessen

Det foreligger forsvarlige og hensiktsmessige strategier og prosesser for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). For å strukturere rammeverket er BN Banks ICAAP delt inn i fem trinn.

I) Identifisering av risiko

Det foreligger en analyse av de risikoer som banken er eksponert for. For alle risikoer foreligger det et passende system for risikoovervåking. Det foreligger også en prosess for å fange opp endringer i eksisterende risikoer og eventuell eksponering for nye risikoer. Sistnevnte gjelder spesielt i forbindelse med endring av eksisterende eller opprettelse av nye virksomhetsområder eller produkter.

II) Tallfesting av risiko og egenkapital

For å analysere bankens risikobærende kapasitet blir alle risikoene kvantifisert og aggregert.

III) Vurdering av kapitalbehov

Beregningene tar utgangspunkt i et krav om at banken skal oppfylle det regulatoriske kravet til ansvarlig kapital med en gitt sannsynlighet. Det foretas også beregninger for andre konfidensnivå og tidshorisonter. Kapitalnivået er videre tilpasset bankens forretningsplaner og vekstambisjoner, utvikling i rammebetingelser, kapitalplanlegging og kriseberedskap. Det foretas også beregninger av økonomisk kapital for ulike konfidensnivå og tidshorisonter.

IV) Rammesetting (ex ante kontroll)

Alle vesentlige risikoer har en ramme.

V) Risikoovervåking og ex post kontroll

Det er etablert rutiner for behandling av brudd på rammer. I tilfeller der risiko ikke er kvantifiserbar er formålet med risikoovervåkingen å kontrollere prosessrelaterte krav eller kvalitative krav. Rapportering av risikoovervåkingen følger en fast frekvens og gir et dekkende bilde av situasjonen. I tilfeller der risikoeksponering oppstår raskt eller uventet skal det utarbeides ad hoc rapportering. Med ex post kontroll menes at dersom risikoovervåkingen avdekker at reell eksponering er større enn ønsket eksponering, så skal det gjøres tiltak. Aktuelle tiltak er risikoavlastning, endring av rammer (reallokering av risikokapital) eller økt egenkapital. Ex post kontroll kan sees på som det siste trinnet i risikostyringsprosessen og samtidig startpunktet for en ny prosess.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller BN Bank mellom følgende risikoer:

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor BN Bank. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Oppgjørrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at alle transaksjoner ikke skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. I utlånsporteføljen er kredittrisiko en funksjon av to hendelser, og begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den ene er manglende betalingssevne eller -vilje hos låntakerne. Den andre er at verdien av den underliggende pantesikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke BN Banks krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet. Utlånsengasjementer i bedrifts- og personmarkedet risikoklassifiseres før det treffes kredittbeslutning. Klassifiseringen oppdateres minst én gang per år for bedrifter og månedvis for personmarked.

Kredittrisiko er en vesentlig risiko for banken, og eksponeringen skal være lav. Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem. BN Bank har modellverktøy for analyse av kredittrisiko innenfor hhv. næringsseidom, øvrig næringsvirksomhet og personmarkedet. Modellene tilordner hver debitor en PD-klasse og en LGD-klasse. PD-klassifiseringen angir sannsynligheten for at engasjementet misligholdes mens LGD-klassifiseringen gir et estimat på tapsraten (i forhold til eksponeringsstørrelsen) gitt at engasjementet misligholdes. PD og LGD er henholdsvis en forkortelse av det engelske Probability of Default og Loss Given Default. Produktet av den PD og LGD som tilordnes et enkeltengasjement gir engasjementets forventede tap i prosent av eksponeringsstørrelsen.

Kredittmodellene skiller seg fra hverandre når det gjelder hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. For eiendomsselskaper fokuseres det på nivå og usikkerhet på kontantstrømmene som genereres fra de eiendommene som finansieres for klassifisering i forhold til misligholdssannsynlighet. For andre typer foretak fokuseres det sterkere på tidligere oppnådde resultater/kontantstrøm, markedsituasjon, ledelse m.v. For klassifisering i forhold til tap ved mislighold fokuseres det på verdi og usikkerhet på verdi av de eiendommer som tjener som pantessikkerhet for lånet. For personmarkedet er oppmerksomheten knyttet til debtors inntekts- og formuesforhold i tillegg til ulike adferdsvariable. For LGD beregning er også her pantessikkerheten og pantets verdi i forhold til lånestørrelse sentralt.

Ledelsen mottar månedlig rapportering av kredittisiko basert på risikoklassifiseringssystemet. Sentralt i denne sammenhengen er utviklingen i utlån fordelt på ulike risikoklasser og migrasjon mellom klassene. I notene 5 og 6 vises en vurdering av kredittisiko ved utgangen av 2012 og 2013.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri bankens forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som banken ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Likviditetsrisiko er en vesentlig risiko for banken. Eksponeringen skal være moderat og på linje med gjennomsnittet i markedet. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav. Ledelsen mottar månedlig rapportering av likviditetsrisiko i forhold til rammer og mål. I notene 5 og 6 vises en vurdering av konsernets likviditetsrisiko ved utgangen av 2012 og 2013.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedsituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Forretningsrisiko defineres som en vesentlig risiko. Eksponeringen skal være moderat. Konsernet overvåker forretningsrisiko gjennom kvalitative og kvantitative analyser av ulike forhold. De vesentligste faktorene som kan bli påvirket av endringer i markedsituasjonen eller myndighetenes reguleringer, er volum og marginer i inn- og utlånsvirksomheten, tap på utlån og driftskostnader.

Renterisiko

Renterisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis rentebindingstiden for bankens forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen, ikke er sammenfallende. Renterisiko er en risiko med noe betydning. Eksponeringen skal være lav. Bankens egenkapital skal i hovedsak være eksponert mot korte renter. Dette skal oppnås ved at forpliktelser og fordringer med rentebinding ut over ett år tilnærmet skal utligne hverandre. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer for rentefølsomhet. Rentefølsomhetsanalysen er valgt som utgangspunkt for rammesetting på grunn av dette nøkkeltallets evne til å tallfeste renterisiko. Det andre sentrale verktøyet i renterisikostyringen er gap-analysen som sammenligner rentebinding på aktiva- og passivside per periode og omfatter poster både på og utenfor balansen. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av disse sammenhengene. I notene 5 og 6 vises en vurdering av renterisikoen ved utgangen av 2012 og 2013.

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis valutakursene endres. Valutarisiko er en risiko som ikke er vesentlig for banken. Eksponeringen skal være lav. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer. Det utarbeides rapporter over nettoposisjon i hver valuta. Denne analysen inneholder alle valutaposter på og utenfor balansen (renter og hovedstoler), samt inngåtte avtaler med valutarisiko som ennå ikke er bokført. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av denne analysen. I notene 5 og 6 vises en vurdering av valutarisikoen ved utgangen av 2012 og 2013.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som den risiko konsernet har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne rutiner, mennesker, systemer eller fra eksterne hendelser. Operasjonell risiko inkluderer mislighetsrisiko. Mislighetsrisiko består av flere typer uønskede handlinger, som blant annet hvitvasking, korrupsjon, bedrageri, interne misligheter (underslag, økonomisk utroskap, tyveri og lignende). De sistnevnte handlingene inngår i begrepet økonomisk kriminalitet. Operasjonell risiko er en risiko med noe betydning for banken. Eksponeringen skal være moderat. Overvåking av operasjonell risiko skjer ved jevnlig kvalitative vurderinger.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at BN Bank blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategiske eide selskaper, eller at banken må tilføre ny egenkapital i strategisk eide selskaper, enten dette skyldes kraftig vekst eller for å sikre videre drift som følge av underskudd.

SpareBank1 Boligkreditt AS, SpareBank1 Kredittkort, mCash, Roomy inngår i beregningen av eierrisiko. Kapitalbehov knyttet til eiendomsselskaper som er overtatt pga mislighold er behandlet under risiko for verdifall på fast eiendom. For øvrige selskaper vurderes det å være begrenset risiko, og det er derfor ikke beregnet risikojustert kapital for disse.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risiko for tap som følge av forringet omdømme. Dette inkluderer svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, grunnfondsbevisiere og myndigheter.

Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Compliance risiko

Compliance risiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for tap eller sviktende inntjening på grunn av feilslåtte strategiske satsninger, herunder vekstambisjoner, inntreden i nye markeder og/eller oppkjøp.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjoner av finansiell risiko oppstår når finansielle instrumenter med like karakteristika påvirkes ensartet av endringer i økonomiske eller andre faktorer. Identifikasjon av konsentrasjoner av risiko inkluderer skjønnsmessige vurderinger.

Banken står overfor ulike typer av risikokonsentrasjon. Dersom enkeltlåntagere eller grupper av tilknyttede debitorer utgjør en betydelig andel av porteføljen vil dette representere en form for konsentrasjonsrisiko idet porteføljen dermed inneholder bedriftsspesifikk eller usystematisk risiko. Denne formen for risikokonsentrasjon benevnes debitor-konsentrasjon.

Risikoen knyttet til finansiering av næringseiendom er ofte reelt sett en eksponering mot leietagerne i byggene. Dersom en stor andel av byggene i vår utlånsportefølje er leiet ut til store enkeltleietakere eller at en stor andel av leietakerne er tilknyttet en bestemt bransje, vil også dette innebære en form for konsentrasjonsrisiko. Vi benevner dette leietakerkonsentrasjon.

En annen form for risikokonsentrasjon er en følge av høy eksponering mot enkelte sektorer eller geografiske områder. Enkeltsektorer og geografiske områder vil kunne ha ulike sykliske forløp, og unnlattelse av å spre eksponeringen på ulike sektorer innebærer at man går glipp av diversifiseringsmuligheter. Denne formen for konsentrasjon benevnes sektorkonsentrasjon eller geografisk konsentrasjon.

Merrisikoen som følge av debitor-konsentrasjon er etter bankens oppfatning til stede, men representerer ikke en vesentlig risiko for banken. Dette er en følge av lav eksponering når man tar hensyn til kvaliteten på pantesikkerheten. Et tilsvarende resonnement kan gjøres i forhold til konsentrasjon på leietakersiden.

BN Bank har en konsentrert portefølje som følge av strategien med spesialisering på finansiering av fast eiendom i Norge og denne sektoren utgjør ca 60 % av samlet kredittportefølje. Sektorkonsentrasjon utgjør derfor den viktigste formen for konsentrasjon i BN Banks portefølje. Dermed vil en betydelig andel av porteføljen være eksponert mot risikofaktorer som påvirker eiendomsselskaper spesifikt. Disse risikofaktorene er først og fremst arealledighet, leiepriser og rente. Sistnevnte er en generell makrovariabel, men eiendomsselskaper er tyngre eksponert mot renten enn mange andre bransjer som følge av høy låneandel og fordi eiendom er en eiendel med lang levetid.

På enkeltengasjementsnivå vil det være store variasjoner i forhold til hvor følsom engasjementet er mot disse faktorene og dermed engasjementets bidrag til porteføljens konsentrasjonsrisiko. Dette avhenger av leieforhold, eiendommenes beliggenhet, type bygg og så videre. I tillegg vil debitors finansielle situasjon ha stor betydning. Denne varierer mye ved ulikheter i låneutmåling og gjeldsbetjeningsevne.

BN Bank har begrensede muligheter til å redusere porteføljensrisikoen ved diversifisering på geografiske områder og sektorer. Fra et risikoanalyse- og styringsperspektiv er det derfor viktig å ha oppmerksomhet på denne delen av porteføljensrisikoen. IRB-systemet gir banken muligheten til dette.

Sikringsinstrumenter

Konsernet benytter følgende sikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper) - avtaler om å bytte rentebetingelser for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.
- FRA-kontrakter - avtale om å bytte en avtalt rente mot en fremtidig fastsatt rente for et bestemt nominelt beløp for en bestemt periode.
- Aksjeindeksopsjoner og aksje-rentebytteavtaler – i denne sammenheng avtaler om å motta avkastningen på en eller flere aksjer, aksjeindekser eller fond på et bestemt fremtidig tidspunkt mot å betale en premie ved avtaleinngåelsen (aksjeindeksopsjoner), eller mot å betale en variabel rente løpende under opsjonens løpetid (aksje-rentebytteavtaler). Avtalene er inngått samtidig med låneopptak i form av aksjeindeksobligasjoner eller aksjeindeksinnskudd. Avtalene er utformet slik at BN Bank ikke har noen netto eksponering i egenkapitalinstrumenter.
- Valuta-terminer – avtale om kjøp eller salg av fremmed valuta med oppgjør på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Formålet med bruk av rente-, valuta- og egenkapitalinstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

NOTE 5. RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - KONSERN

Markedsrisiko

Renterisiko

Reprisingtidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.13

KONSERN

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	29 094	104	18 123	9 634	271	888	73
Ansvarlig utlån	1	1	0	0	0	0	0
Finansielle derivater	10 612	0	430	3 728	645	4 816	993
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	449	2 066	2 457	665	201	285
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	277	1 060	248	0	0	0
Sum	47 414	831	21 679	16 067	1 581	5 905	1 351
Ansvarlig lånekapital	1 459	9	500	785	165	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	0	13	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 517	274	1 532	8 205	1 704	3 860	943
Finansielle derivater	10 612	0	1 050	6 452	720	1 971	420
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 169	19	3 821	11 229	100	0	0
Sum	43 771	302	6 915	26 671	2 689	5 830	1 363
Netto = gap	3 644	529	14 764	-10 604	-1 108	74	-12

Reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.12

KONSERN

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	33 192	108	18 117	12 378	1 072	1 403	114
Finansielle derivater	14 459	0	545	3 946	4 294	4 246	1 428
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 135	480	1 959	2 210	1 000	276	210
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 495	0	1 495	0	0	0	0
Sum	55 281	588	22 116	18 533	6 366	5 926	1 752
Ansvarlig lånekapital	1 614	8	500	941	0	165	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	519	1	518	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18 369	308	934	9 110	3 332	3 498	1 188
Finansielle derivater	14 458	0	3 196	6 533	1 865	2 234	630
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	62	4 046	11 498	1 282	21	0
Sum	51 869	379	9 194	28 082	6 479	5 918	1 818
Netto = gap	3 413	210	12 922	-9 548	-113	8	-66

¹ Udefinert i reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld består av mer-/mindreverdi som følge av virkelig verdiberegninger, samt påløpte renter pr. balansedato.

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld viser løpetid frem til neste avtale/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. (I samsvar med finansavtaleloven §18 og §50).

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 21. For å komme frem til et riktig bilde av renterisikoen, må disse instrumentene ses sammen med eiendels- og gjeldspostene, og de er derfor tatt med i noten.

Gap defineres som differansen mellom forpliktelse og tilgodehavender på og utenfor balansen, som skal rentefastsettes innenfor hvert tidsbånd.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkommande renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalg- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.13

KONSERN

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD	ISK	ANNEN
Utlån	29 094	27 598	457	370	633	38	14	8	-24	0
Ansvarlig utlån	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	58	58	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	6 122	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	1 282	264	1	3	1	0	8	24	2
Sum	36 860	35 061	721	371	636	39	14	16	0	2
Ansvarlig lånekapital	1 459	1 459	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 517	16 517	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 169	15 154	4	2	7	0	0	2	0	0
Sum	33 158	33 143	4	2	7	0	0	2	0	0
Finansielle derivater	0	-1 788	718	370	630	39	15	15	0	1
Netto valutaeksponering	3 702	3 706	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	1

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.12

KONSERN

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD	ISK	ANNEN
Utlån	33 193	30 426	610	460	620	82	161	849	-19	4
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	52	52	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 135	6 135	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 495	1 027	447	2	1	1	0	13	0	3
Sum	40 876	37 641	1 057	462	621	83	161	862	-19	8
Ansvarlig lånekapital	1 613	1 613	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	519	515	0	3	0	0	0	1	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18 369	18 369	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	16 906	3	0	0	0	0	2	0	0
Sum	37 411	37 403	3	3	0	0	0	2	0	0
Finansielle derivater	0	-3 245	1 055	458	625	83	161	857	0	7
Netto valutaeksponering	3 465	3 483	0	1	-3	0	0	2	-19	1

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

MILLIONER KRONER	KONSERN			
	2013		2012	
	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL
Renter +/- 1 %-poeng	19	0	10	0
Valutakurser +/- 10 % ¹	0	0	2	0

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2013 og 31.12.2012.

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel og dens mulige påvirkning på resultat/egenkapital.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol, (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 1 % for hele rentekurven på alle balanseposter og tilhørende sikring. Analysen av renterisikoen viser at banken vil kunne få en gevinst på 19 mill. ved en renteøkning på 1 %, og er innenfor rammen som er fastsatt av bankens styre.

Kredittrisiko

Forventet tap 31.12.13

FORVENTET TAP (%)	KONSERN			
	PERSONMARKEDET	BEDRIFTSMARKEDET	GARANTIPORTEFØLJEN	TOTALT
0 – 0,01	76 %	36 %	34 %	47 %
0,01 – 0,05	20 %	42 %	2 %	35 %
0,05 – 0,20	3 %	9 %	0 %	8 %
0,20 – 0,50	1 %	6 %	0 %	5 %
> 0,50	0 %	7 %	64 %	6 %

Forventet tap 31.12.12

FORVENTET TAP (%)	KONSERN			
	PERSONMARKEDET	BEDRIFTSMARKEDET	GARANTIPORTEFØLJEN	TOTALT
0 – 0,01	90 %	30 %	59 %	47 %
0,01 – 0,05	9 %	45 %	19 %	35 %
0,05 – 0,20	1 %	17 %	3 %	12 %
0,20 – 0,50	0 %	4 %	0 %	3 %
> 0,50	0 %	3 %	19 %	3 %

Det er 255 millioner kroner i individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2013, hvorav 101 millioner gjelder garantiporteføljen. Gruppene nedskrivningene på 94 millioner kroner pr. 31.12.2013, hvorav 32 millioner gjelder garantiporteføljen.

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssansynlighet gjenspeiles.

Det er usikkerhet knyttet til vurderingen av risikoen for fremtidige tap på utlån og garantier. Se årsberetningen fra styret for nærmere vurdering av risikoen for tap på utlån.

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.13

KONSERN

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN ¹
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Personmarked	7 305	235	70	14	58	7 688	-2	-12	7 674
Bedriftsmarked	20 795	117	44	0	272	21 621	-152	-50	21 419
Garantiporteføljen	132	0	0	0	0	417	-101	-32	284
Utlån	28 232	352	114	14	330	29 726	-255	-94	29 377

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.12

KONSERN

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN ¹
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Personmarked	7 870	256	29	8	49	8 216	-2	-11	8 203
Bedriftsmarked	23 977	538	8	2	345	25 089	-45	-54	24 990
Garantiporteføljen ¹	312	0	0	0	0	571	-73	-47	451
Utlån	32 159	794	37	10	394	33 876	-120	-112	33 644

Individuelle nedskrivninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

¹ Netto utlån består her av både utlån og garantiporteføljen.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12

KONSERN

MILLIONER KRONER	2013	2012
Oslo/Akershus	19 266	22 133
Sør-/Østlandet for øvrig	2 567	2 255
Vestlandet	1 639	2 130
Sør-Trøndelag	4 041	5 463
Nord-Trøndelag og Nord-Norge	207	541
Utland	1 589	783
Utlån	29 309	33 305

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

KONSERN

MILLIONER KRONER	2013	2012
Balansført:		
Utlån	29 094	33 193
Forskuddbetalte kostnader og opptjente inntekter	58	52
Finansielle derivater	622	759
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	6 135
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	1 495
Utenfor balansen:		
Finansielle garantier	109	102
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	1 251	1 343
Finansielle garantier SpareBank 1 Næringskreditt	0	165
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	1 144	2 820
Maksimal kredittrisiko	39 985	46 064

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.13

KONSERN

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	34 698	3 657	321	134	1 510	8 691	20 386
Ansvarlig utlån	1	1	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 166	0	341	234	1 513	2 745	1 333
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	885	700	0	0	0	0
Sum	42 451	4 543	1 362	368	3 023	11 436	21 719
Ansvarlig lånekapital	1 712	0	6	10	308	944	445
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 998	0	12	347	3 078	13 281	1 281
Finansielle derivater	-243	0	10	-25	-27	-179	-22
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 169	14 786	9	271	103	0	0
Sum	34 650	14 799	36	603	3 462	14 046	1 704

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.12

KONSERN

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	38 698	3 484	298	290	1 609	8 897	24 120
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 130	0	17	474	1 117	3 759	763
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 495	1 495	0	0	0	0	0
Sum	46 323	4 979	316	764	2 725	12 656	24 883
Ansvarlig lånekapital	1 956	0	6	167	61	1 252	470
Gjeld til kredittinstitusjoner	520	19	501	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 179	0	8	796	3 949	13 843	1 583
Finansielle derivater	-204	0	0	-29	11	-157	-29
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	15 216	83	315	1 274	22	0
Sum	39 361	15 235	598	1 249	5 294	14 960	2 024

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt, seniorlån osv. klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlåne har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 6. RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - MORBANK

Markedsrisiko

Renterisiko

Reprisingtidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.13

MORBANK

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	13 430	-28	4 817	8 243	75	300	23
Ansvarlig utlån	452	2	0	450	0	0	0
Finansielle derivater	7 641	0	430	2 232	645	3 341	993
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	449	2 066	2 457	665	201	285
Konter og fordringer på kredittinstitusjoner	10 656	9 347	1 061	248	0	0	0
Eksposering renterisiko BNkreditt ²	2 458	-9 274	11 719	15	46	-99	51
Sum	40 759	496	20 093	13 645	1 431	3 743	1 351
Ansvarlig lånekapital	1 459	9	500	785	165	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	0	13	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13 060	170	1 532	6 668	1 554	2 194	943
Finansielle derivater	7 641	0	50	4 977	720	1 475	420
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 173	23	3 821	11 229	100	0	0
Sum	37 347	202	5 915	23 658	2 539	3 669	1 363
Netto = gap	3 413	294	14 177	-10 014	-1 108	75	-12

Reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.12

MORBANK

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	15 043	-10	4 907	9 219	466	454	7
Ansvarlig utlån	451	1	450	0	0	0	0
Finansielle derivater	14 458	0	545	3 946	4 294	4 246	1 428
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	5 612	477	939	2 075	1 636	276	210
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	12 861	0	12 861	0	0	0	0
Eksposering renterisiko BNkreditt ²	2 611	0	1 915	-124	459	304	57
Sum	51 036	468	21 617	15 115	6 854	5 280	1 702
Ansvarlig lånekapital	1 613	8	500	941	0	165	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	806	0	806	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14 123	179	934	7 258	3 084	1 481	1 188
Finansielle derivater	14 458	0	3 196	6 533	1 865	2 234	630
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	62	4 046	11 498	1 282	21	0
Sum	47 910	248	9 482	26 229	6 231	3 901	1 818
Netto = gap	3 126	219	12 135	-11 114	622	1 379	-116

¹ Udefinert i reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld består av mer-/mindreverdi som følge av virkelig verdiberegninger, samt påløpte renter pr. balansedato.

² Renterisiko avdekkes og styres på konsernnivå. Det foreligger en intern avtale mellom BN Bank og BNkreditt som utligner eventuelle gap mellom selskapene.

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld viser løpetid frem til neste avtalte/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. (I samsvar med finansavtaleloven §18 og §50).

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 4. For å komme frem til et riktig bilde av renterisikoen, må disse instrumentene ses sammen med eiendels- og gjeldspostene, og de er derfor tatt med i noten.

Gap defineres som differansen mellom forpliktelser og tilgodehavende på og utenfor balansen, som skal rentefastsettes innenfor hvert tidsbånd.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at renten på innskudd og utlån med flytende rente endres med to ukers varsel for bedriftsmarkedskunder og to måneders varsel for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkomende renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalgs- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.13

MORBANK

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD	ISK	ANNEN
Utlån	13 430	12 925	111	60	314	25	11	8	-24	0
Ansvarlig utlån	452	452	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	56	56	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	6 122	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner ¹	11 651	10 356	609	311	323	14	4	8	24	2
Sum	31 711	29 911	720	371	637	39	15	16	0	2
Ansvarlig lånekapital	1 459	1 459	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13 060	13 060	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 173	15 158	4	2	7	0	0	2	0	0
Sum	29 705	29 690	4	2	7	0	0	2	0	0
Finansielle derivater	0	-1 788	718	370	630	39	15	15	0	1
Netto valutaeksponering	2 006	2 009	-2	-1	0	0	0	-1	0	1

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.12

MORBANK

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD	ISK	ANNEN
Utlån	15 043	13 200	300	187	296	70	156	849	-19	4
Ansvarlig utlån	451	451	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	53	53	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	5 612	5 612	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner ¹	13 788	12 396	757	275	325	13	5	13	0	3
Sum	34 946	31 712	1 057	462	621	83	161	862	-19	7
Ansvarlig lånekapital	1 613	1 613	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	806	803	0	3	0	0	0	1	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14 123	14 123	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	16 909	3	-3	0	0	0	2	0	0
Sum	33 452	33 447	3	0	0	0	0	2	0	0
Finansielle derivater	0	-3 245	1 055	458	625	83	161	857	0	7
Netto valutaeksponering	1 494	1 509	0	4	-3	0	0	2	-19	0

¹ Valutarisiko avdekkes og styres på konsernivå. Det foreligger en intern avtale mellom BN Bank og BNkreditt som utligner eventuelle gap mellom selskapene.

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

MILLIONER KRONER	MORBANK			
	2013		2012	
	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL
Renter +/- 1 %-poeng	19	0	10	0
Valutakurser +/- 10 % ¹	0	0	2	0

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2013 og 31.12.2012.

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel og dennes påvirkning på resultat/egenkapital.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol, (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 1 % for hele rentekurven for alle balanseposter og tilhørende sikring. Analysen av renterisikoen viser at banken vil kunne få en gevinst på 19 mill. ved en renteøkning på 1 %, og er innenfor rammen som er fastsatt av bankens styre.

Kreditrisiko

Forventet tap 31.12.13

MORBANK

FORVENTET TAP (%)	PERSONMARKEDET	BEDRIFTSMARKEDET	GARANTIPORTEFØLJEN	TOTALT
0 – 0,01	76 %	28 %	34 %	54 %
0,01 – 0,05	20 %	42 %	2 %	29 %
0,05 – 0,20	3 %	15 %	0 %	8 %
0,20 – 0,50	1 %	5 %	0 %	3 %
> 0,50	0 %	9 %	64 %	6 %

Forventet tap 31.12.12

MORBANK

FORVENTET TAP (%)	PERSONMARKEDET	BEDRIFTSMARKEDET	GARANTIPORTEFØLJEN	TOTALT
0 – 0,01	83 %	8 %	59 %	49 %
0,01 – 0,05	15 %	57 %	19 %	36 %
0,05 – 0,20	2 %	17 %	3 %	7 %
0,20 – 0,50	0 %	11 %	0 %	4 %
> 0,50	0 %	7 %	19 %	3 %

Det er 128 millioner kroner i individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2013, hvorav 101 millioner gjelder garantiporteføljen. Gruppenedskrivningene på 61 millioner kroner pr. 31.12.2013, hvorav 32 millioner gjelder garantiporteføljen.

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssannsynlighet gjenspeiles.

Det er usikkerhet knyttet til vurderingen av risikoen for fremtidige tap på utlån og garantier. Se årsberetningen fra styret for nærmere vurdering av risikoen for tap på utlån.

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.13

MORBANK

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Personmarked	7 305	235	70	14	58	7 688	-2	-12	7 674
Bedriftsmarked	5 539	0	0	0	62	5 801	-25	-17	5 759
Garantiporteføljen	132	0	0	0	0	417	-101	-32	284
Utlån	12 976	235	70	14	120	13 906	-128	-61	13 717

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.12

MORBANK

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN ¹
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Personmarked	7 870	256	29	8	49	8 216	-2	-11	8 203
Bedriftsmarked	6 558	103	8	2	58	6 886	-27	-18	6 841
Garantiporteføljen	312	0	0	0	0	571	-73	-47	451
Utlån	14 740	359	37	10	107	15 673	-102	-76	15 495

Individuelle nedskrivninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

¹ Netto utlån består her av både utlån og garantiporteføljen.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12.

MORBANK

MILLIONER KRONER	2013	2012
Oslo/Akershus	8 469	8 919
Sør-/Østlandet for øvrig	1 487	1 166
Vestlandet	1 001	1 259
Sør-Trøndelag	1 809	2 807
Nord-Trøndelag og Nord-Norge	146	489
Utlånd	577	462
Brutto utlån	13 489	15 102

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

MILLIONER KRONER	MORBANK	
	2013	2012
Balansført:		
Ansvarlig utlån	452	451
Utlån	13 430	15 043
Forskuddbetalte kostnader og opptjente inntekter	56	53
Finansielle derivater	543	662
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	5 612
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	10 656	12 860
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	1
Utenfor balansen:		
Finansielle garantier	247	102
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	1 251	1 343
Finansielle garantier SpareBank 1 Næringskreditt	0	165
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	763	2 161
Maksimal kredittrisiko	33 520	38 453

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.13

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	MORBANK				
			INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	15 817	3 657	99	85	585	2 807	8 584
Ansvarlig utlån	475	0	0	5	15	455	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 166	0	341	234	1 513	2 745	1 333
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	10 656	9 956	700	0	0	0	0
Sum	33 115	13 613	1 140	324	2 112	6 007	9 917
Ansvarlig lånekapital	1 712	0	6	10	308	944	445
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14 286	0	12	316	2 472	10 206	1 281
Finansielle derivater	-202	0	10	-13	-28	-149	-22
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 173	14 790	9	271	103	0	0
Sum	30 982	14 803	36	583	2 855	11 001	1 704

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.12

MORBANK

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	16 271	4 159	76	233	604	2 614	8 585
Ansvarlig utlån	498	0	1	5	16	477	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	5 585	0	14	474	1 106	3 228	763
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	12 861	12 861	0	0	0	0	0
Sum	35 215	17 020	91	712	1 725	6 318	9 348
Ansvarlig lånekapital	1 956	0	6	167	61	1 252	470
Gjeld til kredittinstitusjoner	807	306	501	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 472	0	8	744	3 588	9 549	1 583
Finansielle derivater	-122	0	0	-3	5	-95	-29
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	15 216	83	315	1 274	22	0
Sum	35 023	15 522	598	1 224	4 928	10 728	2 024

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt, seniorlån osv. klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 7. KONTANTER OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	248	436	248	436
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner uten løpetid	304	876	305	874
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner med løpetid	700	0	700	0
Fordring på nærstående selskaper	333	183	105	33
Fordring på datterselskap	0	0	9 298	11 517
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	1 585	1 495	10 656	12 860
Sum kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	1 495	10 656	12 860

NOTE 8. UTLÅN

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Utlån vurdert til amortisert kost:				
Rammekreditter	3 044	3 511	3 044	3 511
Byggelån	598	568	598	568
Nedbetalingslån	24 604	27 887	9 372	10 443
Sum utlån vurdert til amortisert kost	28 246	31 966	13 014	14 522
Utlån utpekt til virkelig verdi over resultat:				
Nedbetalingslån	848	1 227	416	521
Sum utlån utpekt til virkelig verdi	848	1 227	416	521
Sum utlån	29 094	33 193	13 430	15 043

Oversikt over brutto utlån på forvaltet portefølje

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Utlån BM og PM	29 309	32 394	13 489	14 191
Selgerkreditt	0	911	0	911
Brutto utlån	29 309	33 305	13 489	15 102
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt (SB1NK)	12 393	9 919	0	0
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt (SB1BK)	8 323	6 240	8 323	6 240
Sum utlån inkl. overført til SB1NK og SB1BK	50 025	49 464	21 812	21 342
Solgt portefølje	0	13	0	13

NOTE 9. OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT OG SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT

Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank1 Næringskreditt ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank1 Næringskreditt har en AA2 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank1 Boligkreditt i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt per 31. desember 2013 (9,58 % per 31. desember 2012). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidom til konkurransedyktige priser. SpareBank1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringsseidom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt er sikret med pant i næringsseidom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2013 er bokført verdi av overførte utlån 12,4 milliarder kroner (9,9 milliarder kroner per 31. desember 2012). BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2013 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner (165 millioner kroner per 31. desember 2012).

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. BNkreditt har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere overførte utlån, kan SpareBank 1 Næringskreditt redusere den provisjon BNkreditt mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for BNkreditt er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Næringskreditt senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til BNkreditt. Det maksimale beløp som BNkreditt kan bli krevd å betale tilbake er beregnet, men er ikke vesentlig og dermed ikke balanseført. Virkelig verdi av forventet reduksjon i provisjonen er beregnet og konstatert uvesentlig. Mulig avregning mot provisjonen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per 31. desember 2013 og per 31. desember 2012.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseieres interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt inntatt for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2013 har BNkreditt en kapitaldekning på 19,2 prosent (16,4 prosent per 31. desember 2012). Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 138 millioner kroner per 31. desember 2013 (676 millioner kroner per 31. desember 2012).

Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt i Stavanger. BN Bank har en eierandel på 4,78% pr 31. desember 2013 (3,90 prosent per 31. desember 2012). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt og BN Bank har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2013 er bokført verdi av overførte utlån 8,3 milliarder kroner (6,2 milliarder kroner per 31. desember 2012). BN Bank forestår forvaltningen av overførte utlån og BN Bank mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

BN Bank har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt. Denne innebærer blant annet at BN Bank skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har BN Bank valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at BN Bank skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. BN Bank har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere overførte utlån kan SpareBank 1 Boligkreditt redusere den provisjon BN Bank mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for BN Bank er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Boligkreditt senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til BN Bank. Det maksimale beløp som BN Bank kan bli krevd å betale tilbake er beregnet, men er ikke vesentlig og dermed ikke balanseført. Virkelig verdi av forventet reduksjon i provisjonen er beregnet og konstatert uvesentlig. Mulig avregning mot provisjonen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden.

Mottatt vederlag for lån overført fra BN Bank til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per 31. desember 2013 og per 31. desember 2012.

NOTE 10. TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN VURDERT TIL AMORTISERT KOST

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som i.h.t. låneavtalen ikke er betjent 90 dager etter terminforfall. Som førsteprioritetsinstitusjon kan konsernet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost, utlån vurdert til virkelig verdi og løpende verdiendringer og gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Konstaterte tap utover tidligere års nedskrivninger	1	20	0	13
Konstaterte tap på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	12	0	12	0
Periodens nedskrivninger:				
Endring i gruppenedskrivninger	-3	-20	0	-8
Endring i gruppenedskrivninger knyttet til garantiporteføljen	-15	40	-15	40
Sum endring i gruppenedskrivninger	-18	20	-15	32
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år ¹	27	26	27	11
Avsetning på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	141	68	19	68
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-21	-18	-17	-6
Sum endring i individuelle nedskrivninger	147	76	29	73
Brutto tap på utlån	142	116	26	118
Inngått på tidligere konstaterte tap	-13	-2	-6	-2
Tap på utlån	129	114	20	116
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	5	6	1	3

¹ Nedskrivninger knyttet til overtatte eiendommer utgjør 10 millioner kroner i 2012.

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.	48	94	30	34
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	-7	-40	-2	-3
Periodens nedskrivning:				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	0	12	0	5
Nedskrivning på engasjementer uten tidligere individuelle nedskrivninger	133	0	15	0
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	-20	-18	-16	-6
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	154	48	27	30
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.	65	85	29	37
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån	-3	-20	0	-8
Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	62	65	29	29

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Individuelle nedskr til dekning av tap på finansiell garanti vedr garantiporteføljen pr. 1.1.	72	28	72	28
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	0	-27	0	-27
Periodens nedskrivning:				
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	24	3	24	3
Nedskrivning på engasjementer uten tidligere individuelle nedskrivninger	6	68	6	68
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	-1	0	-1	0
Individuelle nedskr til dekning av tap på finansiell garanti vedr garantiportef. pr. 31.12.¹	101	72	101	72
Gruppenedskrivninger til dekning av tap vedrørende garantiporteføljen pr. 1.1.	47	20	47	20
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap vedr. garantiporteføljen	-15	27	-15	27
Gruppenedskrivning til dekning av tap vedrørende garantiporteføljen pr. 31.12.¹	32	47	32	47
Sum tapsavsetninger vedrørende garantiporteføljen pr. 31.12.	133	119	133	119

¹ BN Bank har tidligere inngått avtale med SpareBank1 SMN om overtagelse av bankens portefølje i Ålesund. Den 1. februar 2012 reviderte partene avtalen slik at SpareBank1 SMN overtok 2,3 milliarder av porteføljen på 3,1 milliarder. BN Bank garanterer nå for 60 % av kredittrisikoen for den gjenværende porteføljen (omtalt som garantiporteføljen) på 417 millioner kroner. Bankens maksimale tap er dermed redusert til 250 millioner kroner, som utgjør 0,9 prosent av konsernets samlede utlån ved utgangen av 2013. Total avsetning for tap i garantiporteføljen utgjør 133 millioner ved utgangen av desember 2013. BN Bank garanterer for tap i denne porteføljen i en periode på 3-5 år fra den opprinnelige avtaleinngåelsen. Avsetningen er klassifisert under påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter.

Lån misligholdt mer enn 3 måneder pr. 31.12.

MILLIONER KRONER	KONSERN				MORBANK			
	2013	2012	2011	2010	2013	2012	2011	2010
Brutto hovedstol	569	404	213	193	146	117	73	110
Individuelle nedskrivninger	75	3	40	39	7	3	14	39
Netto hovedstol	494	401	173	154	139	114	59	71

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning pr. 31.12.

MILLIONER KRONER	KONSERN				MORBANK			
	2013	2012	2011	2010	2013	2012	2011	2010
Brutto hovedstol	658	524	678	793	465	460	282	254
Individuelle nedskrivninger	180	117	85	83	122	99	51	48
Netto hovedstol	478	407	593	710	343	361	231	206

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån

MILLIONER KRONER	BRUTTO UTESTÅENDE 2013		BRUTTO UTESTÅENDE 2012		BRUTTO UTESTÅENDE 2011	
		%		%		%
Bedriftsmarkedet	504	2,33	341	1,36	126	0,55
Personmarkedet	65	0,85	63	0,77	66	0,71
Solgt portefølje	0	0	0	0	21	0,74
Totalt	569	1,91	404	1,19	213	0,59

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån

MILLIONER KRONER	BRUTTO UTESTÅENDE 2013		BRUTTO UTESTÅENDE 2012		BRUTTO UTESTÅENDE 2011	
		%		%		%
Bedriftsmarkedet	81	1,39	54	0,78	0	0,00
Personmarkedet	65	0,85	63	0,77	51	0,70
Solgt portefølje	0	0	0	0	21	0,74
Totalt	146	1,05	117	0,75	72	0,82

NOTE 11. RENTEINNETEKTER OG LIGNENDE INNETEKTER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	42	53	42	505
Renter og lignende inntekter av fordring på datterselskap	0	0	418	26
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	1 288	1 284	585	524
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	49	64	42	46
Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	1 379	1 401	1 087	1 101
Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	77	96	24	30
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	111	117	111	118
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	188	213	135	148
Sum renter og lignende inntekter	1 567	1 614	1 222	1 249

NOTE 12. RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:				
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	6	19	6	19
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	437	432	446	451
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	308	384	262	301
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	66	71	65	71
Andre rentekostnader og lignende kostnader	19	0	19	0
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	836	906	798	842
Rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:				
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	39	49	39	49
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	270	304	190	183
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	12	12	12	12
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	321	365	241	244
Sum rentekostnader og lignende kostnader	1 157	1 271	1 039	1 086

NOTE 13. ANDRE DRIFTSINNETEKTER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Garantiprovisjoner	4	1	4	1
Provisjonsinntekter ¹	248	152	95	51
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	252	153	99	52
Provisjonskostnader ved betalingsformidling og låneformidling	-18	-12	-18	-11
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-18	-12	-18	-11
Netto provisjonsinntekter / -kostnader	234	141	81	41
Andre driftsinntekter:				
Øvrige driftsinntekter	8	4	8	8
Andre driftsinntekter	8	4	8	8
Sum andre driftsinntekter	242	145	89	49

¹ Provisjonsinntekter vedrørende forvaltning av porteføljen i SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde 235 millioner i 2013. Tilsvarende beløp var 127 millioner i 2012.

NOTE 14. VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINSTER OG TAP

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat ^{1,3,4}	16	4	17	18
Verdiendring valutaderivater pliktig til virkelig verdi over resultat ²	-4	54	-4	54
Verdiendring aksjeindeksopsjoner og aksjeopsjoner pliktig til virkelig verdi over resultat ¹	0	5	0	5
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	12	63	13	77
Verdiendring innskudd utpekt til virkelig verdi over resultat ⁴	21	-12	21	-11
Verdiendring innlån utpekt til virkelig verdi over resultat ⁴	9	-42	9	-37
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat ⁴	-3	38	113	-9
Verdiendring kortsiktige finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi ³	11	45	11	45
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	38	29	154	-12
Verdiendring rentederivater, sikring ⁵	-26	64	-25	53
Verdiendring innlån, sikret ⁵	26	-64	25	-53
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	0	0	0	0
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	50	92	167	65
Realiserte kursgevinster/-tap(-) obligasjoner og sertifikater vurdert til amortisert kost ⁶	-16	-11	-12	-3
Realiserte kursgevinster/-tap(-) utlån og innlån vurdert til amortisert kost ⁶	-1	-1	-1	-1
Realisert gevinst/tap aksjer ⁷	0	0	5	0
Agjo/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ²	8	-51	-105	-11
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	41	29	54	50

¹ I forbindelse med salg og/eller utstedelse av de strukturerte produktene så har BN Bank sikret eksponeringen i form av aksjeopsjoner, aksjeindeksopsjoner og renteswap-avtaler. Den forrige finansuroen medførte at enkelte kontraktsmotparter falt bort, og på det tidspunktet lot det seg ikke gjøre å erstatte sikringsforretningene. BN Bank er derfor delvis eksponert for markedsutviklingen på et begrenset antall produkter. Endring i eksponering resultatføres løpende, og i 2013 var det ingen resultatteffekt, mot en inntektsføring på 5 millioner i 2012.

² Agjo/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agjo-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Nettoeffekten vedrørende valuta ble for konsern en inntektsføring på 4 millioner i 2013, mot 3 millioner i 2012. Eksponeringen mot valutasingninger er lav.

³ Verdiendring finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi utgjorde en inntektsføring på 11 millioner i 2013 mot en inntektsføring på 45 millioner i 2012. Finansuroen har medført store svingninger i verdien av disse plasseringene.

⁴ Nettoeffekten av rentederivater pliktig til virkelig verdi og verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi utgjorde en inntektsføring på 43 millioner i 2013, mot en kostnadsføring på 12 millioner i 2012.

⁵ BN Bank benytter verdisikring for nye fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestrømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisikoen som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittrisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene er per 31. desember 2013 positiv med 174 millioner for konsern, og 130 millioner for morbank. Tilsvarende tall for 2012 er positiv med 192 millioner for konsern og 117 millioner for morbank.

⁶ Realiserte kursgevinster/-tap obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost utgjorde en kostnadsføring på 17 millioner i 2013 mot en kostnadsføring på 12 millioner i 2012.

⁷ Datterselskapet BN Boligkreditt AS ble avviklet i fjerde kvartal 2013, og realisert gevinst ble 5 millioner i 2013.

NOTE 15. FORLIK**Forlik med Glitnir banki hf., Island**

Glitnir banki hf, nå Glitnir hf, saksøkte BN Bank ASA i 2011 for det de hevdet var urettmessig motregning av omlag 240 millioner kroner tilknyttet ulike krav og motkrav mellom partene erklært av BN Bank ASA i november 2009. Oslo tingrett avsa i januar 2012 dom hvoretter BN Bank ASA ble dømt til å betale tilbake Glitnir hf om lag 213 millioner kroner pluss renter.

Det ble etter rettsaken ført forhandlinger mellom BN Bank ASA og Winding Up Board for Glitnir hf. Partene ble enige om et forlik hvoretter BN Bank ASA betalte 81,8 millioner kroner til Glitnir hf og Glitnir hf aksepterte motregning av øvrig omtvistede del på om lag 135,2 millioner kroner.

BN Bank ASA har tidligere bokført store deler av kravene mot Glitnir som ble benyttet til motregning, som tapt og ikke som oppgjort gjennom motregning. Resultateffekten av forliket før skatt ble derfor en inntektsføring på 117 millioner kroner i 2012.

Strukturerte produkter

I forbindelse med salg og/eller utstedelse av de strukturerte produktene så har BN Bank sikret eksponeringen i form av aksjeopsjoner, aksjeindeksopsjoner og renteswap-avtaler. Finansuroen i 2008 medførte at enkelte kontraktsmotparter falt bort, og det lot seg ikke gjøre å erstatte alle sikringsforretningene. Konkursboet til en av kontraktsmotpartene stilte i 2011 et motkrav på 12 millioner kroner, som BN Bank var uenig om. I 4. kvartal 2012 har dette kravet falt bort.

NOTE 16. LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Lønn til ansatte og honorarer til tillitsvalgte	76	75	41	45
Prestasjonslønn ¹	0	4	0	4
Innleid arbeidshjelp	1	4	1	3
Netto pensjonskostnader ²	14	15	9	9
Sosiale kostnader	16	17	11	14
Lønn og andre personalkostnader	107	115	62	75
Edb-kostnader	40	47	27	31
Porto og telefon	4	6	3	5
Kontorholdskostnader	13	22	2	10
Reiseutgifter og representasjon	3	4	1	2
Markedsføring	9	9	7	7
Generelle administrasjonskostnader	69	88	40	55
Lønn og generelle administrasjonskostnader	176	203	102	130
Antall fast ansatte på heltid pr. 31.12.	121	119	94	94
Antall fast ansatte på deltid pr. 31.12.	5	7	4	3
Antall vikarer pr. 31.12.	8	11	8	11
Antall årsverk pr. 31.12.	111	114	83	86
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	113	110	86	82

¹ BN Bank har i 2013 hatt en ordning med prestasjonslønn. Prestasjonslønnen utløses dersom avkastningen kommer over et gitt nivå. Ordningen omfatter samtlige ansatte unntatt administrerende direktør i konsernet. Kriteriene for prestasjonslønn ble i 2013 ikke nådd og kostnaden ble på kr 0 eksklusiv arbeidsgiveravgift for konsernet. Tilsvarende kostnad i 2012 var på 3,7 millioner kroner eksklusiv arbeidsgiveravgift for konsernet.

² Se note 18 for nærmere detaljer.

NOTE 17. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Driftskostnader faste eiendommer ¹	12	12	7	-2
Diverse driftskostnader	15	16	11	9
Andre driftskostnader	27	28	18	7

¹ Det er blant annet avsatt for fremtidige forpliktelser i forbindelse med fremleie av husleiekontrakt fra tidligere år. Arealene er 100% utleid og er hensyntatt i de fremtidige forpliktelsene. Se også note 32.

NOTE 18. PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSE

Konsernet har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte som sikrer de fleste en pensjon på 70% av ordinær lønn på pensjonstidspunktet. Pensjonsordningene er plassert i en fondsordning gjennom et livsforsikringselskap. Fra 1.1.2011 er den ytelsesbaserte pensjonsordningen lukket for nye medlemmer. Fra og med 2011 tilbyr banken en innskuddsbasert ordning. Premien til innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres løpende etterhvert som den påløper. Kostnad til innskuddsordning er inkludert i aktuarberegnet pensjonskostnad nedenfor. Pensjonsordningene tilfredstiller kravene til OTP.

Ektefellepensjon og lønn ut over 12G ble tatt ut av den kollektive ordningen i 2007. Pensjon for lønn ut over 12G omfattes av en egen innskuddsordning fra og med 2007.

En tidligere ledende ansatt hadde en avtale om en pensjonsalder på 60 år. Vedkommende inngikk i 2010 en ny avtale med BN Bank om å tiltre denne avtalen ved 57 år til de samme betingelser. Pensjonen utgjør 70 prosent av ordinær lønn ved fratredelsestidspunktet, og vil bli regulert årlig i henhold til utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G). Pensjon fra fylte 67 år er sikret i konsernets kollektive pensjonsordninger inntil 12G, mens pensjon over 12G og pensjon før dette tidspunktet er usikret, og dekkes over konsernets drift.

Etter konsernets vurdering tilfredstiller det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett kravene i IAS 19 til å være høykvalitetsobligasjoner samt at dette markedet er tilstrekkelig dypt. OMF-rentekurve er derfor lagt til grunn som utgangspunkt for pensjonsberegningen per 31.12.2013. Diskonteringskurve hensyntar at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkter i fremtiden.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. De fremtidige pensjonsytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved oppnådd pensjonsalder. Konsernets kollektive pensjonsordninger knyttet til den ytelsesbaserte ordningen er netto-pensjonsordninger, mens de usikrede pensjonsforpliktelsene er brutto-pensjonsordninger. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringselskapet over påløpt pensjonsforpliktelse.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdien korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Akkumulert virkning av endringer i de underliggende økonomiske og aktuarmessige forutsetningene som har medført at verdien av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser har blitt endret, resultatføres systematisk over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av aktuar basert på informasjon fra konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Risiko for endringer i forutsetninger vil gjenspeile seg i endringer i selskapets forpliktelse. Endringer i den sikrede ordningen vil reguleres gjennom endring i premie til Livsforsikringselskapet. Selskapet har ingen påvirkning i forhold til forvaltning av innbetalte pensjonsmidler.

Ved beregning av pensjonsforpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn for de ulike år

%	2013	2012
Diskonteringsrente ¹	4,0	3,8
Forventet lønnsregulering (lønnskurve) ²	3,9	3,5
Forventet regulering av løpende pensjoner	0,5	0,2
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,5	3,3
Frivillig avgang for ansatte under 50 år (40 år)	2,5	2,0
Frivillig avgang for ansatte over 50 år (40 år)	0,0	2,0
Demografiske forutsetninger om uførhet	173	1902
Demografiske forutsetninger om dødelighet ³	GAP07	K2005+10/15

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

¹ Diskonteringsrenten er fastsatt med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet. BN Bank-konsernet benytter OMF rentekurve som diskonteringsrente.

² Benyttet forventet lønnskurve fra og med 2013 mot tidligere flat lønnsvekst. Effekt 2013 er en reduksjon av brutto pensjonsforpliktelse (DBO) på ca 10%.

³ Dødelighetstabell er endret fra K2005 til GAP07 i 2013. En endring fra GAP07 til K2013 vil øke brutto pensjonsforpliktelse (DBO) med ca 10% i 2013.

Forutsetninger om dødelighet er basert på tilrådning fra aktuar i tråd med tilgjengelig offentlig statistikk og prognoser.

2012 er omarbeidet i samsvar med de nye regnskapsreglene i IAS 19.

Sammensetningen av netto pensjonskostnad

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Nåverdi av årets pensjonsopptjening kollektive ordninger	6	8	4	5
Nåverdi av årets pensjonsopptjening usikrede ordninger	3	1	2	0
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser kollektive ordninger	3	4	2	2
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser usikrede ordninger	1	1	1	1
Amortisering av avviking, tidligere feil, planendring	0	0	0	0
Amortisering av estimeringstap/gevinst(-) kollektive ordninger	0	1	0	1
Kostnader ved administrasjon av ordningen	1	1	1	0
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-3	-4	-2	-2
Periodisert arbeidsgiveravgift	1	1	1	1
Netto pensjonskostnad sikret og usikret ordning	12	13	8	8
Innskuddsbaserte ordninger	2	2	1	1
Netto pensjonskostnader	14	15	9	9

Bevegelse pensjonsforpliktelse

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Netto forpliktelser IB	48	40	31	26
Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	-18	7	-12	4
Netto pensjonskostnad	12	13	8	8
Foretakets tilskudd	-9	-10	-6	-6
Utbetalinger over drift	-3	-2	-2	-1
Avkorting og oppgjør ført mot resultatet	0	0	0	0
Netto pensjonsforpliktelse UB	30	48	19	31

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	86	100	55	64
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-81	-76	-52	-49
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	5	24	3	15
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i usikrede ordninger	25	24	16	15
Netto pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	30	48	19	31

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - sikret ordning

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	100	107	64	68
Nåverdi av pensjonsopptjening	6	8	4	5
Rentekostnader	4	3	3	2
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	-22	-17	-14	-11
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening	0	0	0	0
Overtakelse/oppkjøp/flytting av medlemmer	0	0	0	0
Utbetalte ytelser	-2	-1	-1	-1
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	86	100	55	64

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - usikret ordning

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	24	30	15	19
Nåverdi av pensjonsopptjening	1	1	1	1
Rentekostnader	1	1	1	1
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	1	-5	1	-3
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening	2	0	1	0
Overtakelse/oppkjøp/flytting av medlemmer	0	0	0	0
Utbetalte ytelser	-2	-2	-1	-2
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	27	25	17	16
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 01.01.	124	137	79	88
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 31.12.	112	124	72	80

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - sikret ordning

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	76	70	49	45
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3	2	2	1
Aktuerielle tap (gevinster) på pensjonsmidlene	-3	-4	-2	-3
Totalt tilskudd	7	9	4	6
Utbetalte ytelser	-2	-1	-1	-1
Overtakelse/oppkjøp/flytting av medlemmer	0	0	0	0
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	81	76	52	49

Medlemmer av ordningene

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Aktive medlemmer av ytelsesordningen	87	95	56	61
Aktive medlemmer av innskuddsordningen	40	25	26	16
Pensjonister og uføre i ordningene	24	17	15	11
Sum personer som er med i pensjonsordningene	151	137	97	88

Forventede kontantstrømmer de neste 5 årene

MILLIONER KRONER	2014	2015	2016	2017	2018
Sikret ordning	2	2	2	2	2
Usikret ordning	2	2	1	1	1

Forventet innbetaling av premie til ytelsesbasert pensjonsordning i 2014 er NOK 8 millioner for konsernet, og NOK 5 millioner for morselskapet.

Plassering av pensjonsmidler 31.12.

MILLIONER KRONER	KONSERN			
	2013 BELØP	%	2012 BELØP	%
Egenkapitalinstrumenter	10	12,8	8	10,2
Gjeldsinstrumenter	55	67,9	53	69,8
Eiendom	15	18,7	14	18,6
Andre investeringer	0	0,6	1	1,4
Sum pensjonsmidler	81	100,0	76	100,0

Pensjonsmidler er ikke investert i egne finansielle instrumenter eller andre eiendeler i selskapet. Pensjonsmidler forvaltes av forsikringsselskapet og reguleres av gjeldende lover.

KONSERN

MILLIONER KRONER	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Nåverdi av pensjonsopptjening	112	118	132	125	97	112	114
Virkelig verdi av pensjonsmidler	81	76	70	64	51	63	61
Underskudd/(overskudd)	-31	-42	-62	-61	-45	-49	-53
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-19	-22	0	20	-29	-18	13
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-3	-4	0	3	-20	-14	-2

MORBANK

MILLIONER KRONER	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Nåverdi av pensjonsopptjening	72	76	84	80	62	71	75
Virkelig verdi av pensjonsmidler	52	49	45	41	33	40	42
Underskudd/(overskudd)	-20	-27	-39	-39	-29	-31	-33
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-12	-14	0	12	-19	-12	7
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-2	-3	0	2	-13	-9	-2

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Sensitivitetsanalysen er basert på fakta og omstendigheter per 31.12.2013, forutsatt at alle andre parametre er konstante. I praksis vil dette neppe skje, og endringer i noen av forutsetningene kan samvariere. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimatene.

ENDRING I PROSENTPOENG	DISKONTERINGSRENTE		ÅRLIG LØNNSVEKST		ÅRLIG REGULERING AV PENSJONER
	+ 1 %	- 1 %	+ 0,5 %	- 0,5 %	+ 0,5 %
Pensjonsforpliktelse (DBO)	-14%	19%	4,7%	-4,3%	6,5%
Periodens netto pensjonskostnader	-25%	33%	9,9%	9,1%	8,8%

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett gi en økning i pensjonsforpliktelsen. En økning i lønnsregulering vil medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

NOTE 19. SKATT

Beregning av betalbar skatt

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Resultat før skattekostnad	349	258	292	259
Permanente resultatforskjeller:				
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskaper	0	0	-118	-164
Ikke fradragsberettigede kostnader	1	1	1	1
Ikke skattepliktige inntekter	-7	-2	-12	-2
Endringer i midlertidige resultatforskjeller knyttet til:				
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-4	-74	-16	-121
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	-209	70	-238	138
Andre poster ført mot utvidet resultat:				
Aktuarielle gevinster/tap pensjon	11	0	7	0
Skattepliktig inntekt	141	253	-84	111
Betalbar skatt (28 %)	39	71	0	31
28 % av årets foreslåtte konsernbidrag utover skattemessig underskudd	0	0	23	0
Forhåndslyngnet skatt ved opphør av BN Boligkreditt	-2	0	0	0
Betalbar skatt i balansen	37	71	23	31

Morbanken har skattemessig overskudd i 2013 etter at datterselskapene har foreslått å avgi konsernbidrag med skattemessig virkning. Morselskapet har betalbar skatt på 23 millioner i 2013. Datterselskapet BNkreditt har betalbar skatt på 14 millioner.

Morbanken hadde skattemessig overskudd i 2012. Morselskapet hadde betalbar skatt på 31 millioner i 2012. Datterselskapene BNkreditt og BN Boligkreditt hadde betalbar skatt på henholdsvis 38 og 2 millioner i 2012.

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Betalbar skatt	39	71	0	31
Skattevirkning ved konsernbidrag	0	0	0	46
Endring i utsatt skatt	58	1	43	-5
Skattekostnad	97	72	43	72

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats (28%)

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Resultat før skattekostnad	349	258	292	259
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (28%)	98	72	82	73
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-3	0	-38	-1
Skatteeffekt av poster ført mot utvidet resultat	3	0	2	0
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel fra 28 % til 27 %	-1	0	-3	0
Skattekostnad	97	72	43	72
Effektiv skattesats	28%	28%	15%	28%

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Skatteøkende midlertidige forskjeller:				
Gevinst-/tapkonto	4	5	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer ¹	80	75	69	52
Langsiktige plasseringer ¹	42	311	418	311
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	126	391	487	363
Skattereduserende midlertidige forskjeller:				
Bygning og øvrige anleggsmidler	8	6	8	6
Kortsiktig gjeld ¹	0	1	84	0
Langsiktig gjeld ¹	20	489	52	177
Netto pensjonsforpliktelse	30	47	19	30
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	58	543	163	213
Grunnlag utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	68	-152	324	150
Beregnet utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) (27 % av beregningsgrunnlaget i 2013 og 28 % i 2012)	19	-43	87	42

Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) i balansen

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01	-43	-43	42	1
Endring utsatt skatt i resultatet	58	1	43	-5
Skattevirkning ved konsernbidrag	0	0	-23	46
Endring utsatt skatt av poster ført mot utvidet resultat	4	-2	2	-1
For mye/lite avsatt knyttet til tidligere år	0	1	0	1
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12	19	-43	64	42

¹ Midlertidig forskjell er i hovedsak knyttet til finansielle instrumenter.

Utsatt skattefordel er balanseført når det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

NOTE 20. FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Pr. 31. desember 2013

KONSERN

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMRKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	TIL-GJENGELIG FOR SALG	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORT. KOST	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	1	0	1
Utlån	0	0	895	0	28 199	0	29 094
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	0	0	58	0	58
Rentederivater	432	174	0	0	0	0	606
Valutaderivater	16	0	0	0	0	0	16
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	3 990	382	1 750	0	6 122
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	1 585	0	1 585
Sum finansielle instrumenter eiendeler	448	174	4 885	382	31 593	0	37 482
Ansvarlig lånekapital	0	0	-172	0	-1 287	0	-1 459
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-13	0	-13
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-2 534	0	-9 739	-4 244	-16 517
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	0	0	0	-133	0	-133
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0	0	-10	0	-10
Rentederivater	-472	0	0	0	0	0	-472
Valutaderivater	-15	0	0	0	0	0	-15
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-382	0	-14 787	0	-15 169
Sum finansielle instrumenter gjeld	-487	0	-3 088	0	-25 969	-4 244	-33 788

Pr. 31. desember 2012

KONSERN

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMRKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	TIL-GJENGELIG FOR SALG	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORT. KOST	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Utlån	0	0	1 226	0	31 967	0	33 193
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	0	0	52	0	52
Rentederivater	514	192	0	0	0	0	706
Valutaderivater	52	0	0	0	0	0	52
Aksjeindeksopsjoner og aksjeopsjoner	1	0	0	0	0	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	3 170	420	2 545	0	6 135
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	1 495	0	1 495
Sum finansielle instrumenter eiendeler	567	192	4 396	420	36 059	0	41 634
Ansvarlig lånekapital	0	0	-172	0	-1 441	0	-1 613
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-519	0	-519
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-4 409	0	-10 028	-3 932	-18 369
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	0	0	0	-119	0	-119
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0	0	-1	0	-1
Rentederivater	-586	0	0	0	0	0	-586
Valutaderivater	-47	0	0	0	0	0	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	-1	0	-1 950	0	-14 959	0	-16 910
Sum finansielle instrumenter gjeld	-634	0	-6 531	0	-27 067	-3 932	-38 164

Pr. 31. desember 2013

MORBANK

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMRKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	TIL-GJENGELIG FOR SALG	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORT. KOST	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	452	0	452
Utlån	0	0	416	0	13 014	0	13 430
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	0	0	56	0	56
Rentederivater	397	130	0	0	0	0	527
Valutaderivater	16	0	0	0	0	0	16
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	3 990	382	1 750	0	6 122
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	10 656	0	10 656
Sum finansielle instrumenter eiendeler	413	130	4 406	382	25 928	0	31 259
Ansvarlig lånekapital	0	0	-172	0	-1 287	0	-1 459
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-13	0	-13
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-1 577	0	-8 208	-3 275	-13 060
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	0	0	0	-133	0	-133
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0	0	-10	0	-10
Rentederivater	-427	0	0	0	0	0	-427
Valutaderivater	-15	0	0	0	0	0	-15
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-382	0	-14 791	0	-15 173
Sum finansielle instrumenter gjeld	-442	0	-2 131	0	-24 442	-3 275	-30 290

Pr. 31. desember 2012

MORBANK

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMRKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	TIL-GJENGELIG FOR SALG	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORT. KOST	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	451	0	451
Utlån	0	0	521	0	14 522	0	15 043
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	0	0	53	0	53
Rentederivater	492	117	0	0	0	0	609
Valutaderivater	52	0	0	0	0	0	52
Aksjeindeksopsjoner og aksjeopsjoner	1	0	0	0	0	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	3 170	420	2 022	0	5 612
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	12 860	0	12 860
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	1	0	1
Sum finansielle instrumenter eiendeler	545	117	3 691	420	29 909	0	34 682
Ansvarlig lånekapital	0	0	-172	0	-1 441	0	-1 613
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-806	0	-806
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-3 350	0	-8 192	-2 581	-14 123
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	0	0	0	0	-119	0	-119
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0	0	-1	0	-1
Rentederivater	-556	0	0	0	0	0	-556
Valutaderivater	-47	0	0	0	0	0	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	-1	0	-1 950	0	-14 959	0	-16 910
Sum finansielle instrumenter gjeld	-604	0	-5 472	0	-25 518	-2 581	-34 175

NOTE 21. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Metoder for å fastsette virkelig verdi

Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater er vurdert til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko er gjort på basis av de vurderinger som markedsaktørene gjør av utstederens kredittverdighet.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko og marginer skjer med utgangspunkt i opprinnelig påslag for kredittisiko og margin, men med senere justering av disse påslagene i takt med endringer i markedets prising av risiko, låntagernes kredittverdighet og marginendringer i markedet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Der innlån er vurdert til virkelig verdi, vil noterte innlån vurderes til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring verdsettes gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Vi har neddiskontert med swap-rentekurven med påslag for opprinnelig kredittspread på innlånet for å eliminere effektene av kredittrisikoen. Det er renterisikoen som sikres.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet. Påslag for marginer skjer med utgangspunkt i opprinnelig margin, men med senere justering av margin i takt med marginendringer i markedet.

Opsjoner

Verdsettelse av aksjeopsjoner og aksjeindeksopsjoner til virkelig verdi skjer via innhentelse av markedspriser fra tilretteleggerne av de strukturerte produktene.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2013

KONSERN

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	895	895
Rentederivater ¹	0	606	0	606
Valutaderivater	0	16	0	16
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	748	3 242	382	4 372
Sum eiendeler	748	3 864	1 277	5 889
Ansvarlig lånekapital	0	-172	0	-172
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-2 534	0	-2 534
Rentederivater ¹	0	-472	0	-472
Valutaderivater	0	-15	0	-15
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-382	0	-382
Sum forpliktelser	0	-3 575	0	-3 575

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2013 positiv med 174 millioner.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2012

KONSERN

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	1 226	1 226
Rentederivater ¹	0	706	0	706
Valutaderivater	0	52	0	52
Akseindeksopsjoner og aksjeopsjoner	0	1	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	29	3 141	420	3 590
Sum eiendeler	29	3 900	1 646	5 575
Ansvarlig lånekapital	0	-172	0	-172
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-4 409	0	-4 409
Rentederivater ¹	0	-586	0	-586
Valutaderivater	0	-47	0	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 951	0	-1 951
Sum forpliktelser	0	-7 165	0	-7 165

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2012 positiv med 192 millioner.

Morbankens eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2013

MORBANK				
MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	416	416
Rentederivater ¹	0	527	0	527
Valutaderivater	0	16	0	16
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	748	3 242	382	4 372
Sum eiendeler	748	3 785	798	5 331
Ansvarlig lånekapital	0	-172	0	-172
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-1 577	0	-1 577
Rentederivater ¹	0	-427	0	-427
Valutaderivater	0	-15	0	-15
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-382	0	-382
Sum forpliktelser	0	-2 573	0	-2 573

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2013 130 millioner.

Morbankens eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2012

MORBANK				
MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	521	521
Rentederivater ¹	0	609	0	609
Valutaderivater	0	52	0	52
Akseindeksopsjoner og aksjeopsjoner	0	1	0	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	29	3 141	420	3 590
Sum eiendeler	29	3 803	941	4 773
Ansvarlig lånekapital	0	-172	0	-172
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-3 350	0	-3 350
Rentederivater ¹	0	-556	0	-556
Valutaderivater	0	-47	0	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 951	0	-1 951
Sum forpliktelser	0	-6 076	0	-6 076

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2012 117 millioner.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2013

KONSERN

MILLIONER KRONER	UTLÅN	KORTSIKTIG PLASSERING I VERDIPAPIRER	TOTALT
Inngående balanse	1 226	420	1 646
Investeringer i perioden/nye avtaler	2	87	89
Salg i perioden (til bokført verdi)	0	-125	-125
Forfalt	-330	0	-330
Netto gevinster på finansielle instrumenter	-3	0	-3
Utgående balanse	895	382	1 277
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	2	0	2

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2012

KONSERN

MILLIONER KRONER	UTLÅN	KORTSIKTIG PLASSERING I VERDIPAPIRER	TOTALT
Inngående balanse	1 880	178	2 058
Investeringer i perioden/nye avtaler	54	242	296
Forfalt	-746	0	-746
Netto gevinster på finansielle instrumenter	38	0	38
Utgående balanse	1 226	420	1 646
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	40	0	40

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2013

MORBANK

MILLIONER KRONER	UTLÅN	KORTSIKTIG PLASSERING I VERDIPAPIRER	TOTALT
Inngående balanse	521	420	941
Investeringer i perioden/nye avtaler	2	87	89
Salg i perioden (til bokført verdi)	0	-125	-125
Forfalt	-111	0	-111
Netto gevinster på finansielle instrumenter	4	0	4
Utgående balanse	416	382	798
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	5	0	5

Morbankens finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2012

MORBANK

MILLIONER KRONER	UTLÅN	KORTSIKTIG PLASSERING I VERDIPAPIRER	TOTALT
Inngående balanse	717	178	895
Investeringer i perioden/nye avtaler	28	242	270
Forfalt	-244	0	-244
Netto gevinster på finansielle instrumenter	20	0	20
Utgående balanse	521	420	941
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	20	0	20

Sensitivitetsanalyse nivå 3

For eventuelt å vise sensitiviteten i fastrente utlånene kan vi endre diskonteringsrenten med 10 basispunkter. Ettersom fastrente utlånene er sikret så vil vi få tilsvarende endring med motsatt fortegn på sikringsinstrumentene. Vi har av den grunn valgt å ikke vise sensitivitetsanalysen isolert for fastrente utlånene, men viser til note 6 som viser en sensitivitetsanalyse for konsernet.

Virkelig verdi sammenlignet med innregnet verdi

KONSERN

MILLIONER KRONER	2013		2012	
	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI
Ansvarlig utlån	1	1	0	0
Utlån	29 094	29 094	33 193	33 193
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	58	58	52	52
Rentederivater	606	606	706	706
Valutaderivater	16	16	52	52
Akseindeksopsjoner og aksjeopsjoner	0	0	1	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 124	6 122	6 144	6 135
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 585	1 585	1 495	1 495
Ansvarlig lånekapital	-1 471	-1 459	-1 605	-1 613
Gjeld til kredittinstitusjoner	-13	-13	-519	-519
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-16 671	-16 517	-18 465	-18 369
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	-133	-133	-119	-119
Annen kortsiktig gjeld	-10	-10	-1	-1
Rentederivater	-472	-472	-586	-586
Valutaderivater	-15	-15	-47	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	-15 169	-15 169	-16 910	-16 910
Sum	3 530	3 694	3 391	3 470

MORBANK

MILLIONER KRONER	2013		2012	
	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI
Ansvarlig utlån	453	452	453	451
Utlån	13 430	13 430	15 043	15 043
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	56	56	53	53
Rentederivater	527	527	609	609
Valutaderivater	16	16	52	52
Akseindeksopsjoner og aksjeopsjoner	0	0	1	1
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 124	6 122	5 620	5 612
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	10 656	10 656	12 860	12 860
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	1	1
Ansvarlig lånekapital	-1 471	-1 459	-1 605	-1 613
Gjeld til kredittinstitusjoner	-13	-13	-806	-806
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-13 196	-13 060	-14 217	-14 123
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	-133	-133	-119	-119
Annen kortsiktig gjeld	-10	-10	-1	-1
Rentederivater ¹	-427	-427	-556	-556
Valutaderivater	-15	-15	-47	-47
Innskudd fra og gjeld til kunder	-15 173	-15 173	-16 910	-16 910
Sum	824	969	431	507

For kortsiktige finansielle instrumenter vil innregnet beløp normalt alltid være en god tilnærming til virkelig verdi. Finansielle derivater og kortsiktige plasseringer i verdipapirer er i sin helhet vurdert til virkelig verdi, og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Ved verdsettelsen av virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost har vi brukt ligningskursene som fastsettes av en komité nedsatt av Norges Fondsmeglerforbund. Statskasserveksler er vurdert til siste kjøperkurs (bid). For senior bankobligasjoner og ansvarlige bankobligasjoner beregnes kursene med utgangspunkt i NIBOR rentene i den korte enden og swap rentene for lån med løpetid over ett år. Risikotillegg fastsettes av de siste meglerrapportene per årsslutt.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter til amortisert kost på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2013

MILLIONER KRONER	KONSERN			
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	497	1 252	0	1 749
Sum eiendeler	497	1 252	0	1 749
Ansvarlig lånekapital	0	-1 298	0	-1 298
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-9 893	0	-9 893
Sum forpliktelser	0	-11 191	0	-11 191

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2012

MILLIONER KRONER	KONSERN			
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	993	1 554	0	2 547
Sum eiendeler	993	1 554	0	2 547
Ansvarlig lånekapital	0	-1 433	0	-1 433
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	-300	0	-300
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-10 124	0	-10 124
Sum forpliktelser	0	-11 857	0	-11 857

Morbankens eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2013

MILLIONER KRONER	MORBANK			
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Ansvarlig utlån	0	453	0	453
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	497	1 252	0	1 749
Sum eiendeler	497	1 252	0	1 749
Ansvarlig lånekapital	0	-1 298	0	-1 298
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-8 344	0	-8 344
Sum forpliktelser	0	-9 642	0	-9 642

Morbankens eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2012

MILLIONER KRONER	MORBANK			
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Ansvarlig utlån	0	453	0	453
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	993	1 033	0	2 026
Sum eiendeler	993	1 486	0	2 479
Ansvarlig lånekapital	0	-1 433	0	-1 433
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-8 286	0	-8 286
Sum forpliktelser	0	-9 719	0	-9 719

Lån og fordringer utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

UTLÅN	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	28	35	11	15
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	-15	-43	-6	-17

Akkumulert endring i virkelig verdi av lån og fordringer som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kreditrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

INNLÅN	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
MILLIONER KRONER				
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	-33	-43	-12	-19
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	15	48	3	15

Akkumulert endring i virkelig verdi av forpliktelser som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall ¹

MILLIONER KRONER	KONSERN			
	2013		2012	
	VIRKELIG VERDI	BETALINGS-FORPLIKTELSE ²	VIRKELIG VERDI	BETALINGS-FORPLIKTELSE ²
Ansvarlig lånekapital	1 459	1 458	1 613	1 617
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	519	519
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 517	16 643	18 369	18 216
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 169	15 169	16 910	16 889
Sum	33 158	33 283	37 411	37 241

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall ¹

MILLIONER KRONER	MORBANK			
	2013		2012	
	VIRKELIG VERDI	BETALINGS-FORPLIKTELSE ²	VIRKELIG VERDI	BETALINGS-FORPLIKTELSE ²
Ansvarlig lånekapital	1 459	1 458	1 613	1 617
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	13	806	806
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13 060	13 131	14 123	14 033
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 173	15 173	16 910	16 889
Sum	29 705	29 775	33 452	33 345

¹ Forskjellen mellom virkelig verdi og betalingsforpliktelse for finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi er differansen mellom clean value og pålydende på kontraktene. Når det gjelder finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost så viser oppstillingen forskjellen mellom amortisert kost og pålydende på kontraktene.

² Kolonnen betalingsforpliktelse i denne oppstillingen består av nominell betalingsforpliktelse inkludert påløpte renter på måletidspunktet. Betalingsforpliktelse i henhold til denne noten samsvarer dermed ikke med pålydende verdier på henholdsvis ansvarlig lånekapital i note 34 og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer i note 30.

NOTE 22. FINANSIELLE DERIVATER

EIENDELER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
MILLIONER KRONER				
Rentederivater	606	706	527	609
Valutaderivater	16	52	16	52
Akseindeksopsjoner og aksjeopsjoner	0	1	0	1
Sum finansielle derivater, eiendeler	622	759	543	662

FORPLIKTELSER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
MILLIONER KRONER				
Rentederivater	472	586	427	556
Valutaderivater	15	47	15	47
Sum finansielle derivater, forpliktelser	487	633	442	603

Alle finansielle derivater er pliktig vurdert til virkelig verdi over resultat.

NOTE 23. MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Fra og med 2013 skal BN Bank-konsernet opplyse om hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på, ihht. IFRS 7.13 A-F.

BN Bank-konsernet har ingen poster som er nettoført i balansen, ihht. IFRS 7.13.C a-c.

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene

Finansielle eiendeler per 31.12.2013

MOTPART	KONSERN			MORBANK		
	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	301	42	261	298	31	267
Motpart 2	111	111	0	105	105	0
Motpart 3	114	17	97	60	17	43
Motpart 4	48	38	10	32	8	24
Motpart 5	40	40	0	40	40	0
Motpart 6	8	8	0	8	8	0
Sum	622	256	368	543	209	334

Finansielle forpliktelser per 31.12.2013

MOTPART	KONSERN			MORBANK		
	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	42	42	0	31	31	0
Motpart 2	341	111	230	337	105	232
Motpart 3	17	17	0	17	17	0
Motpart 4	38	38	0	8	8	0
Motpart 5	41	40	1	41	40	1
Motpart 6	8	8	0	8	8	0
Sum	487	256	231	442	209	233

Finansielle eiendeler per 31.12.2012

MOTPART	KONSERN			MORBANK		
	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	359	70	288	354	69	285
Motpart 2	161	161	0	152	152	0
Motpart 3	136	29	107	69	28	41
Motpart 4	57	43	14	41	15	26
Motpart 5	37	37	0	37	37	0
Motpart 6	9	9	0	9	9	0
Sum	759	349	409	662	310	352

Finansielle forpliktelser per 31.12.2012

MOTPART	KONSERN			MORBANK		
	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	70	70	0	69	69	0
Motpart 2	419	161	258	417	151	266
Motpart 3	29	29	0	28	28	0
Motpart 4	43	43	0	15	15	0
Motpart 5	60	37	23	62	38	24
Motpart 6	11	9	2	11	9	2
Motpart 7	1	0	1	1	0	1
Sum	633	349	284	603	310	293

¹ Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen

NOTE 24. KORTSIKTIGE PLASSERINGER I VERDIPAPIRER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Kortsiktige plasseringer tilgjengelig for salg:				
Aksjer	382	420	382	420
Sum kortsiktige plasseringer tilgjengelig for salg	382	420	382	420
Kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost:				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	497	992	497	992
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	1 253	1 553	1 253	1 030
Sum kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost	1 750	2 545	1 750	2 022
Kortsiktige plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat:				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	56	56	56	56
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	3 934	3 114	3 934	3 114
Sum kortsiktige plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat	3 990	3 170	3 990	3 170
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 122	6 135	6 122	5 612

NOTE 25. ANSVARLIG UTLÅN

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Ansvarlig utlån vurdert til amortisert kost:				
Ansvarlig lån ytet til andre	1	0	1	0
Ansvarlig lån ytet til datterselskap	0	0	451	451
Sum ansvarlig ulån vurdert til amortisert kost	1	0	452	451

NOTE 26. EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER

Konsernselskaper

MILLIONER KRONER	DATTER- SELSKAPETS AKSJEKAPITAL	EIER- ANDEL ¹	BOKFØRT VERDI 1.1.2013	KAPITAL- FORHØYELSE M.M	NED- SKRIVNING	BOKFØRT VERDI 31.12.13	ÅRS- RESULTAT 2013	ÅRS- RESULTAT 2012
Bolig- og Næringskreditt AS, Trondheim	600	100%	1 600	0	0	1 600	120	110
BN Boligkreditt AS, Trondheim	0	100%	277	0	0	0	0	7
Collection Eiendom AS, Trondheim	0	100%	0	0	0	0	0	0
Aksjer i datterselskap			1 877	0	0	1 600		

¹ Eierandel er lik stemmeandel.

For 2012 ble det ikke avgitt konsernbidrag mellom konsernselskapene. For 2013 er det foreslått å gi konsernbidrag fra Bolig- og Næringskreditt til morselskapet på 120 millioner kroner.

Morselskapet har mottatt utbytte fra datterselskapene i 2013 på til sammen 118 millioner kroner.

BN Boligkreditt AS er avviklet i fjerde kvartal 2013.

Øvrige eiendeler klassifisert som holdt for salg

I forbindelse med mislighold av et låneforhold i 2010, overtok banken 100% av aksjene i et selskap. Banken videresolgte virksomheten i 2. kvartal 2012.

NOTE 27. IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

KONSERN 2013

MILLIONER KRONER	UTVIKLING IT-SYSTEMER	IMMATR. EIENDELER	MASK, INV OG TRANSP.M.	BYGNINGER, FASTE EIENDOMMER	VARIGE DR.MIDLER
Anskaffelseskost pr. 01.01.13	52	52	28	7	35
Tilgang	5	5	0	0	0
Avgang til anskaffelseskost	0	0	-3	0	-3
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-18	-18	-9	0	-9
Anskaffelseskost pr. 31.12.13	39	39	16	7	23
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.13	42	42	17	0	17
Avgang	0	0	-2	0	-2
Årets ordinære avskrivninger	8	8	4	0	4
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-18	-18	-9	0	-9
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.13	32	32	10	0	10
Bokført verdi pr. 31.12.13	7	7	6	7	13

AVSKRIVNINGSMETODE	LINEÆR	LINEÆR	LINEÆR
Levetid	4 år	3 - 5 år	100 år

MORBANK 2013

MILLIONER KRONER	UTVIKLING IT-SYSTEMER	IMMATR. EIENDELER	MASK, INV OG TRANSP.M.	BYGNINGER, FASTE EIENDOMMER	VARIGE DR.MIDLER
Anskaffelseskost pr. 01.01.13	52	52	28	7	35
Tilgang	5	5	0	0	0
Avgang til anskaffelseskost	0	0	-3	0	-3
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-18	-18	-9	0	-9
Anskaffelseskost pr. 31.12.13	39	39	16	7	23
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.13	42	42	17	0	17
Avgang	0	0	-2	0	-2
Årets ordinære avskrivninger	8	8	4	0	4
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-18	-18	-9	0	-9
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.13	32	32	10	0	10
Bokført verdi pr. 31.12.13	7	7	6	7	13

AVSKRIVNINGSMETODE	LINEÆR	LINEÆR	LINEÆR
Levetid	4 år	3 - 5 år	100 år

Utvikling av IT-systemer er egenutviklede immaterielle eiendeler.

Avskrivningsplanen reflekterer antatt brukstid på driftsmidlene.

KONSERN 2012

MILLIONER KRONER	UTVIKLING IT-SYSTEMER	IMMATR. EIENDELER	MASK, INV OG TRANSP.M.	BYGNINGER, FASTE EIENDOMMER	VARIGE DR.MIDLER
Anskaffelseskost pr. 01.01.12	70	70	56	7	63
Tilgang	13	13	3	0	3
Avgang til anskaffelseskost	0	0	-2	0	-2
Nedskrivninger	-31	-31	-29	0	-29
Anskaffelseskost pr. 31.12.12	52	52	28	7	35
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.12	50	50	40	0	40
Avgang	0	0	-1	0	-1
Årets ordinære avskrivninger ¹	14	14	6	0	6
Nedskrivninger	-22	-22	-28	0	-28
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.12	42	42	17	0	17
Bokført verdi pr. 31.12.12	10	10	11	7	18

AVSKRIVNINGSMETODE	LINEÆR	LINEÆR	LINEÆR
Levetid	4 år	3 - 5 år	100 år

MORBANK 2012

MILLIONER KRONER	UTVIKLING IT-SYSTEMER	IMMATR. EIENDELER	MASK, INV OG TRANSP.M.	BYGNINGER, FASTE EIENDOMMER	VARIGE DR.MIDLER
Anskaffelseskost pr. 01.01.12	70	70	56	7	63
Tilgang	13	13	3	0	3
Avgang til anskaffelseskost	0	0	-2	0	-2
Nedskrivninger	-31	-31	-29	0	-29
Anskaffelseskost pr. 31.12.12	52	52	28	7	35
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.12	50	50	40	0	40
Avgang	0	0	-1	0	-1
Årets ordinære avskrivninger ¹	14	14	6	0	6
Nedskrivninger	-22	-22	-28	0	-28
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.12	42	42	17	0	17
Bokført verdi pr. 31.12.12	10	10	11	7	18

AVSKRIVNINGSMETODE	LINEÆR	LINEÆR	LINEÆR
Levetid	4 år	3 - 5 år	100 år

NOTE 28. OVERTATTE EIENDOMMER

Konsern:

Konsernet har pr. 31.12.13 en overtatt eiendom til en bokført verdi på 3 millioner kroner. Pr. 31.12.12 var bokført verdi 29 millioner kroner. Nedgang skyldes realisasjon av deler av overtatt eiendom.

NOTE 29. INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Innskudd fra og gjeld kunder vurdert til amortisert kost:				
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	14 623	14 643	14 623	14 643
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	174	316	178	316
Innskudd fra og gjeld til kunder vurdert til amortisert kost	14 797	14 959	14 801	14 959
Innskudd fra og gjeld kunder utpekt til virkelig verdi:				
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid, utpekt til virkelig verdi	372	1 951	372	1 951
Innskudd fra og gjeld til kunder utpekt til virkelig verdi	372	1 951	372	1 951
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	15 169	16 910	15 173	16 910

NOTE 30. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Pålydende verdier

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Pålydende verdi sertifikater	1 500	3 629	1 350	3 429
Pålydende verdi egne sertifikater	0	-395	0	-345
Netto pålydende verdi sertifikater	1 500	3 234	1 350	3 084
Pålydende verdi obligasjoner	15 049	15 711	11 846	11 717
Pålydende verdi egne obligasjoner	-306	-884	-306	-857
Netto pålydende verdi obligasjoner	14 743	14 827	11 540	10 860
Netto pålydende verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 243	18 061	12 890	13 944

Innregnede verdier

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Sertifikater vurdert til amortisert kost	0	0	0	0
Sertifikater utpekt til virkelig verdi	1 519	3 285	1 367	3 131
Sum innregnet verdi av sertifikater	1 519	3 285	1 367	3 131
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	9 739	10 028	8 208	8 192
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	4 244	3 932	3 275	2 581
Obligasjoner utpekt til virkelig verdi	1 015	1 124	210	219
Sum innregnet verdi av obligasjoner	14 998	15 084	11 693	10 992
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16 517	18 369	13 060	14 123

NOTE 31. GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:				
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	13	519	13	806
Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	13	519	13	806
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	519	13	806

NOTE 32. FORSKUDDSBETALINGER OG OPPTJENTE INNTEKTER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Opptjente ikke betalte inntekter og forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	58	52	56	53
Finansielle garantier	0	0	0	0
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	58	52	56	53

NOTE 33. PÅLØPTE KOSTNADER OG FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Påløpte ikke forfalte kostnader/innbetalte ikke opptjente inntekter	11	17	11	16
Avsetninger for forpliktelser	13	17	13	17
Finansielle garantier	133	119	133	119
Netto pensjonsforpliktelse (se note 18)	30	48	19	31
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	187	201	176	183

Avsetninger for forpliktelser - legale forpliktelser

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Inngående balanse	17	12	17	12
Nye avsetninger i perioden	12	14	12	14
Utgifter ført mot avsetning	-13	-9	-15	-9
Tilbakeført, ikke benyttet avsetning	-3	0	-1	0
Effekt av tidsverdi	0	0	0	0
Utgående balanse	13	17	13	17

Avsetninger knytter seg til prestasjonslønn og feriepenger til de ansatte, og andre avtalefestede utbetalinger til ansatte.

NOTE 34. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost

ISIN-NUMMER	2013		2012		VALUTA	FORFALL	KONSERN OG MORBANK	
	INNREGNET VERDI 31.12.13 ⁴	PÅLYDENDE (MILL. KR)	INNREGNET VERDI 31.12.12 ⁴	PÅLYDENDE (MILL. KR)			1. MULIGE INNFRIELSE	MARGIN-ENDRING
1056663.1 ¹	498	500	498	500	NOK	16.04.20	16.04.15	16.04.15
1066329.7 ²	299	300	299	300	NOK	12.12.22	22.12.17	
1041777.7	0	0	155	156	NOK	22.08.18	22.03.13	
1023144.2 ³	84	85	84	85	NOK	Evigvarende	19.09.14	17.09.14
1059357.7 ³	398	400	397	400	NOK	Evigvarende	22.06.14	22.12.20
Ansv. lån vurd. til amortisert kost	1 280	1 285	1 434	1 441				

Ansvarlige lån utpekt til virkelig verdi over resultat

ISIN-NUMMER	2013		2012		VALUTA	FORFALL	KONSERN OG MORBANK	
	INNREGNET VERDI 31.12.13 ⁴	PÅLYDENDE (MILL. KR)	INNREGNET VERDI 31.12.12 ⁴	PÅLYDENDE (MILL. KR)			1. MULIGE INNFRIELSE	MARGIN-ENDRING
1023143.4 ³	165	165	168	165	NOK	Evigvarende	25.08.14	25.08.14
Ansvarlige lån utpekt til virkelig verdi	165	165	168	165				
Ansvarlig lånekapital	1 445	1 450	1 601	1 606				

¹ Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 2,75 prosentpoeng etterskuddsvis de første 5 årene, og deretter 3-måneders NIBOR med tillegg av henholdsvis 3,50 prosentpoeng etterskuddsvis for de siste 5 årene. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Renten på lånet er 4,44 prosent pr. 31. desember 2013. Lånet inngår i sin helhet i ansvarlig kapital, se note 3.

² Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 3,00 prosentpoeng etterskuddsvis. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at lånet helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggs kapital kan lånet innfris. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Renten er 4,64 prosent pr. 31. desember 2013. Lånet inngår i sin helhet i ansvarlig kapital, se note 3.

³ Banken har tre fondsboligjøsninger pr 31.12.2013. Renten på lån 1023143.4 er fast 7,14 prosent til 25. august 2014, deretter 3-måneders NIBOR med tillegg av 3,00 prosentpoeng etterskuddsvis. Renten på 1023144.2 fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 2,00 prosentpoeng de første 10 årene, og deretter 3-måneders NIBOR med tillegg av 3,00 prosentpoeng. Pr. 31. desember 2013 var renten 3,65 prosent. Renten på lån 1059357.7 fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 3,90 prosentpoeng de første 10 årene og deretter 3-måneders NIBOR med tillegg av 4,90 prosentpoeng. Pr 31. desember 2013 var renten 5,56 prosent. Lånene kan innfris helt eller delvis etter 10 år. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Alle lånene inngår i sin helhet i kjernekapital, se note 3.

⁴ Tall er uten påløpte renter

NOTE 35. PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR PR. 31.12.

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Pantstillelser				
Bokført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet for D-lån	3 306	3 826	3 306	3 826
Stillet sikkerhet i obligasjoner for trekkadgang i Norges Bank	3 306	3 826	3 306	3 826
D-lån i Norges Bank	0	0	0	0
Garantiansvar				
Kontraktsgarantier	105	56	243	56
Betalingsgarantier	4	46	4	46
Garanti gitt til SpareBank 1 Næringskreditt ¹	0	165	0	165
Garanti gitt til SpareBank 1 SMN ²	1 251	1 343	1 251	1 343
Sum garantiansvar	1 360	1 610	1 498	1 610

¹ Se note 9 for ytterligere informasjon om overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt.

² Herav gjelder 343 millioner en garanti gitt til SpareBank 1 SMN vedrørende kredittrisikoen i solgt portefølje pr. 31.12.2012. Pr. 31.12.2013 gjelder 250 mill. garanti vedr kredittrisiko i solgt portefølje.

NOTE 36. ANSATTE OG TILLITSVALGTES LÅNEFORHOLD

MILLIONER KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Lån til ansatte pr. 31.12.	249 218	228 891	191 502	165 758
Lån til tillitsvalgte pr. 31.12.	2 992	4 279	2 992	4 279
Rentesubsidiering av lån til ansatte¹	0	0	0	0

¹ Denne subsidieringskostnaden vises ikke i resultatregnskapet fordi renteinntektene fra lån til ansatte bokføres til faktisk avtalt rente.

Kriteriene for lån til ansatte inkludert ledende ansatte er de samme som for ordinære personkunder. Det vil si at alle ansatte er underlagt den samme kredittvurdering og de samme låneutmålingskriterier som øvrige kunder. Den eneste forskjellen er at de ansatte har fått en subsidiert rente for lån inntil 3 millioner kroner. Renten på disse lånene er lik normrenten. Lån til selskaper der tillitsvalgte er styremedlem og/eller har bestemmende innflytelse, ytes på ordinære kundevilkår.

Lån til representantskapets leder, kontrollkomiteens leder, styret og ledelsen for 2013

NAVN	STILLING	HOVEDSTOL
Jannike Lund	Varamedlem ansattes representant i styret	2 991 982
Gunnar Hovland	Administrerende direktør	4 109 693
Svend Lund	Viseadministrerende direktør	2 701 840
Trond Søråas	Direktør	3 598 256
Eli Ystad	Direktør	5 210 868
Rune Rasmussen	Direktør	2 405 191

Lån til representantskapets leder, kontrollkomiteens leder, styret og ledelsen for 2012

NAVN	STILLING	HOVEDSTOL
Anita Finserås Bretun	Ansattes representant i styret	2 077 000
Gunnar Hovland	Administrerende direktør	4 559 000
Svend Lund	Viseadministrerende direktør	2 313 000
Trond Søråas	Direktør	3 700 000
Eli Ystad	Direktør	5 520 000
Rune Rasmussen	Direktør	2 208 000

NOTE 37. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

BN Bank har gjennomført transaksjoner med nærstående parter som beskrevet i herværende note, samt note 35. I tillegg foreligger det transaksjoner med nærstående selskaper som datterselskaper, jmfør note 25. Transaksjoner med datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet. BN Banks aksjonærer fremkommer i note 37. Foruten lån gitt til særskilte betingelser til ansatte med flere, er alle transaksjoner med nærstående inngått på markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som identifiseres i denne note og note 35, samt eliminerte transaksjoner innenfor konsernet BN Bank, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Godtgjørelse til administrerende direktør, tillitsvalgte og valgt revisor Ytelse til ledende ansatte 2013

Konsernet har en ledergruppe som består av ledende ansatte i banken.

	HONORAR	LØNN	PRESTASJONS- LØNN ^{1,2}	NATURALYTELSER OG ANDRE SKATTEPLIKTIGE GODTGJØRELSE	INNBETALT PENSJONS- PREMIE	SAMLET GODT- GJØRELSE	LÅN OG SIKKERHETS- STILLER
Ledende ansatte							
Gunnar Hovland, adm.direktør ^{3,5}	0	2 096 681	262 500	172 280	162 727	2 694 188	4 109 693
Svend Lund, viseadm.direktør ^{3,5}	0	1 884 722	229 102	177 137	125 351	2 416 312	2 701 840
Trond Søråas, direktør økonomi og finans ^{3,5}	0	1 199 015	97 917	166 788	38 754	1 502 474	3 598 256
Rune Rasmussen, direktør risikostyring ^{3,5}	0	1 074 704	65 625	146 396	11 399	1 298 124	2 405 191
Eli Ystad, direktør personmarked ^{4,5}	0	1 199 128	14 583	154 000	11 398	1 379 109	5 210 868
Styret							
Finn Haugan, styrets leder	269 000	0	0	0	0	269 000	0
Tore Medhus, styrets nestleder	232 000	0	0	0	0	232 000	0
Øvrige styremedlemmer	865 000	635 402	15 000	6 000	8 914	1 530 316	2 991 982
Tidligere styremedlemmer							
Øvrige styremedlemmer	150 000	427 303	13 500	3 996	7 710	602 509	1 961 520
Kontrollkomité							
Medlemmer	416 000	0	0	0	0	416 000	0
Sum	1 932 000	8 516 955	698 227	826 597	366 253	12 340 032	22 979 350

¹ Se note 16 for nærmere detaljer.

² Notene angir utbetalt prestasjonslønn og bonus i regnskapsåret, opptjent tidligere år. Villkårene for avsetning av bonus for 2013 er ikke oppfylt.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 6 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁵ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 18 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler. Ledende ansatte som er ansatt etter 1.1.2011 inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 35).

BN Bank har fra og med 2011 valgt en bonusløsning for ledende ansatte som holder seg innenfor begrensningene til Finanstilsynets forskrift for godtgjørelsesordning. Prinsippet for fordeling av bonus til ansatte som omfattes av forskriften er at den ikke er skjønnsmessig på individnivå, at den ikke overstiger 1,5 månedslønn og at bonuspottens størrelse beregnes likt som for øvrige ansatte. Prestasjonslønn opplyst i denne noten gjelder bonus utbetalt i 2013, men opptjent forrige år.

Gruppen som berøres av ny forskrift er identifisert og omfatter ledergruppen samt enkelte ansatte innenfor kredittområdet, finans og i kontrollfunksjoner.

Ytelser til ledende ansatte 2012

Konsernet har en ledergruppe som består av ledende ansatte i banken.

	HONORAR	LØNN	PRESTA- SJONS- LØNN ^{1,2}	NATURALYTELSER OG ANDRE SKATTEPLIKTIGE GODTGJØRELSER	INNBETALT PENSJONS- PREMIE	SAMLET GODT- GJØRELSE	LÅN OG SIKKERHETS- STILLER
Tidligere ledende ansatte							
Olav Isak Sjøflot, direktør forretningsstøtte ^{3,5}	0	1 241 744	0	78 603	27 309	1 347 656	1 119 000
Erlend Drilsvik, direktør PM/Kommunikasjon ^{3,5}	0	1 163 598	0	96 935	34 399	1 294 932	3 469 000
Ledende ansatte							
Gunnar Hovland, adm.direktør ^{3,5}	0	1 647 545	0	176 122	88 332	1 911 999	4 559 000
Svend Lund, viseadm.direktør ^{3,5}	0	1 776 877	150 000	156 258	126 914	2 210 049	2 313 000
Trond Søråas, direktør økonomi og finans ^{3,5}	0	1 138 609	0	101 185	42 114	1 281 908	3 700 000
Rune Rasmussen, direktør risikostyring ^{3,5}	0	1 037 721	0	141 118	51 029	1 229 868	2 208 000
Eli Ystad, direktør personmarked ^{4,5,6}	0	458 333	0	75 500	5 922	539 755	5 520 000
Styret							
Finn Haugan, styrets leder	266 000	0	0	0	0	266 000	0
Tore Medhus, styrets nestleder	232 000	0	0	0	0	232 000	0
Øvrige styremedlemmer	1 007 000	382 873	0	3 966	9 781	1 403 620	2 077 000
Kontrollkomité							
Medlemmer	416 000	0	0	0	0	416 000	0
Sum	1 921 000	8 847 300	150 000	829 687	385 800	12 133 787	24 965 000

¹ Se note 16 for nærmere detaljer.

² Notene angir utbetalt prestasjonslønn og bonus i regnskapsåret, opptjent tidligere år. Vilklarene for avsetning av bonus for 2012 er oppfylt.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 6 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁵ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 18 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler. Ledende ansatte som er ansatt etter 1.1.2011 inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 35).

⁶ Ansatt i løpet av 2012.

Godtgjørelse til revisor

TUSEN KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Godtgjørelse til valgt revisor				
Ordinært revisjonshonorar lovpålagt revisjon ¹	1 182	1 251	920	926
Skatterådgivning	101	127	58	86
Andre attestasjonstjenester ²	110	317	70	106
Honorar for annen bistand	231	180	230	180
Sum godtgjørelse til valgt revisor (inkl mva)	1 624	1 875	1 278	1 298

Ordinært revisjonshonorar for konsernet utgjør 877.768 for regnskapsåret 2013 og 917.726 for regnskapsåret 2012. Tilsvarende tall for morbanken utgjør 671.518 for regnskapsåret 2013 og 685.226 for regnskapsåret 2012.

¹ Herav utgjør revisjon av kvartalsregnskapene for konsernet 304.375 i 2013 og 333.044 i 2012. Tilsvarende tall for morbanken utgjør 248.125 i 2013 og 241.169 i 2012.

² Andre attestasjonstjenester i 2013 utgjør i det vesentligste: Redegjørelser.

Andre attestasjonstjenester i 2012 utgjør i det vesentligste: Redegjørelser, samt honorar i forbindelse med jobben som uavhengig gransker av utlånsporteføljen i BN Boligkreditt.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

MILLIONER KRONER		KONSERN	
		2013	2012
Renteinntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	149	156
SpareBank 1 SR-Bank	SpareBank 1-alliansen	0	7
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	0	2
Andre inntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	6	6
Rentekostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	6	4
SpareBank 1 SR-Bank	SpareBank 1-alliansen	0	1
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	1	2
Andre kostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	0	0
Fordringer pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	270	942
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	0	279
Gjeld pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	7	27

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

		MORBANK	
MILLIONER KRONER		2013	2012
Renteinntekter			
BN Boligkreditt AS	Datterselskap	0	10
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	418	469
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	149	156
SpareBank 1 SR-Bank	SpareBank 1-alliansen	0	7
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	0	2
Andre inntekter			
BN Boligkreditt AS	Datterselskap	0	5
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	110	-29
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	6	6
Rentekostnader			
BN Boligkreditt AS	Datterselskap	0	48
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	2	4
SpareBank 1 SR-Bank	SpareBank 1-alliansen	0	1
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	1	2
Andre kostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	0	0
Fordringer pr 31.12.			
BN Boligkreditt AS	Datterselskap	0	1
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	9 748	11 968
Collection Eiendom AS	Datterselskap	0	1
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	270	942
SpareBank 1 Nord-Norge	SpareBank 1-alliansen	0	279
Gjeld pr 31.12.			
BN Boligkreditt AS	Datterselskap	0	287
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-alliansen	0	27

BN Bank har syndikert utlån til andre parter både gjennom etablering av ordinære syndikatlån og gjennom bilaterale risikoavlastningsavtaler. Avtalene er utformet slik at utlånene kvalifiserer for å fraregnes balanse og resultat hva gjelder den risikoavlastede/syndikerte delen av utlånene. Omfang av slike fraregnede utlån risikoavlastet fra/syndikert til nærstående parter er gjengitt nedenfor.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

TUSEN KRONER	KONSERN		MORBANK	
	2013	2012	2013	2012
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 Samspår	281	284	210	210
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SR-bank	272	275	125	126
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SMN	280	245	0	0
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet fra nærstående parter	833	803	335	336

NOTE 38. AKSJONÆRSTRUKTUR OG AKSJEKAPITAL

Aksjonærer pr. 31. desember

NAVN	2013		2012	
	EIERANDEL	ANTALL AKSJER	EIERANDEL	ANTALL AKSJER
SpareBank 1 SMN	33,0 %	4 658 389	33,0 %	4 411 549
SpareBank 1 SR-Bank	23,5 %	3 317 338	23,5 %	3 141 558
SpareBank 1 Nord-Norge	23,5 %	3 317 338	23,5 %	3 141 558
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	20,0 %	2 823 266	20,0 %	2 673 666
Sum	100 %	14 116 331	100 %	13 368 331

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom aksjonærene. Aksjonærene klassifiserer sin deltakelse i BN Bank ASA som investering i et felleskontrollert foretak og vurderer denne etter egenkapitalmetoden.

Aksjekapital pr. 31. desember 2013

Det er utstedt 14.116.331 aksjer à kroner 50. Det foreligger ingen fullmakt fra generalforsamlingen til å utvide aksjekapitalen eller kjøpe egne aksjer. Det er ikke utestående noen form for gjeldsinstrumenter med konverteringsrett til aksjer, og det er heller ikke utstedt noen form for opsjoner som kan føre til en økning i antall aksjer.

Det ble også vedtatt i ordinær generalforsamling 2013 i morselskapet å gi utbytte på 187 millioner kroner. I ekstraordinær generalforsamling ble det vedtatt en tilsvarende kapitalforhøyelse på 187 millioner kroner.

Det ble utstedt 748 000 nye aksjer i 2013 tilsvarende utbetalt utbytte på 187 millioner kroner.

NOTE 39. FORESLÅTT, IKKE VEDTATT UTBYTTE

MILLIONER KRONER	MORBANK	
	2013	2012
Totalt foreslått utbytte	240	187
Foreslått utbytte pr aksje	17	14
Antall aksjer	14 116 331	13 368 331

NOTE 40. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN**Betingede forpliktelser****Salg av strukturete produkter**

Banken ble i 2008 saksøkt i et gruppesøksmål vedrørende strukturete spareprodukter. Høyesterett fastslo i februar 2010 at gruppesøksmål ikke er egnet for å vurdere denne type produkter, og gruppesøksmålet mot BN Bank fikk dermed sin endelige avklaring.

Tre av bankens kunder tok etter dette ut stevning mot banken på individuelt grunnlag. Banken ble ved dom av 8. juli 2011 frifunnet i Oslo Tingrett, men dommen ble anket til Borgarting Lagmannsrett. Saken ble senere hevet som forlikt, med samme resultat for banken som etter tingrettens dom hvor banken måtte dekke egne saksomkostninger.

I tillegg har BN Bank gitt lån til finansiering av strukturete produkter Artemis. BN Bank ble stevnet av 6 kunder, men sakene ble hevet som forlikt, uten at banken utbetalte noen erstatning til saksøkerne.

I mars 2013 falt Høyesteretts domsavsigelse i den såkalte "Røeggen-saken". Finansklagenemnda ba i den forbindelse alle banker om å gjøre en ny vurdering av deres klager på strukturete spareprodukter i nemnda sett i lys av domsavsigelsen. Etter en fornyet gjennomgang er det fortsatt BN Banks syn at de saker som banken er involvert i ikke er sammenlignbare med "Røeggen-saken". Uttalelser fra Finansklagenemnda i løpet av 4. kvartal 2013 har styrket bankens syn. BN Bank har som en følge av dette ikke foretatt avsetninger knyttet til strukturete spareprodukter i 2013.

Betingede utfall, hendelser etter balansedagen

Foruten de forhold som er omtalt i noten over, foreligger det ikke eiendeler eller forpliktelser som det knytter seg betingede utfall til og der disse utfall kan ha vesentlig påvirkning på konsernets finansielle stilling og resultat. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen.

NOTE 41. RESULTATREGNSKAP 4 SISTE KVARTAL**Spesifikasjon av resultatet**

KONSERN

MILLIONER KRONER	1.KV. 2013	2. KV. 2013	3. KV. 2013	4. KV. 2013	ÅRET 2013
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	87	104	109	110	410
Sum andre driftsinntekter	63	81	66	73	283
Sum andre driftskostnader	56	52	53	54	215
Driftsresultat før tap på utlån	94	133	122	129	478
Tap på utlån	52	20	-7	64	129
Resultat før skatt	42	113	129	65	349
Beregnet skattekostnad	12	32	36	17	97
Resultat etter skatt	30	81	93	48	252

Spesifikasjon av resultatet

KONSERN

MILLIONER KRONER	1.KV. 2012	2. KV. 2012	3. KV. 2012	4. KV. 2012	ÅRET 2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	84	85	89	85	343
Sum andre driftsinntekter	43	31	38	179	291
Sum andre driftskostnader	67	62	62	71	262
Driftsresultat før tap på utlån	60	54	65	193	372
Tap på utlån	9	14	13	78	114
Resultat før skatt	51	40	52	115	258
Beregnet skattekostnad	14	11	14	33	72
Resultat etter skatt	37	29	38	82	186

Spesifikasjon av resultatet

MORBANK

MILLIONER KRONER	1.KV. 2013	2. KV. 2013	3. KV. 2013	4. KV. 2013	ÅRET 2013
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	39	41	47	56	183
Sum andre driftsinntekter	35	43	26	39	143
Sum andre driftskostnader	34	31	33	34	132
Driftsresultat før tap på utlån	40	53	40	61	194
Tap på utlån	-4	0	-16	40	20
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	0	118	0	0	118
Resultat før skatt	44	171	56	21	292
Beregnet skattekostnad	12	15	16	0	43
Resultat etter skatt	32	156	40	21	249

Spesifikasjon av resultatet

MORBANK

MILLIONER KRONER	1.KV. 2012	2. KV. 2012	3. KV. 2012	4. KV. 2012	ÅRET 2012
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	37	40	47	39	163
Sum andre driftsinntekter	28	24	13	151	216
Sum andre driftskostnader	44	38	38	48	168
Driftsresultat før tap på utlån	21	26	22	142	211
Tap på utlån	7	14	21	74	116
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	0	164	0	0	164
Resultat før skatt	14	176	1	68	259
Beregnet skattekostnad	4	48	0	20	72
Resultat etter skatt	10	128	1	48	187

NOTE 42. TILLITSVALGTE OG LEDELSE

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjonærene den øverste myndighet i konsernet. Av representantskapets 15 medlemmer velges 11 av aksjonærene, mens 4 velges av og blant de ansatte. Generalforsamlingen velger også kontrollkomité. Representantskapet velger ekstern revisor og styre. BN Bank, BNkreditt og BN Boligkreditt har hatt identisk representantskap og kontrollkomité siden 13. mars 2009. Alle selskapene har samme revisor.

Representantskap**MEDLEMMER****STILLING/BOSTED****Valgt av og blant aksjonærene**

Tore Haarberg	SpareBank 1 Gruppen AS
Gro Tveit	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Stig Horsberg Eriksen	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Elisabeth Utheim	SpareBank 1 Nord-Norge
Bjørn Reidar Engaas	SpareBank 1 Nøtterøy - Tønsberg
Odd Einar Folland	SpareBank 1 Nordvest
Unni Pedersen	SpareBank 1 Nord-Norge
Truls Lindberg	SpareBank 1 Nord-Norge
Kjersti Hønstad	SpareBank 1 SMN
Vegard Helland	SpareBank 1 SMN
Arne Nypan	SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS

Vararepresentanter

Anne Beth Høivik	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Rolf Einar Hermannsen	Samarbeidende Sparebanker AS
Merete Hauge	SpareBank 1 Nord-Norge
Inge Grøntvedt	SpareBank 1 SMN
Evy Heia	SpareBank 1 SMN
Atle Håvarstein Nilsen	SpareBank 1 SR-Bank ASA

Valgt av og blant de ansatte

Einar Arnstad	BN Bank, Trondheim
Hege Brattbakk	BN Bank, Trondheim
Martin Meier	BN Bank, Oslo
Marianne Røise Sørli	BN Bank, Oslo

Vararepresentanter

Inger Langeng	BN Bank, Trondheim
---------------	--------------------

Ingen av representantskapets medlemmer eier aksjer i BN Bank

Kontrollkomité**MEDLEMMER****STILLING/BOSTED**

Knut Ro	Advokat og partner, Ro Sommersnes advokatfirma, Oslo
Rolf Røkke	Advokat, Trondheim
Odd Broshaug	Rådgiver, Håvik
Rigmor Abel	HR-direktør, Norges sjømatråd Tromsø

Møtende varamedlem

Ivar Listerud	SpareBank 1 Østfold Akershus
---------------	------------------------------

Valgkomité

MEDLEMMER	STILLING/BOSTED
Tore Haarberg, leder	Konserndirektør SpareBank 1 Gruppen AS
Gro Tveit, nestleder	Økonomidirektør i SpareBank 1 SR-Bank ASA
Jan-Frode Janson	Konsernsjef SpareBank 1 Nord-Norge
Tom Skundberg ¹	Ass. direktør Bedriftsmarked, BN Bank ASA

¹Det velges en valgkomité av representantskapet og en av generalforsamlingen. Komitéene er identiske med unntak av ansattes representant som kun er representert i komitéen valgt av representantskapet.

Ingen av medlemmene i kontrollkomité eller valgkomité eier aksjer i BN Bank.

Ekstern revisjon

	ANTALL AKSJER
PricewaterhouseCoopers AS, ved statsautorisert revisor Rune Kenneth S. Lædre	0

Styret

MEDLEMMER	
Finn Haugan, leder	Konsernsjef i SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.
Tore Medhus, nestleder	Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.
Stig- Arne Engen	Kommunikasjonsdirektør i SpareBank 1 Nord-Norge. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2014.
Harald Gaupen	Adm. banksjef i SpareBank 1 Buskerud-Vestfold. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2015.
Helene Jebsen Anker	Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2014.
Ella Skjørestad	Markedsdirektør i Sparebank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2011 og valgperiode utløper 2014.
Kristin Undheim	Selvstendig næringsdrivende og Høyskolelektor – Fagansvarlig Bachelor i Kreativitet, Innovasjon og forretningsutvikling - Markedshøyskolen. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper 2014.
Jannike Lund	Finanskonsulent i BN Bank. Varamedlem ansattes representant. Valgt første gang i 2013 og valgperioden utløper i 2015.

Varamedlemmer

Jan-Frode Janson	Konsernsjef SpareBank 1 Nord-Norge
Vibeke Rosset Reimers	Banksjef i SpareBank 1 SMN
Inglen Haugland	Regiondirektør i SpareBank 1 SR-Bank ASA

Ingen styremedlemmer eier aksjer i BN Bank.

Konsernets ledelse

NAVN	ANTALL ÅR I KONSERNET	STILLING	HOVEDANSVARSRÅDE
Konsernledelse pr. 31.12.2013			
Gunnar Hovland	2	Adm.direktør	
Svend Lund	19	Viseadm. Direktør	Bedriftsmarked
Trond Søråas	17	Direktør	Økonomi og finans
Rune Rasmussen	4	Direktør	Risikostyring og Compliance
Eli Ystad	1	Direktør	Personmarked

Ingen i konsernets ledelse eier aksjer i BN Bank. Godtgjørelse til ledende ansatte og styret fremgår av note 37. Lån til ledere, tillitsvalgte og styremedlemmer fremgår av note 36.

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi bekrefter at selskapets og konsernets årsregnskap for 2013, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU, og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Årsberetningen gir etter vår beste overbevisning en rettvise oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Trondheim, 4. mars 2014
Styret i BN Bank ASA

Tore Medhus
(Nestleder)

Stig Arne Engen

Finn Haugan
(Leder)

Harald Gaupen

Helene Jebsen Anker

Kristin Undheim

Jannike Lund
(Ansattes vararepresentant)

Ella Skjørestad

Gunnar Hovland
(Administrerende direktør)

Til representantskapet og generalforsamlingen i BN Bank ASA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for BN Bank ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet BN Bank ASA' finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Revisors beretning - 2013 - BN Bank ASA, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Trondheim, 4. mars 2014

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre', written over a light blue horizontal line.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS BERETNING FOR 2013

Kontrollkomiteen i BN Bank ASA har i løpet av året holdt fem møter, hvorav 4 møter i Trondheim og 1 møte i Oslo. Styreprotokollen er gjennomgått i hvert møte.

Administrerende direktør har vært til stede i alle møter.

Komiteen har til enhver tid fått fremlagt det materiale man har ønsket og også fått tilfredsstillende svar og opplysninger om saker som har vært behandlet.

Samarbeidet med ekstern og intern revisor fungerer etter komiteens mening godt.

Komiteen har utført sin kontroll i samsvar med lovgivningen, vedtektene, instruks og sin egen arbeidsplan. Det er komiteens oppfatning at banken er drevet i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og representantskapets instruks.

Komiteen har gjennomgått styrets forslag til årsregnskap, årsberetning samt revisors beretning. Komiteen finner styrets vurdering og bankens økonomiske stilling dekkende.

Komiteen tilrår at årsberetningen og årsregnskapet godkjennes.

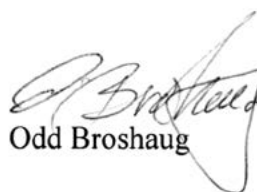
Trondheim, 4. mars 2014

Knut Ro
(leder)

Rolf Røkke
(nestleder)

Odd Broshaug

Rigmor Abel

Vedtekter for BN Bank ASA

Kap. 1 Firma. Kontorkommune. Formål.

§ 1-1 Selskapets navn er BN Bank ASA. Forretningskontoret er i Trondheim kommune. Banken kan innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Kap. 2 Aksjekapital. Ansvarlig kapital. Aksjer.

§ 2-1 Bankens aksjekapital er NOK 705 816 550 fordelt på 14 116 331 aksjer à NOK 50 fullt innbetalt.

§ 2-2 Aksjene i banken skal være registrert i Verdipapirsentralen. Alt erverv av aksjer skal straks meldes til Verdipapirsentralen.

Erverv av aksjer ved overdragelse (salg/gave) er betinget av samtykke fra styret. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn.

Nekting av samtykke skal begrunnes skriftlig.

Erververen av en aksje kan bare utøve de rettigheter som tilkommer en aksjeeier når ervervet er innført i aksjeregisteret, eller når ervervet er meldt og godtgjort uten at det hindres på grunn av bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 4-16 til 4-23. Dette gjelder likevel ikke retten til utbytte og andre utdelinger og retten til nye aksjer ved kapitalforhøyelse.

Kap. 3 Styret.

§ 3-1 Styret består av 5-9 medlemmer som velges av representantskapet.

Minst halvparten av styrets medlemmer skal være bosatt her i riket, med mindre Kongen gjør unntak i det enkelte tilfelle. Bostedskravet gjelder ikke statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen, når de er bosatt i en slik stat.

Minst ett av styrets valgte medlemmer skal være ansatt i banken. For styrets ansattrepresentanter skal det velges personlig varamedlem med møte- og talerett i styret.

For de øvrige valgte styremedlemmer kan velges inntil 3 varamedlemmer.

Styrets leder og nestleder velges særskilt.

De valgte styremedlemmer tjenestegjør i to år. Av de valgte medlemmer uttrer hvert år de som har gjort tjeneste lengst. Første gang uttrer tilnærmet halvdelen etter loddtrekning som foretas av valgkomiteén.

Varamedlemmene velges for to år.

I stedet for styremedlem som trer ut før valgperioden er ute, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

§ 3-2 Valget av styremedlemmer forberedes av en valgkomité som består av fire medlemmer, valgt av representantskapet. Komiteén skal ha medlemmer fra begge grupper i representantskapet, jfr. forretningsbankloven § 11 fjerde og femte ledd. Valgkomiteens leder velges særskilt. For de styremedlemmer som velges blant de ansatte i banken, og for slike medlemmers personlige varamedlem, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteén innstilling.

Valgkomiteén forbereder også valg til avdelingsstyret og distriktsråd, jfr. kapittel 5.

§ 3-3 Styret sammenkalles av styrets leder og har møte minst en gang i måneden og ellers så ofte bankens virksomhet tilsier det, eller når et medlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvdelen av samtlige styremedlemmer er til stede eller deltar i behandlingen av en sak. Styret kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmer av styret så vidt mulig er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et styremedlem forfall, skal varamedlemmet gis anledning til å møte eller delta i behandlingen av en sak.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende styremedlemmer eller de som deltar i behandlingen, har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst halvdelen av samtlige styremedlemmer.

Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med beslutninger som er truffet i deres fravær.

- § 3-4 Styret forestår forvaltningen av bankens anliggender, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Det skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av bankens virksomhet, herunder påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret fastsetter instruks for bankens avdelingsstyrer, jfr. dog § 5-1 siste punktum.
- § 3-5 Styret ansetter og sier opp/avskjediger bankens medarbeidere og fastsetter deres betingelser. Styret kan delegere denne myndighet når det gjelder andre medarbeidere enn administrerende direktør og hans stedfortreder.
- § 3-6 Bankens firma tegnes av styrets leder eller administrerende direktør alene, eller av to valgte styremedlemmer i fellesskap. Styret kan gi nærmere angitte ansatte rett til å tegne bankens firma. Styret kan dessuten meddele prokura og spesialfullmakter.
- § 3-7 Administrerende direktør har den daglige ledelse av bankens virksomhet i samsvar med generelle instruks fastsatt av representantskapet og godkjent av generalforsamlingen samt de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Kap. 4 Representantskapet.

- § 4-1 Representantskapet består av 15 medlemmer.

Representantskapet bør være allsidig sammensatt og bl.a. ha medlemmer fra ulike distrikter og næringer som er berørt av bankens virksomhet.

Representantskapets leder og minst halvparten av representantskapets medlemmer skal være bosatt her i riket, med mindre Kongen gjør unntak i det enkelte tilfelle. Bostedskravet gjelder ikke statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen, når de er bosatt i en slik stat.

Styremedlem, observatør og administrerende direktør kan ikke være medlem av representantskapet.

Generalforsamlingen velger 11 medlemmer med 6 varamedlemmer. Medlemmene og varamedlemmene skal velges blant bankens aksjeeiere. Valget forberedes av en valgkomité på 4 medlemmer som velges av generalforsamlingen.

Av og blant de ansatte i banken velges 4 medlemmer med 2 varamedlemmer. Kongen gir nærmere regler om dette valget.

Representantskapet velger årlig leder og nestleder blant medlemmene.

Representantskapets medlemmer og varamedlemmer velges for to år.

Av de medlemmer som ved første gangs valg er valgt av generalforsamlingen trer halvparten ut etter loddtrekning etter ett år. Deretter trer hvert år de ut, som har tjenestegjort lengst. Loddtrekningen foretas av valgkomitéen.

Et representantskapsmedlem har rett til å tre tilbake før valgperioden er utløpt dersom særlig grunn foreligger. Representantskapet og den som har valgt medlemmet, skal gis rimelig forhåndsvarsel. Et representantskapsmedlem kan avsettes av den som har valgt medlemmet. Dette gjelder ikke medlemmer valgt av de ansatte i banken, jfr. femte ledd i paragrafen her.

Utrtrer et medlem av representantskapet før vedkommende valgperiode er utløpt, velges ved første anledning nytt medlem for perioden.

- § 4-2 Representantskapet sammenkalles av lederen til møte så ofte som nødvendig samt når styret, kontrollkomitéen eller minst en seksdel av representantskapets medlemmer krever det.

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer og revisor skal innkalles til representantskapets møter. Dersom representantskapet for det enkelte tilfelle ikke bestemmer noe annet, har styrets og kontrollkomitéens medlemmer rett til å være til stede og uttale seg på møter i representantskapet. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder.

- § 4-3 Godtgjørelsen til representantskapets medlemmer fastsettes av generalforsamlingen. Et representantskapsmedlem må ikke i anledning sitt arbeid for representantskapet motta godtgjørelse fra andre enn banken. Dette gjelder også godtgjørelse som en medkontrahent eller hans eller hennes representant har betinget seg hos banken.

Godtgjørelse som er avtalt eller mottatt i strid med forbudet i første ledd, tilfaller banken. Dette gjelder også avkastning av og eiendeler som er kommet i stedet for godtgjørelsen.

Forbudet i første ledd er ikke til hinder for at representantskapsmedlem som ikke deltar i den daglige ledelse, kan opptre som mellommann overfor selskapet mot vanlig mellommanngodtgjørelse dersom:

1. representantskapsmedlemmet ikke også representerer banken, og
 2. forretningen inngår i mellommannsvirksomhet som representant-skapsmedlemmet driver som næring.
- § 4-4 Representantskapets medlemmer må ikke foreta noe som er egnet til å gi visse aksjeeiere eller andre en urimelig fordel på andre aksjeeieres eller bankens bekostning.
- Representantskapet må ikke etterkomme noen beslutning av generalforsamlingen eller et annet selskapsorgan hvis beslutningen strider mot lov eller bankens vedtekter.
- § 4-5 Representantskapet er vedtaksført når mer enn halvparten av samtlige medlemmer er til stede. Representantskapet kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmene er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et medlem forfall, skal varamedlem gis anledning til å møte.
- Som representantskapets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige representantskapsmedlemmer.
- § 4-6 Representantskapet skal:
1. Føre tilsyn med styrets og administrerende direktørs forvaltning av banken og påse at bankens formål fremmes i samsvar med lovgivningen, vedtektene og generalforsamlingens og representantskapets egne vedtak, samt fastsette retningslinjer for bankens virksomhet.
- Retningslinjene skal være generelle instruksjoner for bankens styre og administrasjon og skal legges frem for generalforsamlingen til godkjenning.
2. Velge styrets valgte medlemmer og varamedlemmer, jfr. likevel § 3-1 tredje ledd.
 3. Velge valgkomité, jfr. § 3-2.
 4. Velge revisor eller revisjonsfirma.
 5. Motta opplysninger om bankens drift og gå gjennom dens regnskapsutdrag og beretninger fra kontrollkomitéen. Hvert medlem kan på møte i representantskapet kreve opplysninger om selskapets drift i den utstrekning de finner det nødvendig. Representantskapet kan selv eller ved utvalg iverksette undersøkelser.
 6. Gå gjennom bankens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, og gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsregnskap, og styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap. Styrets forslag samt revisjonsberetning skal sendes representantskapets medlemmer senest en uke før saken skal behandles.
 7. Treffe vedtak om godtgjørelse for bankens tillitsmenn og revisor og godtgjørelse/lønn for administrerende direktør.
 8. Treffe bestemmelser vedkommende avdelingsstyrer og distriktsråd i samsvar med § 5-1 og § 5-2.
 9. Avgi uttalelser i saker vedkommende banken, som forelegges det av styret eller kontrollkomitéen.
- Representantskapet kan vedta anbefalinger til styret i hvilken som helst sak.
- Representantskapet kan ikke ta avgjørelse i saker som etter § 3-4 hører under styret.
- § 4-7 Etter forslag fra styret gjør representantskapet vedtak om:
1. Opprettelse av filial eller avdelingskontor og nedleggelse av filial eller avdelingskontor i kommune hvor banken ikke har sitt hovedkontor, annen filial eller avdelingskontor.
 2. Om og i tilfelle hvor stort utbytte som skal deles ut til aksjeeierne innenfor det høyeste beløp som styret fastsetter og fra hvilket tidspunkt det vedtatte utbytte kan utbetales.
- § 4-8 Over forhandlingene føres protokoll under møtelederens ansvar. Protokollen skal godkjennes og underskrives av alle møtedeltakerne eller av møteleder og to andre møtedeltakere som velges på møte.

Kap. 5 Avdelingsstyre og distriktsråd.

- § 5-1 Representantskapet kan bestemme at avdeling utenfor hovedkontorets kommune skal ha eget styre med fire til sju medlemmer.
- Dersom avdelingen har 15 ansatte eller flere, velges ett medlem av og blant de ansatte ved avdelingen. Valget skjer ved flertallsvalg i samsvar med de forskrifter Kongen har gitt for de ansattes valg av medlemmer til representantskapet så langt disse forskrifter passer. De øvrige medlemmer av avdelingstyret velges av representantskapet.
- Styremedlemmene tjenestegjør i to år.
- Hovedstyret fastsetter instruks for avdelingstyret. Instruksen skal godkjennes av representantskapet og fremlegges for generalforsamlingen.
- § 5-2 Representantskapet kan bestemme at en avdeling eller filial skal ha rådgivende distriktsråd. Rådets medlemmer velges av representantskapet, i tilfelle etter innstilling fra avdelingstyret.
- Et distriktsråd kan være felles for flere avdelinger eller filialer.

Kap. 6 Kontrollkomité.

- § 6-1 Kontrollkomitéen består av inntil seks medlemmer og inntil to varamedlemmer.
- Medlem av kontrollkomitéen må fylle vilkårene for valg til representantskapet. Ett medlem må tilfredsstillende de krav som stilles til dommere etter lov 13. august 1915 om domstolene § 54 annet ledd. Valget av dette medlemmet skal godkjennes av Finanstilsynet. Finanstilsynet kan dispensere fra bestemmelsene i de to foregående punkter. Styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller tjenestemann i banken kan ikke velges til medlem eller varamedlem i kontrollkomitéen. Heller ikke kan det velges noen som er umyndig eller som står i samarbeids-, underordnings-, eller avhengighetsforhold til eller er gift med eller i rett opp eller nedstigende linje eller i første sidelinje er beslektet eller besvogret med styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller overordnet tjenestemann i banken. Heller ikke kan det velges noen som er gått konkurs, har åpnet gjeldsforhandling eller er under privat administrasjon. Inntreffer forhold som gjør at vedkommende ikke lenger er valgbar, trer han ut av kontrollkomitéen. I stedet for medlem som trer ut, velges ved første anledning nytt medlem for resten av hans valgperiode.
- Valgene gjelder for to år.
- For avdelinger med eget styre kan generalforsamlingen etter innstilling fra kontrollkomitéen (hovedkontrollkomitéen) velge lokale kontrollkomitéer for stedlig kontroll under tilsyn av hovedkomitéen.
- § 6-2 Kontrollkomitéen møter så ofte det anses påkrevet for å sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Finanstilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Finanstilsynet om sitt arbeid og bankens stilling.
- Representantskapet skal vedta instruks for komitéen. Instruksen skal godkjennes av Finanstilsynet.

Kap. 7 Generalforsamlingen.

- § 7-1 Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i banken, med mindre myndighet er lagt eksklusivt til et av bankens øvrige organer ved særskilt lovbestemmelse. På generalforsamlingen har hver aksje en stemme, jfr. dog. § 7-6 tredje ledd. Alle beslutninger treffes med alminnelig flertall, med mindre annet følger av lov eller vedtekter.
- Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år ved bankens hovedkontor innen utgangen av april måned.
- Generalforsamlingen innkalles av representantskapets leder.
- Styrets og kontrollkomitéens medlemmer og revisor skal innkalles til generalforsamlingens møte. Styrets og kontrollkomitéens medlemmer har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall. I så fall skal det utpekes stedfortreder.
- Før generalforsamling holdes skal Finanstilsynet i god tid, senest samtidig med lovlig innkallelse til aksjonærene, gis melding om de saker som skal behandles. Av forhandlingsprotokollen skal en gjenpart straks sendes Finanstilsynet.
- § 7-2 På den ordinære generalforsamling skal årsregnskap, årsberetning, revisjonsberetningen og representantskapets uttalelse, jfr. § 4-6 nr. 6, legges frem og utdeles til de aksjeeiere som ikke har fått dokumentene tilsendt på forhånd.
- § 7-3 Representantskapets leder åpner generalforsamlingen og leder forhandlingene til møteleder er valgt.
- § 7-4 Den ordinære generalforsamling skal:
1. velge møteleder blant de møtende aksjonærer
 2. velge 11 av representantskapets medlemmer og 6 varamedlemmer blant bankens aksjeeiere samt medlemmer til kontrollkomitéen
 3. velge en valgkomité som skal forberede de valg som skal foregå på neste ordinære Generalforsamling av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet og kontrollkomitéen
 4. godkjenne årsregnskap, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årunderskudd
 5. behandle andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen.
- § 7-5 Når generalforsamlingen er åpnet, skal møtelederen la opprette fortegnelse over de møtende aksjeeiere og representantene for aksjeeiere med oppgaver over hvor mange aksjer og stemmer hver av dem representerer. Denne fortegnelse anvendes inntil den måtte bli endret av generalforsamlingen.
- § 7-6 Avstemning skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i avstemning på annen måte.
- Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll over generalforsamlingen. I protokollen skal generalforsamlingens beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Fortegnelsen over møtende aksjeeiere og representanter skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen skal undertegnes av møtelederen og minst en annen person som utpekes av generalforsamlingen blant de tilstedeværende. Protokollen skal holdes tilgjengelig for aksjeeierne og oppbevares på betryggende måte.

Kap. 8 Revisor.

§ 8-1 Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som måtte bli gitt av representantskapet for så vidt de ikke strider mot bestemmelser gitt i lov eller i medhold av lov eller mot bankens vedtekter eller god revisjonsskikk.

Revisor gir sine antegnelser og meldinger gjennom kontrollkomitéen til representantskapet. Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. 9 Innskuddsvilkår.

§ 9-1 Styret fastsetter de nærmere vilkår for mottak og utbetaling av innskudd i samsvar med mulige regler fastsatt av Finanstilsynet.

Kap. 10 Årsregnskap og årsberetning.

§ 10-1 Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskapet og årsberetningen.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskap og årsberetning stilles til rådighet for revisor. Årsberetningen og det reviderte regnskap skal gjennomgås av kontrollkomitéen og representantskapet før det forelegges generalforsamlingen.

Generalforsamlingen fastsetter regnskapet senest innen utgangen av april måned.

Kap. 11 Aldersgrense. Tjenestetid.

§ 11-1 Høyeste aldersgrense for fast ansatte er 70 år.

§ 11-2 Et valgt medlem eller leder for styret, avdelingsstyret, representantskap eller kontrollkomité kan ikke ha dette tillitsverv sammenhengende lenger enn 12 år, eller ha disse tillitsverv et lengre samlet tidsrom enn 20 år. Ved beregning av disse tidsrom medregnes bare den tid vedkommende har hatt tillitsverv i banken etter 1. januar 1978. En person kan ikke velges/gjenvelges til noen av disse verv dersom vedkommende på grunn av bestemmelsene i denne paragraf ikke kan sitte valgperioden ut.

Kap. 12 Vedtektsendringer.

§ 12-1 Beslutning om å endre vedtektene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Forslag til endringer i vedtektene må være innsendt til styrets leder senest fire uker før generalforsamlingen skal behandle forslaget.

Kap. 13 Ikrafttreden

§ 13-1 Disse vedtekter trer i kraft når de er godkjent i samsvar med forretningsbankloven § 4 tredje ledd.

www.bnbank.no